

Sovyetler Japonların işgalinde bulunan tepeyi istirdad ettiler

Muhasebatı durdurmak için Japonya yeni tekliflerde bulundu

Ruslar, Japon - Mançuko arazisine girdiler

Çarpışmalar devam ediyor, Mançukodaki
Çinliler Japon idaresine karşı isyan ettiler

Münazaatı tepeye Japon askerlerinin mukabil bir taarruzu

Nevyork, 10 (Hususi) — Moskova'daki Japon büyük elçisi bugün tekrar Hariciye komiseri Litvinofu ziyaret ederek, Mançuko hududundaki muhasematı durdurmak üzere yeni teklifler sundu. (Devamı 11 inci sayfa)

Gönüllüler meselesi yeniden ortaya çıktı

Franko hükümetinin İngiliz plânına cevap vermemesi
Paris ve Londrada asabiyet uyandırdı

Londra, 10 (Hususi) — Geçen gün tekrar bir İngiliz gemisinin Franko tayyareleri tarafından batırılması üzerine, İngiliz hükümeti Burgos makamları nezdinde yeni bir protestoda bulunmuştur. Diğer taraftan Franko hükümeti, gözetim (Yazısı 3 üncü sayfa)

(Times), Türkiye ve Atatürk

Bütün meşrutiyet devrinde, bütün mütareke hengâmesinde ve bütün İstiklâl mücadelesi senelerinde bizim aleyhimize yazmış olan (Times) şimdi Türkiye için bu kadar güzel bir destan çıkarıyor... Bu memleketteki büyük inkılâbı iyi anlamak için yalnız bu hâdiseye dikkat etmek kâfidir.

Yazan: Muhittin Birgen

(Times) in Türkiye'ye tahsis ettiği nüshanın başlığı
(Yazısı 2 nci sayfa «Her gün» sütunundadır)

Atatürkün teşekkürleri

“ Milletimize kültür
sahasında sonsuz
başarılar dilerim ”

İstanbul 10 (A.A.) — Riyaseti-cumhur umumî kâtibliğinden:

Harf inkılâbının onuncu yıldönümü münasebetile memleketin her yerinden gelen ve kültür müesseseleri, halk kurumları ve vatandaşların büyük sevinçleriyle samimi ve coşkun duygularına tercüman olan telgraflardan Atatürk pek mütehasis olmuşlar ve teşekkürleriyle iyi dileklerinin iflâhına Anadolu ajansını memur etmişlerdir. (Devamı 11 inci sayfa)

“ İstanbulda en fazla
sinirimize dokunan
şey nedir? ”

Bir günlük anket okuyucuların çok hoşuna gitti,
aynı suali sormıya devam ediyoruz

Geçen gün matbaaya gelirken rastladığım İstanbul hemşerilerinden bir kısmına «Şehirde en fazla sinirimize dokunan şey nedir?» diye sormuş, aldığım cevapları bir araya getirerek bir yazı halinde neşretmiştim. İstanbulda sinirli mi çok, yoksa sinirlenecek şey mi, bilmem... Bu yazım dehşetli hoşuma gitmiş... Müteaddid mektuplar aldım. Bunun üzerine aynı suali yeniden bazı şehirlilere sordum. (Devamı 11 inci sayfa)

Saçları yanan kadın

Davacı kadın da, dava edilen berber de “Yanan saç yok,, diyorlar, fakat dava mevcut!

Bayan Hatice Meliha

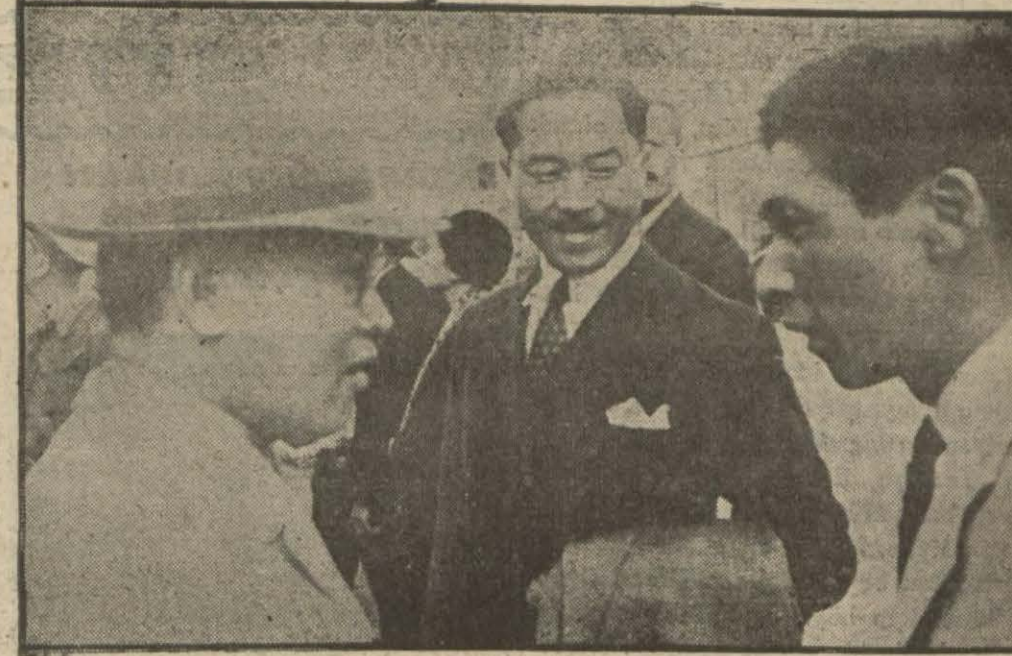
Berber Bay Emin

Evvelki gün gazetelerde çıkan adliye haberleri içinde bir de Samatyada Alifatin mahallesinde Dana sokağında 65 numarada oturan Bayan Hatice Melihanın başına gelen hâdiseye vardı. (Devamı 11 inci sayfa)

Japon diplomatlarının toplantıları

Hükümet Japon Büyük Elçiliğine bir nota verdi

Bir dost memleket aleyhine Türkiye topraklarının faaliyet merkezi ittihaz edilmesini terviç edemeyiz.

Şehrimizde toplanan Japon diplomatlarından bir kaç

Ankara 10 — Anadolu ajansının haberine göre, Hariciye Vekâleti Ankara'daki Japonya büyük elçiliğine bir nota vererek Japon diplomatik ricalinin İstanbulda toplanarak müzakeratta buldukları ve bu müzakeratın Sovyetler aleyhine siyasi bir maksadı veya başlıca (Devamı 2 nci sayfa)

Kimdir bu bayan Belkis?

Türkiyede güzellik kraliçesi seçilmiş, şimdi bir Mısırlı milyonerle evleniyor!

Mısır dedikodu içinde çalkanyor, milyoner damad 90 yaşında, genç gelin gazetecilere beyanatta bulundu

Kahire 6 (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Kimdir bu Bayan Belkis? Kimdir Mısır matbuatını ve Mısırın kibar âlemine bu kadar çok meşgul eden ve doksanlık bir Mısır asilzadesinin kalbini nazik avucunun içine alıvermiş olan Türkiye güzellik kraliçesi? Ben bilmiyorum; yazayım, belki siz bilir veya kim olduğunu keşfedebilirsiniz? Dedikodusu bir kaç aydanberi devam ediyordu; Mısırın büyük zengini, büyük yaşlısı, âyan âzasından doksan yaşında Gallani Fahmi Paşa, genç bir Türk güzelile evleniyor; hayır, henüz evlenmedi; evlenecek; hayır, böyle şey olmaz. Doksanlık, fakat dinç Gallani Paşa hâlâ siyasetle meşguldür; arada sırada gazetelerde makaleleri çıkar; hâlâ, gezmeği ve sporu sever; hâlâ kadınların huzurlarından hoşlanır... Bütün bunlar doğrudur; fakat, genç bir Türk kadını bu (Devamı 10 ncu sayfa)

İktisad Vekilinin “Son Posta,, ya beyanati

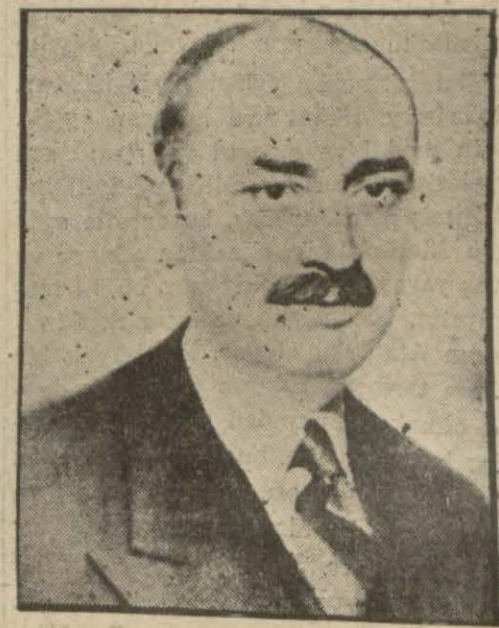
Hükümetin aldığı tedbirler sayesinde çimento buhranının önüne geçildi

Bahkesir şeker fabrikasının etüdleri ilerliyor, İstanbul sergi binasının da inşasına başlanıyor

Şehrimizde bulunmakta olan İktisad Vekili Şakir Kesebir dün öğleden sonra Türkofis' İstanbul şubesine gelerek bir müddet meşgul olmuştur. Vekil Türkofisten ticaret ve sanayi odasına uğramış ve odada iç ticaret umum müdürü Mümtaz Rek, Türkofis' İstanbul şubesi müdürü Cemal Ziya Ardal, oda umumî kâtibî Cevad Nizamî Düzenlinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda piyasa vaziyeti, ihracatın standardı işleri ve diğer hususlar hakkında alâkadarlarla görüşmeler yapılmıştır.

İktisad Vekili dün Ticaret Odasında, kendisiyle görüşen bir muharririmize muhtelif işler hakkında şunları söylemiştir:

← Zonguldak kömür havzasında yaptığımız tedkikler sonunda verilen karar (Devamı 11 inci sayfa)

İktisad Vekili Şakir Kesebir

Hergün

Times, Türkiye,
Atatürk

Yazan: Muhittin Birgen

Times gazetesi Türkiye için hususî bir nüsha neşretti. Türkiye için baştan başa bir destan olan bu nüshanın kıymetini anlamak için şunu hatırlamak lazımdır: Dünyanın en ağır başlı organı olmakla maruf bulunan bu gazetenin sütunları, bir zamanlar, daima aleyhimizde yazılarla dolardı. Bütün meşrutiyet devrinde, bütün müteahhede hengâmesinde ve bütün istiklâl mücadelesi senelerinde bizim aleyhimizde yazmış olan Times şimdi Türkiye için bu kadar güzel bir destan çıkarıyor... Bu memleketteki büyük inkılabı iyi anlamak için yalnız bu hadîseye dikkat etmek kâfidir.

Evet, bugünkü hayatımız, Atatürkün aziz ismini taşıyan bu inkılâb devri, dünyanın her bakımdan tamamen aksidir. Dünyanın ne kadar süskün bir memleketin çocukları idisek, bugün de o kadar yüksek bir devrin insanları olduk. Dünyanın Türk olmak bütün dünyada bir kabahat ve ayıp sayılırdı; bugün, bütün dünyada Türk olmak en şerefli bir mucizenin hem mevzuu, hem de yaratıcısı olmak demektir. Dünyanın bugünden bu kadar ayrılmış ve bu kadar ileri gitmiş bulunuyor.

Hatıra gelebilir ki Timesın, Türkiye lehinde dünyaya yaydığı bu destan, bugünkü siyasetin bir mahsulüdür. Filhakika, dün Türkiye ile İngiltere siyasetleri muarız halinde idi; bugün de bu iki memleketin siyaseti âdetâ elele gidiyor. Fakat, hakikat böyle değildir. Times, siyaset hatırı için böyle bir nüsha neşretmez; o, böyle bir gazete değildir. Neşredebildiği nüshanın bütün İngiliz efkârına tercüman olacağına emin olduğu içindir ki onu neşretmiştir.

Başka bir taraftan daha bakalım:

Dün de Türkiye, münhasıran İngiliz siyaseti ile ihtilâf ve tezad halinde oldu. İttihad ve Terakki inkılâbı, Türkiye'ye sade Abdülhamidin marşı ile ve 10 Temmuz neşideleriyle doğmadı; 908 de meşrutiyet hareketi, Türkiye'ye İngiliz dostluğunun bütün nümâyişleriyle birlikte geldi. Fakat, o zamanki İngiltere ve o İngilterenin tercümanı olan Times, Türkiye'nin aleyhinde bulunmaktan vazgeçemediler. Niçin? O, hasta bir memleketti; ortada batırılacak ve paylaşılacak bir ülke vardı. Ne Osmanlı devletine, ne de Türk milletine, hiç bir tarafta hümet edilmiyordu. Bunun içindir ki Times ve İngiltere, hattâ İngilterenin her istediğini yapmaya hazır olan Kâmil Paşa Babıâline bilen en küçük bir iltifatta bulunmadılar. Halbuki bugün İngiltere ve Taymis pekâlâ görüyorlar ki Akdenizin garkında, Balkanlarda sulhun en kuvvetli direği Türkiye'dir ve en güvenilir, en sağlam devlet Türk devletidir... İşte aradıkları fark, işte inkılâb!

★

Bir Türk sıfatı ile Timesın dünyaya dağıttığı bu destan bizi elbet memnun eder ve bize şeref ve iftihar duyguları verir. Fakat, gene bir Türk sıfatıyla şu dakikada beni çok müteahhede eden duygu, Timesın, Atatürk hakkında yazdığı şeylerin bende uyandırdığı heyecandır. Türk milletinin Büyük Şefini, Avrupanın en büyük devlet adamlarının başına geçiren Times bu yüksek yaratıcının tarih huzurundaki mevkii kat'î surette tayin etmiş ve büyük İngiliz gazetesi, Atatürk hakiki çehresiyle görmüş ve göstermiş olmakla biz Türklerin en minnettar duygularına hak kazanmıştır.

Biz Atatürkü o kadar çok severiz ki onun medhû senasının dünyada yayılıp gittiğini görmekle göğüslerimiz kabarıp, kalblerimize rikkat ve heyecan gelir. Bütün maddî ve manevî varlığını son zerrelerine kadar bu milletle iyiliğine vakfetmiş olan Atatürk, bu suretle sade bizim Atatürkümüz olmaktan çıkıyor ve yavaş yavaş bütün dünyanın, bütün medeniyetin, bütün sulh ve insanlık dünyasının Atatürkü oluyor. Bu, büyük bir insanın tarihçe hakkının tanınması demek olmak bakımından seyredilmesi ne kadar hoş bir şeyse, bu insanın bir Türk olması, bizim olması, Türklerin aziz ve sevgili Atatürkü olması da bizi o kadar heyecana getirir.

Times Atatürkün hakkını veriyor ve bu hakkı bütün dünyaya yayıyor. Bu, Türkiye'nin namını dünyaya yaymak demektir.

Resimli Makale:

«Eğer bir insan hayat yolunda ilerledikçe, yeni yeni arkadaşlar edinmezse çok geçmeden yalnız kalır, bir insan muhtemelen daimî surette genişletmek mecburiyetindedir.»

Tanıdıklarımızın arasına ilâve edilecek yeni bir simanın dostlar listesine geçecek yeni bir ismin sizin için günün birinde bir destek, bir kaynak olabileceğini hatırdan çıkarmayınız.

SÖZ ARASINDA

Timarhane kaçını
Bir genç kızın
Başına gelenler

Bir akıl hastanesinde tedavi altında bulunan zararsız delilerden bir genç kız izin günü babasıyla birlikte gezmeğe çıkmış. Yolda giderken, her nasılsa, bir lokomotifin altına düşmüş, babası kızını kurtarmak üzere ileriye atılmış ve bu fedakârlığına hayatı ödemiş. Bu kargaşalıkta, kaçan, ortadan kaybolan kız, günlerce aranmasına rağmen bulunamamış, nihayet, Londradan uzakta, bir fundalıkta meydana çıkarılmıştır. Deli kızın ilk sözü:

— Babam nasıl yaşıyor mu?.. demek olmuştur.

Büyük bir İngiliz
romancısı öldü

İngilterenin tanınmış romancılarından W. B. Maxwell 72 yaşında olduğu halde ölmüştür.

38 roman yazmış olan, 1914 den 1918 e kadar olan seneler müstesna, her sene bir roman veren Maxwell'in en son eseri, «Toplanan zaman» adlı bir hatıralar külliyyatıdır.

Küçük hikâyelerinde daha ziyade, korku, heyecan çeşnisini kullanan romancının ekser hikâyeleri Türkçeye de çevrilmiştir.

Mikropları öldüren şua

İki Amerikan âlimi insanlara zarar vermeyen, fakat mikropları öldüren yeni bir ölüm şua lâmbası keşfetmişlerdir.

Bu lâmbalar, görünmeyen ultraviyole şua ları neşretmektedir. Bu şua lar o kadar hafiftirler ki, barlarla lokantalarda bardaklar bu suretle temizlenmektedir.

Bu yeni usul ile hastanelerde cerrahî âletler yıkanmaktadır.

Bunun için Timese bir Türk samimiyeti ile teşekkür ederiz.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Kadının oğlu

Kadı, altı yaşındaki oğlunu karşısına almış, selâm vermesini öğretmişti:

— Oğlum, bir tanıdığınla karşılaşmış zaman ona, selâmünaleyküm, dersin.

Çocuk sokağa çıktı. Bir müddet sonra eve döndü.

— Baba, bana selâm vermeyi yanlış öğretmişsin.

— Yanlış mı öğretmişim?

— Evet, bütün tanıdıklarımı, selâmünaleyküm, diyerek selâmladım..

Onlar da yanlışımı tashih ettiler.

— Ne dediler?

— Aleykümüselâm! dediler.

1938 yılının muharibi

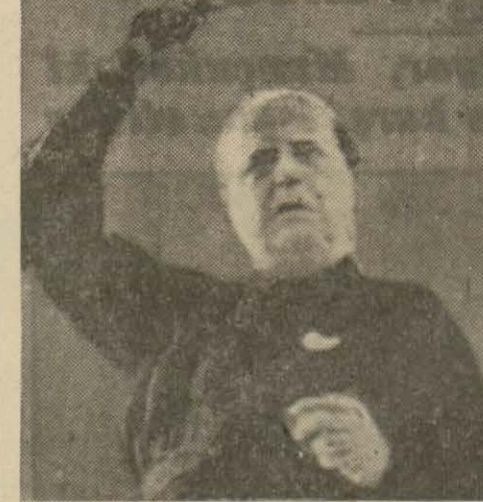
Paraşütü, kürklü paltosu, havada konuşmayı temin için kulakta, ağızda mikrofları, gözlükleri, gaz maskesi ve maki-neli tüfeği ile bu adam yarınki harbe kendisinden en çok bahsettirecek olan askerî tayyerecidir. Kıyafeti fennin en son tekemmülâtına göre tertib edilmiştir.

Havada 2,5 milyon kilometre
mesafe kateden adam

4 yaşında tayyare kullanmayı öğrenen, İngiliz pilotlarından yüzbaşı Fred Dismare, şimdiye kadar takriben iki milyon 250 bin kilometre yol katetmiş, 4600 kere Manşı geçmiş ve havada 11,600 saat bulunmuştur.

Yüzbaşı:

— Hava her yerden daha emniyetlidir. Karada olduğum zaman çok korkardım. Tayyare meydana geldiğinde eve gideceye kadar her lâhza bir tehlikeye uğrayacağım, diye tir tir titrerim! demektir.

Faşist üniformasını
Giyen meşhur
Bestekâr

Kavayera Rustikonun meşhur bestekârı Mascagni, eserlerinden birini, yeni faşist üniformasını giymiş olduğu halde idare ediyor.

Japonyada memurlar
kimono giyecekler

Tokyodan bildirildiğine göre Japon memurları 1877 kanunu ile ilga edilmiş olan (Kimono) yu vazife esnasında tekrar giymeye icbar edileceklerdir. Bunun başlıca sebebi mevaddi iptidaiye pahalılığı dolayısıyla Avrupa kıyafetini icab ettirdiği müteaddid elbise bulundurmamak mecburiyetinden kurtulmak arzudur.

Püro merakı ve bir iddia

İngiliz ustabaşlarından biri püro meraklıdır. Nadide pürolara malik olduğunu bilen bir zatla bahse tutuşarak bir hafta zarfında bir arkadaşile birlikte yüz otuz beş evi yıkacağını iddia etmiş, ve enkaz halinde satılması takarrür eden bu evleri filhakika yıkarak bir kutu püro sigarasına kavuşmuştur.

Çok garib bir ilân

Hafta içinde Kahire gazetelerinden birinde küçük bir ilân çıktı. Aynen iktibas edelim:

«Gayet büyük, fakat o nisbette de ince ayağı olan bir İngiliz kadını kendi vaziyetinde bulunan birisini aramaktadır. Müştereken iskaripin ismarladıkları takdirde deriden ve köseleden tasarruf edecekleri zannındadır.»

Dünyanın en karanlık şehri

İngilizler rakam üzerinde yürüyen insanlardır, istatistiği çok severler. İşte meydana çıkardıkları son eser: İngiltere sis ve yağmur memleketidir. Vasatî bir hesaba güneşin görünmesi günde ancak 3 saat, 12 dakikalık bir zamana inhisar eder. Bu itibarla Londra dünyanın en karanlık şehridir.

Sözün Kıyası

İstanbul belediyesinden
İki dilek

E. Talu

İstanbul belediyesinin, halkın ve behâşis çocuklarımızın istirahatini, hava almak ihtiyacını ve sıhhatini düşünmek, bu bakımdan da tedbirler almak hususunda ciddi faaliyete geçtiğini şükranla gören ve takib edenlerdeniz.

Belediye reisimizin, en bitaraf duygularla zaman zaman tenkidkârı olan bizlerin, onun bu türlü icraatını gördükçe de müzahiri ve takdirkârı olmak vazife mizdir. Bu vazifeyi de seve seve ifa ederiz.

Bu münasebetle, aklımıza bir şey geldi: Belediye reisimiz, şehrin muhtelif yerlerindeki boş ve sahibsiz arsaları imar ederek bunları park şeklinde İstanbululların nefes ve temiz hava almalarına tahsis etmek arzusunda.

Güzel İstanbulumuzun viran manzarasını gidermeğe de faydasız dokunacak olan bu tedbiri memnuniyetle karşılamakla beraber, elimizde mevcut ve esasen mamur parklardan hali hazırda neden istifade edilemediğini de kendi kendimize düşünmekteyiz.

Meselâ, Beylerbeyi sarayının kocaman parkı. Hidiwin Çubukludaki, belediye tarafından geçenlerde satın alınan malikânesi. Beykozda Abraham Paşa korusu. Yıldız dış bahçeleri. Bunlar, halkın tenezzühüne pekâlâ tahsis edilebilir. Ve bunların, millî saraylara aidiyeti bize bir mâni teşkil etmez. Pariste Tuvileri, Lüksemburg, Versay. Viyanada Şönbrün. Varşovada Vilanov saraylarının bahçeleri halka daima açıktır. Bu itibarla biz de bu saydığımız yerleri, yazın, muayyen saatlerde açık bulundurabiliriz.

Bu, birinci dileğimiz.

Sonra, İstanbul konservatuarına bağlı, çok güzel bir şehir bandomuz var. Bunu ancak müstesna günlerde: bayramlarda ve festival münasebetile dinlemek nasib oluyor. Halbuki, Ortaköyde, kapalı binalarının içinde bu orkestranın yapmakta olduğu müzik meşki, açık havada yapılırsa, Şehir bandosu her gün değilse bile, haftada iki defa akşamları ikişer saat şehrin muhtelif bahçelerinde, meydanlarında konserler verse muvafık olmaz mı?

Eğlenceden yana pek fakir olan İstanbulumuz, bu iki dileğimizin husulü ile muhakkak ki çok sevinecektir.

Dediğim parkların açılması ihtimal ki artık bu seneye yetişmez. Mevsim hayli ilerlemiştir. Fakat Şehir bandosu, festival bittikten sonra, hattâ bitmeden evvel, Sarayburnu parkında, Fatihte, Doğançılarda, Taksimde, Beyazıt meydanında bize her gün bir neşe kaynağı, bir yorgunluk ve bezginlik müdavisisi olamaz mı?

Bunları, sayın Muhiddin Üstündağın takdirine kemali hulûs ile arz ediyoruz.

E. Talu

Japon diplomatlarının
toplantıları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

şına iktisadî bir gayeyi istihdaf ettiği hakkındaki gazete havadislerini mevzuu bahsetmiştir.

Bu haberlere doğru nazarile bakmadığını, zira Türkiye'nin Sovyetlerle olan sıkı dostluk münasebatı malûm iken Türkiye'nin bu yolda bir siyasi toplantı merkezi itihaz edilmesi isabetli bir itihab teşkil etmeyeceğini ve gerek Sovyetler, gerek her hangi diğer dost bir memleket aleyhine Türk topraklarının faaliyet merkezi itihaz edilmesini cumhuriyet hükümetinin ne doğrudan doğruya, ne de zimnen terviç edemeyeceğini, iktisadî bir konferans için ise Türkiye hükümetinin böyle bir konferans hakkında ne düşündüğünün nezaketen sorulması tabii bulunduğuna göre içtiman bu ikinci tefsirini de varid görmediği ve ancak Japon büyük elçiliği tarafından ne resmî bir malûmata, ne de çıkan sayıların tashih edildiğine dair bir habere destires olmadığı için düşüncelerini büyük elçiliğe bildirmek lüzumunu hissettiğini ilâve etmiştir. (A.A.)

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dün gazetede okumuşsunuzdur:

Hanri isminde bir ecebi sahte pasaportla hududu geçmiş, İstanbula gelmiş, üç beş evi soymuş, nihayet yakalanarak mahkemeye verilmiş. Müddeiumumî tarafından da tecziyesi istenilmiş, hakkında verilecek karar henüz belli değildir. Fakat

bu adam Suriye hududundan geçip geldiğine bakılırsa Fransız olduğuna ve memleketinde de tek karyolalı oda şeklinde hapisaneyeye alışkın bulunduğuna göre, beraet etse de, etmese de bizim koğuş usulü hapisanelerimizi gördükten sonra bir daha bu havalide suç işlemeyeceğine biz inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Çinde yeniden kanlı muharebeler oluyor

Bir şehir Japonlardan tathir edildi, tuğyanlardan 2,000 Japon askeri boğuldu

Londra 10 (Hususî) — Yangtse nehrinin şimal sahilinde kuvvetli Çin müfrezeleri Kiukiang'a karşı mukabil taarruza geçmişlerdir. Halen bu şehrin etrafında kanlı muharebeler cereyan etmektedir. Japon kuvvetleri on fırka olarak tahmin edilmektedir.

2000 Japon boğuldu

Huangmei civarında Huang seddinin yıkılması üzerine Yangtse nehrinin şimal sahilinde, vuku bulan tuğyanlar vahim bir şekil almıştır. Kuangmei'nin arka kısımlarında kalan iki bin Japon askeri boğulmuştur. Japonlar, malzeme itibarile de mühim zararlara uğramışlardır.

Hsia Şihkunun garbında Hsinkaişende nehrin şimal sahilinde diğer bir Japon müfrezesi de suların altında kalarak mahvolmuştur.

Bir şehir istirdad edildi

Hankow 10 (A.A.) — Çete muharebesi yapan Çin kuvvetleri Honan eyaletinde kâin Şongşov'un şarkında Lungai demiryolunun üzerinde mühim bir nokta olan

Kaifengi muhasara etmişlerdir.

Aynı eyaletin şarkında Kaifengin cenubunda bulunan Tunghusu şehri de Japonlardan tathir edilmiştir. Lunghai hatunda Kaifengin şarkında bulunan Lanfengde Japon kuvvetleri ciddi bir şekilde tehdit edilmektedir.

Hongkong 10 (A.A.) — Nankin ile Hangşov arasında evvelki gün Çin kuvvetleri mukabil taarruza geçmişlerdir.

Şanghayın cenubunda Sungkiangda cereyan eden bir muharebede 520 den fazla Japon ölmüştür. Yangtsenin şimal sahilinde Longping üzerinde cereyan eden bir hava muharebesi esnasında iki Japon tayyaresi düşürülmüştür.

Hongkong 10 (A.A.) — Hongkongdaki Japon konsolosu, Kantonun son bombardımanı esnasında tahrib edilen Fransız büyük kilisesinin tamiri için dört milyon Fransız frangi tazminat verileceğini Fransız makamlarına bildirmiştir. Kanton'daki bitaraf eksperlerin tahminlerine göre, büyük kilisede vukua gelmiş olan hasar, asgarî sekiz milyon franktır.

Pragda müzakereler çok müşkül şartlar içinde cereyan ediyor

Çek Başvekili ve Lord Ransimen arasında yapılan müzakerelerin gizli tutulmasına karar verildi

Prag, 10 (Hususî) — Lord Ransimen ile hükümet erkânı ve Südetler arasındaki müzakerelere devam edilmektedir. Pek müşkül şartlar içinde cereyan etmekte olan bu müzakerelerin hayli uzayacağı anlaşılmaktadır.

Cumhurreisi Beneş bugün tekrar Lord Ransimani kabul etmiştir. Diğer taraftan Başvekil Hodza ile Ransimen arasında yapılan görüşmeleri gizli tutmaya karar verilmiştir.

Prag, 10 (A.A.) — Dün saat 17 de Lord Ransimann dairesine girmiş olan Alman Südet delegeleri saat 20 de otele ayrılmışlardır. Çünkü görüşmeye bizzat Lord Ransimen da iştirak etmiştir.

Polonyada Yahudi aleyhdarlığı başladı

Varşova, 10 (A.A.) — Polonyanın muhtelif mahallerinde Yahudiler aleyhinde bir takım tedbirler ittihaz edilmiştir. Bu cümleden olarak Yukarı Silesyada kâin Şorzof'da belediye parkının medhaline «Yahudilerin girmesi memnudur» levhası asılmıştır. Lükof'da gene böyle bir levha «Mekteb bahçesine yalnız Polonyalı çocuklar kabul edilir» demektedir.

Parlamento âzasından olan Yahudiler, yakında bu babda dahiliye nazırı nezdinde müdahalede bulunmak tasavvurundadırlar.

Nürenberg Sinagogu yıkılıyor
Nürenberg, 10 (A.A.) — Nürenberg sinagogunun yıkılmasına bu sabah saat 10 da başlanmıştır.

Amerikada 120 bin casus faaliyette!

İngiliz gazeteleri yazıyorlar: Amerikada yüz yirmi bin casusun faaliyette bulunduğu bildirilmektedir. Bu casusların ekseriyetini Japonların teşkil ettiği de ayrıca ilâve olunmaktadır.

Balkan oyunları hazırlıkları

Belgrad, 10 (A.A.) — Eylül ayında Belgrad'da yapılacak olan Balkan oyunları münasebetile daha şimdiden büyük hazırlıklar yapılmaktadır. Bu maksadla hususî bir komite tesis edilmiştir. Belgrad Ki spor klübü sahasında büyük tesisat yapılmaktadır. Balkan oyunları bu sahada oynanacaktır. Diğer taraftan Yukoslavya atletizm şampiyonluğu maçı 18 ilâ 21 ağustosta Liyubliyan'da yapılacaktır.

Filistinde Çetelerin Faaliyeti

Kudüs, 10 (A.A.) — Müsellâh bir çete, Nablis'daki posta, telgraf ve telefon binasına şiddetle taarruz etmiş, her şeyi yağma etmiş ve telefon telinlerini kesmiştir. Bunu müteakib çete, Barkley Bank'ın şubesine hücum ederek 500 İngiliz lirası gasbetmiş ve firara muvaffak olmuştur.

Macaristanda acıklı bir tayyare kazası

Dokuzu gazeteci olmak üzere 12 kişi öldü

Budapeşte 10 (A.A.) — Sent Etiyen şenlikleri münasebetile yapılan bir tayyare nümayışı esnasında bir Macar tayyaresi düşmüştür. Tayyare içinde bulunan ve dokuzu Macar gazetecisi olan on iki kişi telef olmuştur.

Yeni harb Gemilerimiz

Londra 10 (Hususî) — Türkiye ile aktedilen son kredi anlaşması mucibince İngiliz tezgâhlarına harb gemileri sipariş edecek olan Türk heyetinin bir kısmı bugün Londraya vâsil olmuştur.

Heyete dahil olan diğer mütehassıslar da bir kaç güne kadar geleceklerdir.

Gönüllüler meselesi yeniden ortaya çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nüllülerin geri çekilmesi hakkındaki İngiliz plânını kabul edip, etmediğine dair şimdiki kadar hiçbir cevap vermemiştir. Burgos'daki İngiliz mümessili bu hususta yeni bir müracaat daha yapmıştır.

Franko hükümetinin bu hareketi, İngilterede olduğu kadar Fransız mahfellerinde de asabiyet uyandırmıştır. Eski Fransız Başvekil Blum, İspanyadaki gönüllülerin geri çekilmesi mevzuu üzerinde yazdığı bir makedale, Frankonun kat'iyen bu işe yanaşmak niyetinde olmadığını yazmaktadır. Eski Başvekil, İngiliz plânını Frankoya kabul ettirmek için Pirene hududunun açılması ve hükümetçi İspanyaya yardım edilmesini tavsiye etmektedir.

Diğer taraftan Romadaki İngiliz maslahatgüzarı da bugün tekrar Kont Cianoyu ziyaret ederek, İtalyanın son zamanlarda Frankoculara yardımında bulunmuş olduğundan bahsetmiş ve bunun Fransada aksülâmeler yapmak istidadını göstermekte olduğunu bildirmiştir.

Yeni bir hâdise

Cebelüttarik, 10 (A.A.) — Laudaf Kastl adındaki İngiliz Transatlantığı dün akşam Burgos hükümetinin bir ganbotu tarafından tevkif edilmiş ve ganbot, Transatlantığı yirmi dakika kadar endahatta bulunmuştur. Transatlantik, yoluna devam etmeden evvel bir Holanda harb gemisinin hâdise mahalline gelmesini beklemek mecburiyetinde kalmıştır.

Barselonun bombardımanı

Barselon, 10 (A.A.) — Saat 11 de üç motörlü beş tayyareden mürekkep iki hava filosu, limana yakın mahalle-yi bombardıman etmişlerdir. Tayyare daffi toplarin endahı, bu tayyareleri firara mecbur etmişlerdir. Tayyareler, bombalarından bir kısmını denize boşaltmışlardır. Tek bir yaralı vardır.

Saragos, 10 (A.A.) — Havas ajansının hususî muhabirinden: Frankistlerin kıtaatı, fecî vaktindenberi Fayon'un cenubunda kâin mntakalarda şiddetli harekât icra etmektedirler. Bu kıtaat, birçok mntakalarda cebheyi yarmaya muvaffak olmuşlardır.

Yunan Başvekili

Atina, 10 (A.A.) — Başvekil Metak-sas, dün, yimi gün tedavi için Kammena Vurla sularına gitmiştir. Başvekil, devlet işlerini oradan idare edecektir.

İrfan ordusuna 800 genç muallim daha iltihak etti

Muallim mekteplerinden mezun olanların tayinleri yapıldı

Ankara, 10 (Hususî) — Bu yıl memleketin muhtelif şehirlerindeki muallim mekteplerinden mezun olan 800 den fazla gencimizin vilâyetler emrine verilmesi hakkındaki tayin listesi Kültür Bakanı tarafından tasdik edilmiş ve yeni muallimlerimize tebligat yapılmak üzere listeler dün muallim mektepleri müdürlüklerine bildirilmiştir. Muallim mekteplerinde ikmale kalmış olan gençlerin tayinleri ikmal imtihanlarından sonra yapılacaktır. Vazife alan genç muallimlerimizin isimlerini sırasile yazıyoruz:

İstanbul Kız Muallim Mektebinden mezun olanlar:
Zühriye Bayturan Balikesire, Nazire Akşen Orduya, Fatma Fethiye Akşen Orduya, Fatma Olalı İzmir, Sacide Ataş İstanbul, Melâhat Ergüven Orduya, Nalime Topşev Kocaeliye, Leman Uras Amasyaya, Lâtifiye Noyan Samsuna, Vedia Özel Çoruma, Münevver Lüleci Çoruma, Münevver Demirhan Kastamonuya, Ayşe Sabahat Günyol Yozgada, Muallâ Ulusoy Kocaeliye, Emine Cansun İstanbul, Emine Cevher Gökmen İstanbul, Nazife Özdel İstanbul, Hatice Gülestan Bursaya, Nülüfer Gürel İstanbul, Safinaz Iğaz Çankırıya, Neriman Aydar İzmir, Belkıs Sönmez İzmir, Nuriye Ulsun Zonguldağa, Fahamet Okan Tekirdağa, Münevver Atasü Balikesire, Nevide Dolon Orduya, Emine Hikmet Tan Muğlaya, Zeyneb Sacide Utku Bursaya, Bahtiyar Altınok Manisaya, Nerinan Erkut Niğdeye, Fehime Özgür Sivasa, Fatma Zahide Baykiran Diyarbakıra, Müzehher Çayırılı Kocaeliye, Fethiye Esin Samsuna, Hatice Üre Samsuna, Meliha Ünal Amasyaya, Fevkiye Bilgiç Samsuna, Sabahat Kerem İzmir, Mebrure Yılmaz İstanbul, Tayyibe Mengü İstanbul, Emine Melâhat Öksün Bursaya, Zahide Azer İstanbul, Mefkûre Topaltı Giresuna, Fatma İftihar Tacal Giresuna, Nezahat Gedik Aydın, Mesude Neriman Duru Samsuna, Refika Örer Tekirdağa, Fatma Hayrinnisa İzmir, Fatma Edizsoy İzmir, Nahide Öztürk Amasyaya, Saffet Ustaş Tekirdağa, Fatma Fevziye Solmaz İstanbul, Vedia Necdet Seyhan İstanbul, Hatice Novaçlı İzmir, Ayşe Leman Güzeyli Balikesire, Nadime Arkan İstanbul, Rükzan Kazancıoğlu İzmir, Fethiye Çelen Zonguldağa, Ayşe Muzafer Gökengin Bursaya, Hatice Semiha Çelen İstanbul, Neziha Açıksoz Kastamonuya, Macide Ögün Samsuna, Meliha Cengiz Zonguldağa, Saadet Dilek Tunceliye, Zeliha Ünsal Çoruma, Hafize Erdenay Balikesire, Ahsen Düka İzmir, Hatice Pakize Anılır Balikesire, Esma Nazan Esentürk Yozgada, Vesile Özbay Samsuna, Fatma Atak İstanbul, Yaşar Gürol Kocaeliye, Emine Mebrure Elver İstanbul, Fahrinnisa Yegül Manisaya, Havva Seher Kurkut Niğdeye, Ayşe Sıdika Kurkut Niğdeye, Saadet Gülnalp Zonguldağa, İsmet Perihan Ertekin Samsuna, Hacer Tunçsoy İzmir, Hanife Tüzün Sivasa, Şükriye Candar Kastamonuya, Muammer Arcan Kocaeliye, Emine Nahide Gürkan Kayseriye, Muazzez Talaykan Muğlaya, Hatice Fahriye Toker Sinoba, Fethiye Salkarkan İzmir, Fatma Şahinde Üstüner Edirneye, Hacer Tuncer Zonguldağa,

(Devamı 11 inci sayfada)

FRANSIZCA İSTANBUL

Dün bir Ankara telgrafında fransızca İstanbul gazetesinin kapandığına dair bir haber vardı. Bilâhare bu haberin yanlış olduğunu anladık. Tashih ederiz.

Sabahtan Sabaha:

Ben bir idareci tahsili gördüm. Hattâ kaymakam olmak için zarurî olan stajımı da mülkiye teftiş heyetinde yaptım. Sınıf arkadaşlarımın çoğu bugün vali olmuşlardır. Ben daha mektebde başlayan gazetecilik hevesile bu hayata ayrıldım ve yirmi beş yıldır bu meslekte eskidim. Fakat ne olsa gördüğüm idarecilik tahsilinin tesiri olacak, arasıra hâdiseleri otorite cephesinden görmeğe başlıyorum. Eski Fransız muharrirlerinden Boileau'nun bir sözü vardır. «Tenkid kolaydır amma, san'at güçtür» der. Gazetecilikte de tenkid kolaydır. Fakat idareci bakımından iş görmeyen güçlüğünü de itiraf ederim. Bizim hâdiseleri bir cepheden gören gözümüz tenkid edecek çok şey bulur. Fakat salâhiyeti nizam ve kanunlardan başka bizim göremediğimiz bir çok kayıtlar ve düşüncelerle bağlı olan bir idareci için vaziyet hiç te böyle değildir. Püften bir misal alalım. Ben büyük caddelerden sağını solunu bilmeden uluorta gidenleri gördükçe sinirlenir, içimi çekerim:

— Ben idare adamı olmalıyım ki, şu işi kesip atayım! derim.

Bu işi kesip atmak güç te değil, bir karar, bir emir ve sıkı bir kontrol.

Derhal işe başladığımız gün İstanbul halkının yarısından fazlası cezaya çarpılır ve tabii şikâyetler ayyuka çıkar, iş benden daha yüksek makamlara akseder. Gazeteler efkârı umumiye namına aleyhime yürürler ve eğer ben bu hâdiseden müteessir olursam tabii emrimi geri alırım. Yahud işin takibini getşetirim. Vaziyet eski hamam, eski tas olur.

Getirdiğim misal nihayet basit bir şehircilik meselesidir. Ya mühim hâdiselerle karşılaşan bir idareci için kim bilir ne müşkül anlar, ne buhranlı vaziyetler olur. Mevlâ idareci arkadaşlarımızı sabır ve sinir sağlamlığı ihсан etsin!

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Demokrat memleketlerin kuvveti nereden geliyor?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bir ara kuvvet muvazenesi dünyada totaliter milletlerin tarafına doğru meylediyordu. Çünkü, bu milletler, takib ettikleri siyasetlerinde dahî dinamik idiler. Umumiyet itibarile herhangi bir mücadeleye daha hazırlıklı vaziyette bulunuyorlardı. Geçirilen bazı tecrübeler demokrat milletlere bu noksanlarını gösterdi. Şimdi bozulan muvazene tekrar teessüs etmekle kalmadı, demokratların lehine meyletmiye başladı. Bu milletlerin ellerinde bulunan servetin kahir azametidir ki bugünkü vaziyeti doğurmuştur. Maddî hayatta her şey demek olan bu servetin derecesi merak edilip te bir tedkik yapılacak olursa elde edilecek netice takriben şu olabilir:

Amerikan federal bankasının mevcudu: 11,600 ton.

İngiliz devlet bankasının altın mevcudu: 5930 ton.

Fransız devlet bankasının altın mevcudu: 2270 ton.

Bu mikdarlar malûm olanlardır. Hususî eşhasın elinde bulunup ta tıpkı bir vücudün fazla et ve yağ gibi tedavüle çıkarılmamış olan servetler bunların haricindedir.

Dünyanın üç büyük demokrasisinin elinde bulunan altın miktarı şu hale göre 19,780 tondur. Bu rakamın ne kadar azametli bir şey olduğunu anlamak için bütün bir sene zarfında dünyada istihsal edilen altın miktarını bilmek lâzımdır. En yakın tarih olarak 1937 yılı ele aldığımız zaman görürüz ki, geçen bir yıl içinde bütün dünyanın altın istihsalı (915,000) kilo altını geçmemiştir. Takriben 37 milyar Fransız frangına taadül eden bu para, gene takriben Fransa devletinin altı ayda yaptığı masraf haddinden geçmez.

Bir ara dünyayı zorlayan totaliter milletlerin şimdi niçin makul konuşmaya başlamış olduklarının sebebini, bu rakamları gördükten sonra, daha iyi anlayabiliriz.

Paranın hükmü, dün olduğu kadar bugün de aynı kuvvetle cari bulunuyor.

Selim Ragıp Emeç

Rasadhane dört hafif zelzele kaydetti

Rasadhaneden verilen malûmata göre dün gece, aynı merkezden gelen 4 hafif zelzele kaydedilmiştir. (Bunlardan nisbeten kuvvetli olanı saat 20 yi 30 dakika 6 saniye geçe olmuştur. Diğerleri sırasile saat 24 ü 38 dakika, 4 ü 24 dakika geçe, 4 ü 51 dakika geçe vuku bulmuştur.

Zelzelenin merkez üssünün İstanbuldan 390 kilometre mesafede olduğu tahmin edilmektedir.

İdareci gözü

Ben bir idareci tahsili gördüm. Hattâ kaymakam olmak için zarurî olan stajımı da mülkiye teftiş heyetinde yaptım. Sınıf arkadaşlarımın çoğu bugün vali olmuşlardır. Ben daha mektebde başlayan gazetecilik hevesile bu hayata ayrıldım ve yirmi beş yıldır bu meslekte eskidim. Fakat ne olsa gördüğüm idarecilik tahsilinin tesiri olacak, arasıra hâdiseleri otorite cephesinden görmeğe başlıyorum. Eski Fransız muharrirlerinden Boileau'nun bir sözü vardır. «Tenkid kolaydır amma, san'at güçtür» der. Gazetecilikte de tenkid kolaydır. Fakat idareci bakımından iş görmeyen güçlüğünü de itiraf ederim. Bizim hâdiseleri bir cepheden gören gözümüz tenkid edecek çok şey bulur. Fakat salâhiyeti nizam ve kanunlardan başka bizim göremediğimiz bir çok kayıtlar ve düşüncelerle bağlı olan bir idareci için vaziyet hiç te böyle değildir. Püften bir misal alalım. Ben büyük caddelerden sağını solunu bilmeden uluorta gidenleri gördükçe sinirlenir, içimi çekerim:

— Ben idare adamı olmalıyım ki, şu işi kesip atayım! derim.

Bu işi kesip atmak güç te değil, bir karar, bir emir ve sıkı bir kontrol.

Derhal işe başladığımız gün İstanbul halkının yarısından fazlası cezaya çarpılır ve tabii şikâyetler ayyuka çıkar, iş benden daha yüksek makamlara akseder. Gazeteler efkârı umumiye namına aleyhime yürürler ve eğer ben bu hâdiseden müteessir olursam tabii emrimi geri alırım. Yahud işin takibini getşetirim. Vaziyet eski hamam, eski tas olur.

Getirdiğim misal nihayet basit bir şehircilik meselesidir. Ya mühim hâdiselerle karşılaşan bir idareci için kim bilir ne müşkül anlar, ne buhranlı vaziyetler olur. Mevlâ idareci arkadaşlarımızı sabır ve sinir sağlamlığı ihسان etsin!

Bürhan Cahid

Garsonlar belediyeye müracaat ederek yüzde on ihtilâfının hallini istediler

Pahalılıkla mücadele yapıldığı, eğlence yerlerinin ucuzlatılması için tedbirler alındığı bir sırada müşteriden yüzde on alınması doğru görülmemektedir

Garsonlarla lokantacılar arasında müşteriden alınan yüzde onlar yüzünden çıkan ihtilâfın devam etmekte olduğunu yazmıştık. Lokantacılar, yüzde onlardan büyük istifade temin ettikleri için garsonların tekliflerine yanaşmak istememekteydiler.

Dün, garsonlardan mürekkebe bir hey'et, Belediye İktisad Müdürlüğüne müracaat etmiş ve bu şekilde bir çare bulunmasını istemiştir. Pahalılıkla mücadele yapılmakta, eğlence yerlerinde halkın az masrafla eğlenmelerini temin için tedbirler alınmakta olduğu bir sırada her müşterinin, eğlence masrafindan başka yüzde on garson ücreti ile garsona bahşiş diye bir miktar para vermesi doğru görülmemektedir.

Garsonlar, Belediye İktisad Müdürlüğüne şu cihetleri izah etmişlerdir:

1 — Müşterilerden yüzde on garson ücreti diye alınan paralar, mal sahiplerine verilmekte, bunun ancak bir miktarı garsona kalmaktadır. Bundan başka müşteriler garsonlara bir miktar bahşiş de bırakmaktadır. Bu şekilde eğlence yerlerinin tarifelerinde yapılmakta olan ucuzluğa aykırı bir harekettedir.

2 — Lokanta sahipleri çalıştırdıkları garsonların kazanç vergilerini kendileri ödemektedir. Bu şekilde teamül halinde, Belediye, tesisat masraflarını ceste ceste ödiyebileceğini Nafia Vekâletine bildirmiştir. Vekâlet, belediyenin bu teklifini kabul etmiş ve icab eden emirleri elektrik idaresine göndermiştir. İnşaat bir müteahhide ihale edilecek ve derhal faaliyete geçilerek Cumhuriyet bayramında her taraf aynı şekilde ışılandırılacaktır. Belediye fen işleri müdürlüğü daimi surette tenvir edilecek yerlerin listesini hazırlamıştır.

3 — Yüzde onlar kaldırılmalı, garsonlar aylık ücrete bağlanmalıdır. Balıkan şehirlerinde aşağı yukarı garsonlar bu tarzda çalışmaktadır. Yahud yüzde onlar garsonlara tamamen verilmeli, kazanç vergisi bu yekûn üzerinden alınmalıdır.

Belediye, garsonların müracaatını Ticaret Odası ile birlikte tedkik ve halledecektir.

Cumhuriyet bayramında yapılacak tenvirat

Sarayburnunda ve Şemsi-paşada otuz beş metreye renkli su fışkıran havuzlar inşa edilecek

Şehir meclisi bayram günlerinde daimi tenvirat için yüz on beş bin lira harcanmasına salâhiyet vermiştir. Belediye, tesisat masraflarını ceste ceste ödiyebileceğini Nafia Vekâletine bildirmiştir. Vekâlet, belediyenin bu teklifini kabul etmiş ve icab eden emirleri elektrik idaresine göndermiştir. İnşaat bir müteahhide ihale edilecek ve derhal faaliyete geçilerek Cumhuriyet bayramında her taraf aynı şekilde ışılandırılacaktır. Belediye fen işleri müdürlüğü daimi surette tenvir edilecek yerlerin listesini hazırlamıştır.

Sarayburnunda, Üsküdar'da Şemsi-paşada renkli su fışkıran büyük havuzlar otuz beş metre irtifaa kadar yükselecektir. Galata kulesi ve Topkapı saray müzesi baştanbaşa renkli elektrikle tenvir edilecek, Topkapı müzesine ânlı şua neşreden müdevver bir cihaz konacaktır. Beyazid kulesi elektrikle beyaz kaftan giyecektir.

Denizbank Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü şenliklerine iyi bir şekilde iştirak için geniş bir program hazırlanmaktadır. Bu programa göre bayram günlerinde denizde, karada ve havada şimdiye kadar görülmemiş tezahürat ve tenvirat yapılacaktır.

Emniyet amir ve nahiye müdürlüklerinde değişiklikler

Son günlerde şehrimizdeki polis amirleri ile nahiye müdürlükleri arasında değişiklikler yapılmıştır.

Kınalıada nahiye müdürü Şükrü Taksim, Taksim başkomiseri Mithat Erenköy, Beşiktaş başkomiseri Nazmi Beykoz başkomiserliklerine, Beykoz başkomiseri Şevket Kınalıada, Kadıköy başkomiseri Şevki Yeşilköy, Eminönü başkomiseri Şerif Beyazid, Kadıköy başkomiseri İbrahim Kızıltoprak nahiye müdürlüklerine, Kızıltoprak nahiye müdürü Vasif Sariyer, Sariyer başkomiseri Fehmi Karagümrük, Pangaltı başkomiseri Hıfzı Eminönü başkomiserliklerine, naklen tayin edilmişlerdir. Bunlardan başka Yeşilköy nahiye müdürü Sabri müdüriyet emrine alınmıştır. Ayrıca polis enstitüsünden gelen başkomiserlerden Halid Pangaltı, Hamdi Eyüb, Mehmed Ali Şehremini, İbrahim Fezli Kadıköy başkomiserliklerine tayin edilmişlerdir.

Bir kadın ölen kocasının 100 bin lirasını arıyor

Sirkeci'de Hocapaşa caddesinde oturan Zeliha isiminde bir kadın dün müddeiummiliğe müracaat ederek bundan bir sene evvel kalb sektesinden ölen kocası Hüseyinin 100 bin lira parasını, kendisinin bilmediği bir bankaya koymuş olduğunu söylemiş ve bu paranın meydana çıkarılmasını istemiştir: Müddeiummiliğe kadının müracaatını nazarı dikkate almış ve tahkikata başlamıştır.

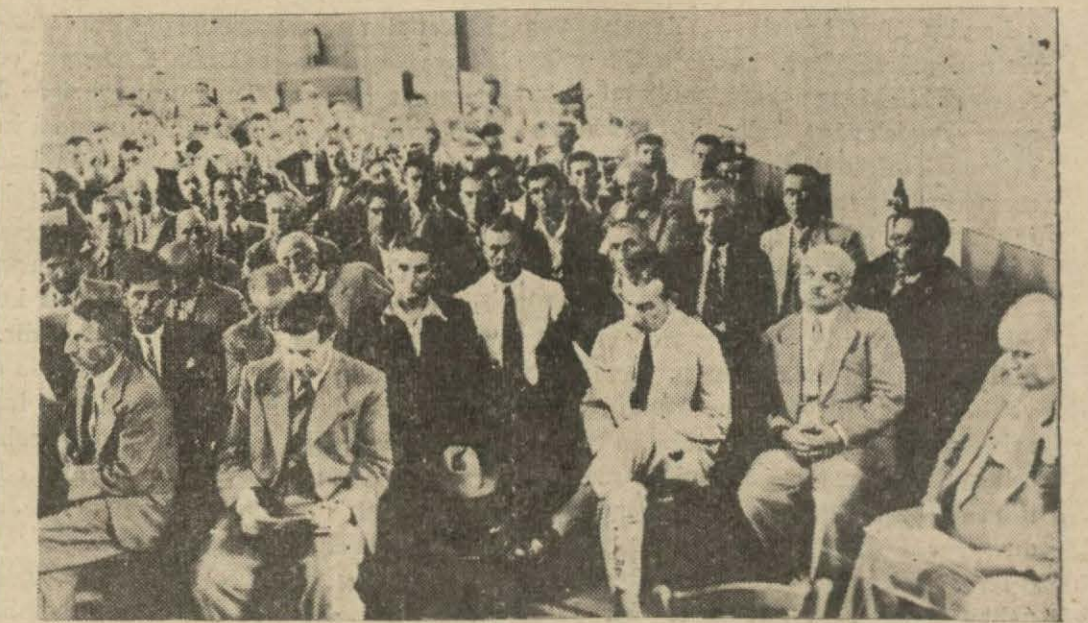
Istanbul radyosunun öğle programı değişti

Yedi ağustostanberi saat 14.30 da başlayan ve 16 ya kadar devam eden İstanbul radyosu öğle neşriyatı programı değiştirilmiştir. İstanbul radyosunun öğle neşriyatı bundan sonra saat 12.30 da başlayacak ve 14 e kadar devam edecektir. Cumartesi ve pazar neşriyatında değişiklik yapılmamıştır. Öğle neşriyatında saat 12.30 da plâka Türk musikisi, 12.50 de havadis, 13.05 de plâkla Türk musikisi, 13.30 da muhtelif plâk neşriyatı yapılacak, saat 14 de neşriyat sona erdirilecektir.

EKONOMİ

Ege üzüm ve incir satış kooperatifleri toplantısı

Bu kooperatife 12 incir, 9 üzüm kooperatifi dahildir ve yarım milyon halkın geçimini temin etmektedir

Kooperatifler birliği toplantısından bir intiba

İzmir 9 (Hususî muhabirimizden) — Ege mntakası incir ve üzüm tarım satış kooperatiflerinin yıllık toplantısı, kooperatif ortaklarının seçtiği yüzlerce mümessilin huzurunda Halkevi salonunda yapılmış ve kongreye Manisa sayılı B. Yaşar riyaset etmiştir. Türkiye'de kooperatifçilik kuruluşunun ilk senei devriyesi münasebetile yapılan bu toplantı, çağışkan Anadolu köylüsünün zorlu bir imtihamı şeklinde tezahür ederek alınan müsbet neticeler gözden geçirilmiştir. Bir kooperatif ortağı olan Büyük Şefimizin, bizzat büyük ehemmiyet verdikleri kooperatifler birliği, Başvekâletin yeni direktiflerle bu sene daha büyük işler başarmağa hazırlanmış ve teşkilatını genişletmiştir.

Türkiyenin ilk kooperatifler birliğine 12 incir, 9 üzüm kooperatifi dahildir ve yarım milyon insanın geçimini temin etmektedir. Birliğin okunan iş raporu ve geçen sene icraat rakamları ciddi münakaşaları mucip olmuş, yepyeni olan bu müessesenin elde ettiği müsbet neticeler alkışlarla karşılanmıştır.

İş raporu okunurken Kaliforniyanın üzümlü mahsulüne fiatça rekabet edemeyişimiz sebepleri üzerinde durulmuş, bir çok müstahsiller bu hususta malûmat istemişlerdir. Raporda şu kayıtlar vardır:

«Bütün dış piyasalarda üzümlerimize en çok rekabet eden Kaliforniya mahsulü olmuştur. Kaliforniya mahsulü bize nazaran yüzde 25-30 nisbetinde aşağı fiatlarla satılmış ve bir çok piyasalarda tamamen hâkim bir vaziyet almıştır. İskandinavya memleketleri, Holanda, Belçika ve Fransada Türk üzümlerinin he men hiç satılmadığını iddia etmek fazla mübalâga olmaz. İngiltereye ihracatımız da, aynı sebebdan dolayı çok azalmıştır.»

İş raporunda Kaliforniyanın neden bize rekabet ettiği de tafsilâtle izah ediliyor. Bu memlekette mahsulün maliyet fiatı bizden, yüzde 30 azdır. Onlar yüzde, 3 veya dört kazanç nisbetine inmişlerdir. Çok satarak ciro yapmak şiarları, bu rekabeti mümkün kılmıştır.

Kaliforniyada kooperatifçilik tahsil eden bilgili bir müstahsil, bu mevzu üzerinde konuşurken:

«Fakat, demiyim. Türkiye halkına bir salkım Kaliforniya üzümlü uzatsalar, yüzünü ekşiterek çöplüğe atar. Hele Kaliforniya inciri, bayağı bir ottan farkızdır. Hayret ediyorum, bunları Avrupa lılar nasıl yiyorlar diye... Fakat, bunları yiyenlere «midesiz» demek elimden gelmiyor. Malûmdur ki mide, asrımızda iktisad kaidelerine uymağa mecburiyet duymuştur. Pahalı mal, ancak pahalı yemesini beceren masaların süsüdür.»

Kooperatif toplantısında çok geniş izahat veren, Başvekâlet kooperatifleri umum müdürü Hakkı Veral, müstahsili himaye için çok çalışıldığını, bu sene yeni tedbirlerle Türk üzümlerinin istihlak imkânlarının hazırlandığını, yaş ve kuru ihracata ehemmiyet verilirken, şarap ta yapılarak üzümlü istihlakinin temin edileceğini, şimal memleketlerine bol üzümlü suyu ve şarap ihraç edileceğini, anlaşmalar yapıldığını müjdelemiştir.

Yeni heyet seçildikten sonra toplantı -

ya nihayet verilmiştir. Kongre kararile Büyük Şefe «toprak adamlarının bağlılığı ve sonsuz minnetleri» telgrafla bildirilmiş, gece, kooperatifçiler şerefine 200 kişilik bir ziyafet verilmiştir.

Toprak mahsulleri ofisi Ziraat Bankasının buğdaylarını devir almıya başladı

Toprak mahsulleri ofisi kanunu mucibince, Ziraat Bankasının buğdaylarını devir alacak olan toprak mahsulleri ofisi devir komitesi teşekkül etmiştir. Komite, İktisad Vekâletinden Servet, Maniye Vekâletinden Necdet, Ziraat Bankasından Cemal ve Afyon inhisarından Şakir Rifattan mürekkebedir. Devir komitesi, bu hafta içinde faaliyete geçerek bankanın buğdaylarını devir almağa başlayacaktır. İlk olarak İstanbul devir işi bitirilecek, bundan sonra Samsun ve İzmir mntakalarındaki siloların devrine geçilecektir.

Toprak mahsulleri ofisinin müşavirliğine, ziraat mütehasıslarından Atıfın tayini kararlaştırılmıştır. Ofis umum müdürü lüğü için Ankara'da (Toprak apartmanı) adile büyük bir apartman tutulmuş, bunun dahil tezyinat ve taksimatına başlanmıştır.

Izmir fuarı İstanbul komitesi bugün toplanıyor

İzmir fuarı İstanbul komitesi bugün Ticaret odasında bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda fuara İstanbul'dan iştirak nisbeti konuşulacak ve tesbit edilecektir. Fuarın açılış töreninde oda namına bu lunacak olan beş kişilik bir heyet te, bu hafta içinde İzmir'e gidecektir.

Ziraat işlerine aid eski fermanlar tedkik edildi

Başvekâlete bağlı arşiv dairesi tasnif heyeti, ziraat işlerine aid eski fermanlarla resmi evrakı tedkik etmiş ve bir çok kıymetli tarihî malûmatı toplamıştır. Bu malûmata göre ziraatimizin ilk teşkilât ve tesisatı ile, neşrolunmuş bütün kanun ve nizamnameler tesbit olunmuştur. Bunlar bir kitab halinde basılacak ve büyük ziraat kongresine yetiştirilecektir.

Çocuk bahçelerinin şekli tesbit ediliyor

İstanbulun muhtelif semtlerinde çocuk bahçeleri açılacağını yazmıştık. Belediye imar şubesi, Avrupa şehirlerindeki çocuk bahçelerine aid plânları getirmiş ve tedkike başlamıştır. Bu tedkikat bitirdikten sonra, İstanbuldaki çocuk bahçelerine en yeni şekil verilecektir.

Bir evin çatısı çöktü

Dün Eyübdü Boyacı sokağında Fehmi Aktoza aid 11/13 numaralı evin çatısı çökmüştür. Bu sırada içerde kimse bulunmadığından nüfusca ziyat olmamıştır.

Festival takvimi

BU AKŞAM

Sarayburnu park gazinosunda Halk opereti tarafından Leblebicî Horhor

Deniz işleri:

Köstenceden gelen 800 seyyah Bursaya gitti

Viktorya vapuru sekiz yüz seyyah ile beraber dün Köstenceden gelmiş ve doğrudan Bursaya gitmiştir. Seyyahlar, Bursanın şayanı temaşa yerlerini, tarihî âbidelerini görecek ve müteakiben seyahatlerine devam edeceklerdir.

Yarın 800 seyyah gelecek

Yarın limanımıza Yunan bandıralı Hellas vapurule 300, İtalya bandıralı Viktorya vapurule 500 seyyah gelecektir. Seyyahlar şehrimizde bir gün kalacaklardır.

Kültür işleri:

Fatih Halkevinde gazete sergisi açılıyor

Harf inkilâbının onuncu yıldönümü münasebetile Fatih Halkevi, yurdun her tarafında Türk harflerile çıkan gazetelerden mürekkebe bir sergi açacaktır.

Sergi, sergicilik ve dekorasyon işlerinde mütehasıs zevat tarafından hazırlanmakta olduğundan, büyük bir alâka ile karşılanacağı muhakkak görülmektedir.

Gümrükler laboratuvarında yapılan tahliller

İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü laboratuvarında son bir ay içinde 2570 tahlil yapılmıştır.

Yeni gümrük başmemurları

Uzunköprü gümrük başmemuru Mustafa Sümer İstanbul başmüdürlüğü muhasebe şefliğine, İstanbul başmüdürlük muhasebe şeflerinden Tacettin Güven Uzunköprü başmemurluğuna tayin edilmişlerdir.

TAKVİM

AĞUSTOS											
Kümü sene 1364				11				Arabi sene 1367			
Temmuz 29				Resmî sene 1933				Hizir 98			
PERŞEMBE											
GÜNEŞ						C. Âhir					
S.	D.	14		S.	D.	14		S.	D.	14	
5	04	3	10	5	04	3	10	5	04	3	10
9	49	7	56	9	49	7	56	9	49	7	56
Öğle		İkinci		Akşam		Yata		Öğle		İkinci	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
4.	12	19	36	11	19	14	20	59	4.	5	04
z.	5	04	8	56	18	—	1	44	z.	5	04

Poliste:

Sarhoşluk yüzünden bir yaralama vak'ası oldu

Üsküdar'da Balıklı yokuşunda oturan Mustafa, sarhoş olduğu halde Kadıköy'de İbrahim ağa mahallesinden geçen sokakta tesadüf ettiği Mehmed oğlu Salih bilâ sebebe küfredmeğe başlamıştır. Bundan muğber olan Salih Mustafayı bıçakla başından yaralamıştır. Suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Kırılan kezzab şişesi bir adamın yüzünü yaktı

Fenerde Köprübaşı caddesinde oturan Araba sürücüsü Hayim, dün arabasına yüklediği büyük bir şişe kezzabla Kumbaracı yokuşundan çıkarken araba devrilmiş ve kezzab şişesi yere düşüp kırılmıştır. Etrafa sıçrayan kezzablar, o sırada yoldan geçmekte olan Albertin yüzünü yakmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

İki yük arabası iki kadına çarpıp yaraladı

Sürücü Şevket tarafından idare edilen 483 numaralı yük arabası, Göztepe İstasyon caddesinde Paskal kızı Eleniye çarparak, vücudünün muhtelif yerlerinden ağır bir surette yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

★ Sürücü İbrahim idaresindeki 2350 numaralı araba, Karaköyden geçen Taksim'de Zambak sokağında oturan Rafail kızı Terze çarpmış, bacağından ve başından yaralanmıştır. Arabacı yakalanmıştır.

Bir tramvay bir ihtiyara çarparak başından yaraladı

Vatman Ahmedin idaresindeki Şişli - Tünel tramvayı, Altınbakkaldan geçen o civarda Aktarma sokağında oturan 73 yaşında Samalle çarparak başından yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, vatman yakalanmıştır.

Bir otomobil bir adamı bacağından yaraladı

Şoför Ömerin idaresindeki plâkasız otomobil, Divanyolundan geçen Fenerde Tahtaminare mahallesinde oturan Ömer oğlu Naciye çarparak bacağından ağırca yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Bir kadın tramvaydan düştü

Üsküdar'da Ahmediye camii karşısında oturan Mehmed kızı Zehra, dün Şişli - Beyazid tramvayından kazaen yere düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralının müdavata yaptırılmış, tahkikata başlanmıştır.

Tehir edilen deniz gezintisi

Galatasaraylılar cemiyetinden: 13 ağustos cumartesi günü yapılacak ilân edilen Galatasaraylıların deniz gezintisi tehir edilmiştir.

Gezinti için kararlaştırılacak tarih gazetelerle Galatasaraylılara bildirilecektir.

Edirne cezaevinde her mahkûm faal hale kondu

Çocuk ıslahevinde ise 150 mahkûm çocuğa muntazam dersler veriliyor, atelye ve tarlalarda faydalı bir şekilde çalıştırılıyorlar

Edirne arıcılık kursu çalışmalarına devam ediyor

Arıcılık kursunda tal ebeler ders görürlerken

Edirne (Hususi) — Edirne Cezaevi çok ileri bir durumdadır. Başlarında tek bir jandarma ve tek bir silahlı bulunmayan mahkûmlar bu büyük terbiye yurdunda şeref ve izzeti nefisleri ile çalışıyorlar.

4000 dekarlık bir çiftliğin hemen hemen bütün toprakları işleniyor. Her çeşid avadanlıkları, makineleri vardır. Ot, balya makinesi gibi. Bir kısmını kendileri, kendi atölyelerinde yapıyorlar.

Adliye Vekâleti bu çiftliği satın almak emrini ve parasını vermiştir.

Cezaevinde demircilik, terzilik, marangozluk, kunduracılık, halçelik kolları açılmıştır. Hem bütün ihtiyaçlarını gideriyor, hem de sipariş alıyorlar.

Islahevi ise daha çok göze çarpar. Memleketin her yerinden toplanmış 150 çocuk derslerine muntazaman devam ediyorlar. Ondan sonra da atölyeler ve tarlalarda Türk cemiyetine yarar bir insan olarak yetişiyorlar. Ceza müddetlerinin dörtte biri bağışlanıyor. Kazanda yemekleri, salonları, kendi tarlalarını biçip kendi fırınlarında pişirdikleri halis buğday ekmeği vardır.

Bu kadronun yakın günlerde artırılması muhtemeldir. Islahevine gidenler hastalıktan zerre kadar eser bulunmayan gürbüz insanlarla karşılaşılıyor. Temiz revirleri ise hemen boş gibidir.

Arıcılık kursu

1 Ağustosta Edirne vilâyet fidanlığında açıldığını bildirdiğim arıcılık kursuna dört vilâyetten iştirak eden 25 talebe fidanlıktaki arı istasyonunda derslerine ameli bir şekilde devam etmektedir. Kurs 15 gün sürecektir. Devam eden talebe arasında 4 genç kız vardır.

Peşteye gönderilen ve stajını orada bitiren arıcı ziraatçilerin idaresi altında bulunan bu kursu bitirenler buldukları yerlerde arıcılık bilgisini ameli olarak köylüye gösterecek ve yeni arıcılığın kökleşmesine çalışacaktır.

Edirne'de çiçekçilik, ve eliş sergisi
Elišleri mütehasıssı Kemal Fevzi İlgilerin Trakya bölgesinde bir geziye çıktığı evvelce bildirmiştim. Malkara ve Geliboluda açtığı sergi ve elişleri kurslarında büyük bir muvaffakiyet gösteren bu Türk genci bundan bir hafta kadar evvel Edirneye gelerek Halkevinde

İsparta, (Hususi) — Şehrimiz 1030 rakımlı ve bahçeler arasında bulunmasına rağmen sıcaklar tahammülsüz bir hale gelmiştir. Hararet şimdiki kadar görülmemiş bir derecede, gölgede 33 görülmüştür. Gündüzleri ıssız bir hal alan şehir, ancak akşama doğru canlanmaya başlıyor. Halk civardaki Ayazma, Sidre, Mınasın, Talas çeşmesi, Bazırgan pınarı gibi suları bol ve soğuk mesirelere, belediye parkına çıkmaktadır. Resim, Belediye parkından bir görünüştür.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, sizin gazete'de bir anket gözüme ilişti...

... Muharrirlerinizden birisi 'İstanbulda nelere sinirlenirsiniz?' diye soruyor...

... Bu ankete bütün İstanbullular cevap veriyorlar. Eğer bu anketin suali 'İstanbulda nelere sinirlenmezsiniz?' diye olsaydı...

Hasan Bey — O zaman bir tane cevap bulmazdık, azizim!

Kandıradaki İki cinayet

Bir köylünün delik deşik cesedi dağda bulundu

İzmit (Hususi) — Kandıradaki Buzburu divanının Ramazanlar köyünden İsmail oğlu İlyas dağda, vücudünün muhtelif yerlerinden bıçaklanmış bir halde ölü bulunmuştur.

İlyasın müdhiş bir cinayete kurban gittiği anlaşılmıştır. Cinayetin failini zabita şiddetle aramaktadır.

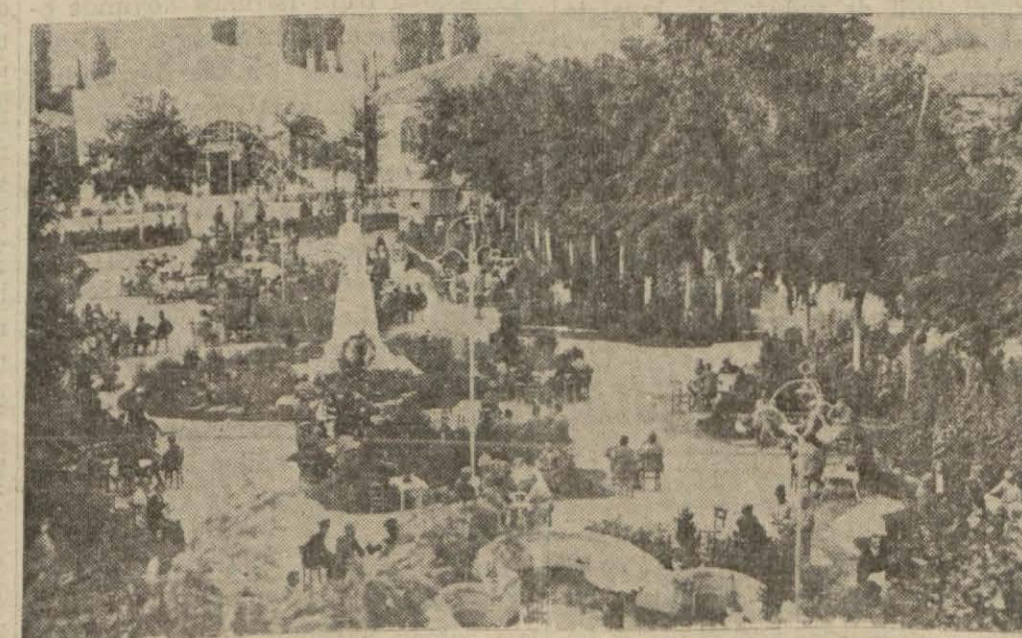
Kandıra kazasının İncecik nahiyesine bağlı Bağdadlar köyünden Ömer oğlu Kâmil Güler ile Sülü nahiyesinin Ferizli köyünden Halil oğlu Halid Muh sin arasında bir kız kaçırma vak'ası dolayısıyla kavga olmuş, Kâmil, bıçağını çekerek vahşi bir şekilde Muhsinin üzerine atılmış, ve bıçağını zavallı gencin karnına saplayarak, üç yerinden çok ağır surette yaralanmıştır. Katil yakalanmış, yaralı adam İzmit hastanesine kaldırılmıştır. Adliye tahkikata el koymuştur.

İzmir fuarına gidecekler için kolaylık

Ankara (Hususi) — İzmir fuarı münasebetile yapılacak tenzilât hakkında alınan kararlara göre. İzmir fuarı münasebetile tatbik edilecek tenzilâta dair tamimin on beş günlük ve bir aylık halk ticaret biletleri hakkında 3, 4 ve 5 inci kısımları Avrupa hattına da şâmil olacak, ecnebi memleket yolcularına mahsus bir aylık halk ticaret bileti muamelesi yalnız Edirne, Uzunköprü ve Sirkeci istasyonlarında yapılacaktır.

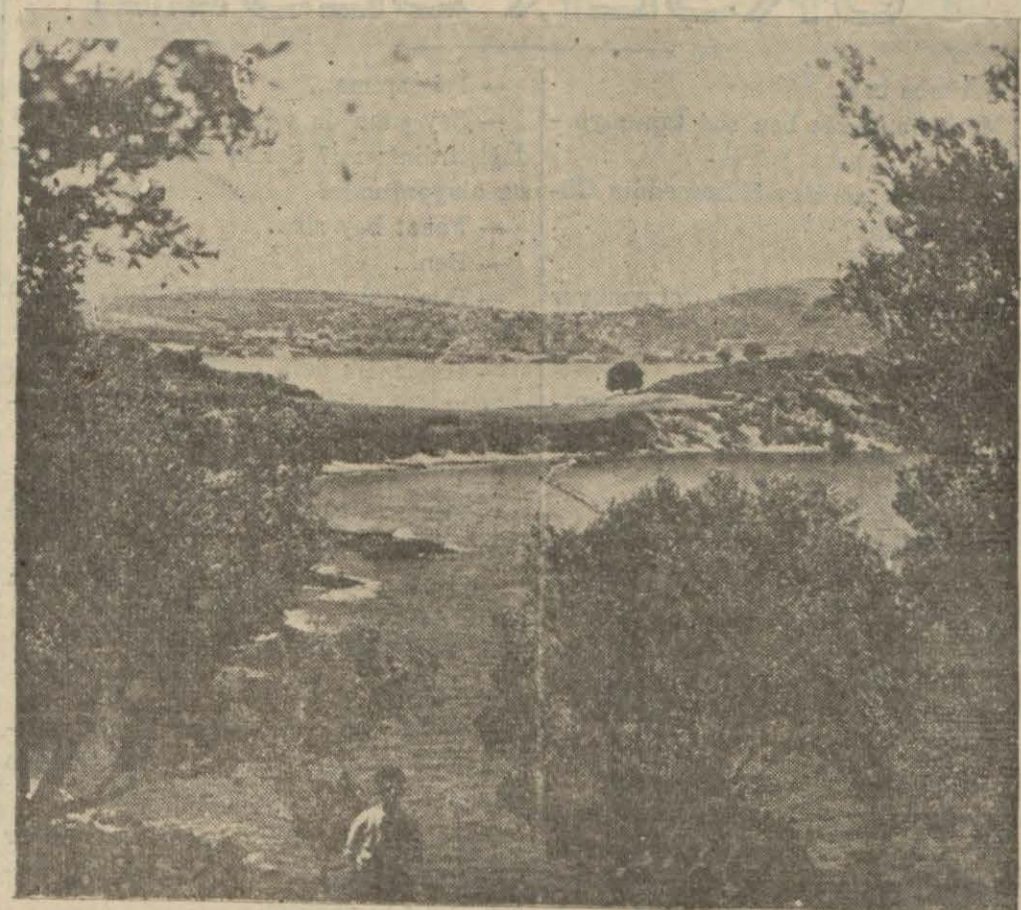
Tamimin 3 üncü kısmı muçibince bilet alan yolcuların İzmir'e ilk seyahatlerini en kısa yoldan yapmaları lâzım gelmekte ise de idarî zarurete binaen, Divrik, Samsun, Ankara ve Zonguldak - İrmak kısımlarından İzmir fuarı için bilet alan yolcuların gidişte Kayseri, Ankara, Eskişehir, Afyon yolunu takip etmelerine müsaade edilmiştir.

İspartada sıcaklar görülmemiş hale geldi

İsparta, (Hususi) — Şehrimiz 1030 rakımlı ve bahçeler arasında bulunmasına rağmen sıcaklar tahammülsüz bir hale gelmiştir. Hararet şimdiki kadar görülmemiş bir derecede, gölgede 33 görülmüştür. Gündüzleri ıssız bir hal alan şehir, ancak akşama doğru canlanmaya başlıyor. Halk civardaki Ayazma, Sidre, Mınasın, Talas çeşmesi, Bazırgan pınarı gibi suları bol ve soğuk mesirelere, belediye parkına çıkmaktadır. Resim, Belediye parkından bir görünüştür.

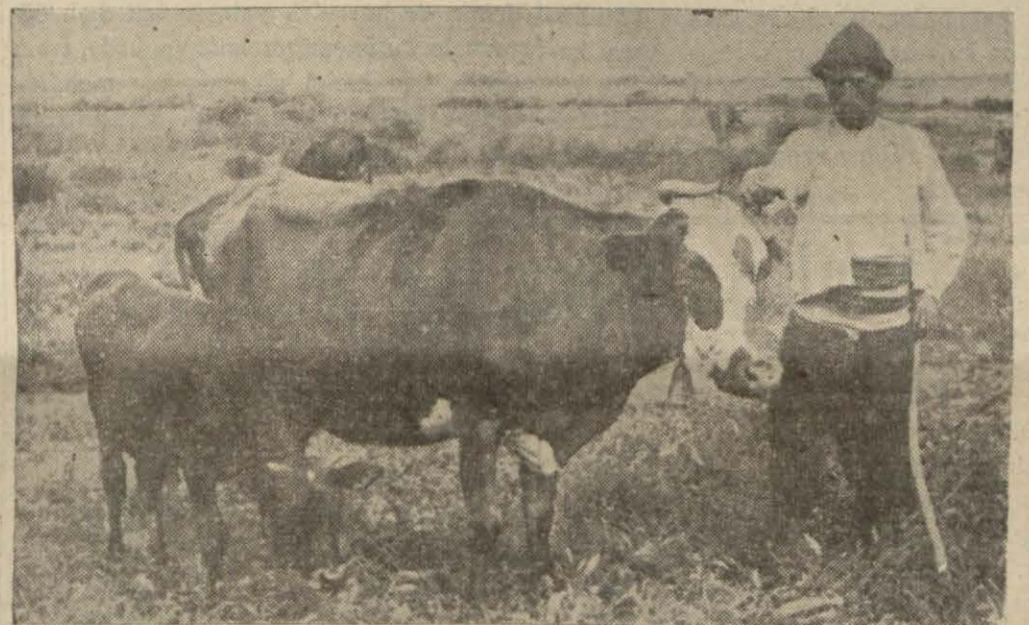
Yurddan güzel köşeler

Kuşadası koyları

Torbalı göçmenleri arasında kısa bir tedkik

Bulgaristandan gelen göçmenler temiz insanlardır. Hergün evelerinin önünü sularlar, kapılarına kadar çiçek dikerler. Kendilerine toprak, ev, çift hayvanı, ziraat âletleri ve pulluk parasız verilmiştir. Yerli köylüler: «Bizim de göçmen olacağımız geliyor!» diyorlar.

Torbalı göçmenlerinden biri tarlasında

İzmir, 9 (Hususi) — Dün, Torbalı kazasında iskân edilen göçmenler arasında bir tedkik yapmak imkânını elde ettim. Sıhhat Vekâletinin büyük bir titizlikle inşa ettirdiği Türk tipi göçmen evlerine yerleşen göçmen kardeşlerimiz, burada yepyeni bir ruh ve hevesle çalışmaya, koyulmuşlardır. Konforlu evleri, vücudleriyle ve neş'elerile dolduran bu insanlar, geçirdiğimiz mahsul senesinde ancak geçimlerini temin edecek bir mevcudiyet göstermişlerdir. Fakat önümüzdeki mahsul mevsimi onlar için en büyük ümidler dolu bir sene teşkil ediyor. Buğday, arpa, yulaf, üzüm, incir gibi ötedenberi ziraatine alıştıkları maddeler bu sene pek mebzuldür. Asıl şayanı dikkat olan nokta, göçmenlerin tarla bakımında elde ettikleri muvaffakiyettir.

Anadolu köylüsü ve Rumeli köylüsü arasındaki çalışma farkı, ekser noktalarla Anadolu köylüsünün lehine olmakla beraber, bazı noktalarda göçmenler lehine tezahür ediyor. Göçmenlerin çalışmalarında büsbütün başka bir sistem her şey üzerinde sür'at hâkimdir. Kendilerine göre ekim ve bakım usulleri vardır. Çift hayvanatını daha büyük bir ihtimamla bakıyorlar.

Vilâyet makamı, göçmenlerin Anadolu âdetlerini benimsemeleri ve çeşidli ziraate alışmaları için kendilerine parasız tohumluk dağıtmakta devam ediyor. Kendilerine şu dakika verilen her şey parasızdır. Parasız toprak, ev, çift hayvanı, ziraat âletleri ve pulluk sahibi oldular.

Diyebilirim ki Torbalıda yerleştirilen göçmen ailelerinin hepsi de kendilerini korumuşlar ve müstahsil vaziyete geçmişlerdir. Bilhassa sağlık durumları iyidir. Açık göz olmaları, kendilerinin sene - aralık mevsimden istifade ile - üç mahsul almalarına sebep teşkil etmektedir.

Hükümetimizin göçmenlere gösterdiği sefkat, uzattığı yardım eli o kadar engindir ki, yerli halk bu güzel ve sevindirici alâkaya adetâ gıpta ediyorlar. İçlerinden bazıları:

«— Bizim de göçmen olacağımız geliyor» demek suretile hükümetimizin göçmen kardeşlerimize uzattığı yardımın enginliğini pek güzel tebarüz ettiriyorlar.

Bulgaristandan gelen göçmenler temiz insanlardır. Temizliğe büyük bir inhiyakları vardır. Hergün evelerinin önünü suluyorlar. Kapılarına kadar çiçek dikerler. Hattâ bazı göçmenler evelerinin bahçelerine bir, iki lira sarf ile duş tertibatı bile yaptırmışlardır.

İzmir vilâyetinin bazı köşelerinde, bilhassa dağ köylerinde yerleştirilen göçmenler ilk zamanlarda yeni muhitlerine alışmamışlardır. Bunun asıl sebebi, bu dağ köylerinde suyun kâfi miktarda bulunmamasıdır. Göçmen kardeşlerimiz, çocuklarını muhitlerinin ilk ve orta okullarına yerleştirmeye başlamışlardır.

Kars defterdarı vekâlet emrine alındı

Ankara, (Hususi) — Kars defterdarı Zihni görülen lüzum üzerine Vekâlet emrine alınmıştır.

Doğu kültür kongresi

Trabzon — Doğu kültür kongresi dün şehrimizde Umumi Müfettiş vekili Nizami Ataker tarafından açıldı. Valimiz Refik Koraltan bu vesile ile söylediği bir nutukla kültür kalkınma hareket ve icablarını tebarüz ettirmiştir. Kültür müşaviri Reşit Tarakçıoğlu kongreye riyaset etmektedir.

Hâdiseler Karşısında

YÜKSEK SESLE

— Merhaba bay.
— Merhaba, fakat ben sizi tanıyıyor musunuz?
— Nasıl olur, siz Bay Hüsameddin Güzer değil misiniz?
— Evet!
— Kadıköyde, Altıyolda oturmuyor musunuz?
— Evet!
— Ticaret yaparsınız.. Senelik kazancınız hiç te fena değil.. En aşağı on beş bin lira, haydi bilemedin, on bin..
— Fakat siz..
— Zevceniz bayan, permenant yaptırdı değil mi? Bari gene geçen seferki gibi bozulmadı ya?
Fakat..
— Kerimeniz bayanı o gençle nişanladınız mı?..
— Rica ederim..
— Hangi genç olduğunu söyleyeyim, hani kumralca, çarliston bıyıklı, inhisarlarda memur.. Biraz çapkınmış amma, evlenirse geçer.. Bayan zevceniz de, bayan kerimeniz de bu husushta benimle hemfikirler.
— Size rica ediyorum..
— Estağfurullah, fakat sözümü kesmeyin..
Kerimeniz bayan nişan için pembe bir tuvalet yaptıracaktı. İyi bir terzi arıyordu. Acaba buldu mu? Gerçi komşunuz Neclânın terzisi fena değil amma, onlar dedikoduca insanlardır, terzilerine elbise yaptırılca kim bilir ötede beride neler söylerler..
— Siz..
— Bakın unuttuyordum. Büyük mahdumun boşanma davası ne âlemde.. Acaba karısıyla barışacak mı? Gerçi kadın da pek kabahatsiz sayılmaz amma, oğlunuzun da kabahati pek çok. En doğrusu barışmalılardır. Onun gibisini oğlunuz bir daha kolay kolay bulamaz. Güzellğine güzel, zenginliğine zengin, piyanosuna da diyecek yok.

— İyi amma..
— Şey şunu da sorayım, yatak odasını değiştirdiniz mi? Sokak üstünde rahat oluyordunuz?
— Fakat bay siz..
— Ben..
— Ben, sizi nereden tanıyorum, sizinle tanışmış mıydık?
— Hayır, ilk defa bugün konuşuyoruz..
— Karımı, kızımı, oğlumu tanıyor musunuz, onlarla konuşuyorsunuz demek?
— Hayır, onlarla da konuşmam..
— Yakın akrabalarımızdan, birinin dostu musunuz?
— Hayır, akrabalarımızdan kimsenin dostu değilim!
— Fakat bu söyledikleriniz?..
— Öğrendim de..
— Polis hafiyesi misiniz? Benim hususî ahvalime aid bu malûmatı nereden topladınız?.. Utanmıyor musunuz?
— Hayır, ne polis hafiyesiyim, ne de bir dedikoducu.. Sizin hususî hayatınızı merak etmiş te değilim!
— ??????
— Bütün bunları siz bana söylediniz..
— Siz, zevceniz ve kerimeniz..
— Ben mi söyledim?
— Size mi söyledik?
— Gerçi bana söylemediniz amma, üç gün evvel vapurda idiniz, kendi aranızda konuşuyordunuz, fakat o kadar yüksek sesle konuşuyordunuz ki üç sıra ötede oturduğum halde bütün konuşuklarınızı işitmiştim..
— Ya, demek..
— Gerek size, gerek aileniz efradına tavsiye edeyim.. Eğer benim gibi bir çok kişinin de hususî hayatınızı içli dışlı öğrenmelerini istemiyorsanız vapurda, tramvayda, her hangi umumî bir mahalde yüksek sesle olanınızdan biteninizden bahsetmeyiniz!

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Köylü entarisi

Geçen yıllarda gördük, fakat köylü entarisi bu sene daha çok moda... Yazlıkta, bahçede, kır gezintilerinde bu kadar rahat ve hoş gider bir kıyafet hemen hemen yok gibi... Köylü entarisinin en büyük iyiliği şudur: Hem çocuklara, hem körpe genç kızlara, hem de kadınlara yararlıyor. Hele dikmesi ne kadar kolay... Ne kadar da ucuza çıkıyor. En çok kullanılan, en çok ta yaraşan kumaşlar krepon emprime, basma, keten... Bunların masrafı kaç kuruş tutar ki...

Biçmek için biçki bilmiye lüzum yok. Yakası çok açık. Sıkı ve dümdüz bir korsa, bir de bol büzgülü, düz bir etek. İkisini birleştirdiniz mi bir köylü entarisi dikmiş demeksiniz. İçinden, bir romen bluzunuz varsa onu giyersiniz, çok sık görünür. Yok ise muslinden yakası kordonla büzülü, kısa, kabarık kollu bir bluz dikersiniz. Hattâ bu kadarını zahmetli görüyorsanız bluz yerine entarinin dekoltesini kapıyacak bir jile, bir de bufat kol yapar, takarsınız. Yalnız bluzun bir faydası vardır. Başka bir etekle de kullanabilirsiniz.

Köylü entarisinin ikinci süsü sentürdür. Yenilik olsun diye bu sentürü ya brodeli bir kordelâdan yapınız. Yahud motif, aplike ederek süsleyiniz.

Üçüncü süsü de şudur: Bu kıyafete şapkadın ziyade köylüler gibi başa mendil sarmak yararlıdır. Bu mendili bluzunuzun, jilenizin renginde ince bir kumaştan yaparsınız. Kenarlarına entarinizin renginde motif dizersiniz. Ortasından ikiye katlar, uçlarını tıpkı köylüler gibi çenenizin altından bağlarsınız. Bu başörtü aynı zamanda saçları rüzgârdan korumak için en pratik bir vasıta olur.

Çocuklarda romen bluzunun altına bir de askılı, plili etek yapılır. Baştaki mendil eşarp gibi kullanılır. Böylece köylü kıyafeti güzel bir sokak elbisesi haline sokulmuş olur.

Büyükler plili eteğin yerine dar ve askız bir etek giyebilirler. Tuhaftır, köylü entarisi orijinal bir kıyafet olarak hoş gittiği gibi ister genç kız, ister kadın, hattâ isterse çocuk, her giyeni birkaç yaş küçültmekte, gençleştirmektedir. Gittikçe moda oluşundaki sırrı, pratik ve değişik oluşundan ziyade bu noktaya atfetmek lâzım.

iki ahab çavuşlar:

Mahkemelerde
Amcasını öldüren çocuk üç sene hapse mahkûm oldu

Bir kogun yüzünden işlenen bu cinayette tahrik ve yaş küçüklüğü cezaı tahfif etmiştir

Bundan bir müddet evvel Silivrinin Bekirli köyünde oturan Sezai isminde 16 yaşında bir çocuk, aynı köyde oturan amcası Fehmiyi tabanca kurşunu ile beynini parçalamak suretile vurup öldürmüştü.

Hâdiseye tekaddüm eden günlerde Sezainin koyunlarından birisi kaybolmuş, bütün araştırmalara rağmen bulunamamış ve nihayet komşulardan birisi Sezaiye, kaybolan koyununu amcası Fehminin sürüsü içinde gördüğünü söylemiştir. Bunun üzerine amcasının sürüsünü arayan Sezai, kendi koyununun hakikaten orada olduğunu görerek Fehmiden bunu istemiş, o da koyunu vermiye yanaşmamıştır. Ve bu yüzden amca, yeğen arasında bir ağır kavgası çıkmış ise de araya girenler bir hâdiseye zuhuruna mani olmuşlardır.

Nihayet vak'a günü Sezai atını sulamaktan gelirken amcasının çobanı Yunusa rastgelerek koyunu istemiş ve ona bağırıp çağırma başlamıştır. Bu sırada tesadüfen oradan geçen Fehmi işe müdahale etmiş ve yeğenine:

— Çobandan ne istiyorsun, haydi defol oradan, it... demiştir. Sezai de bu hakareti iade edince amcası elindeki sopayı Sezainin başına savurmuştur. Ve işte o sırada Sezai de tabancasını çekerek ateş etmiş ve Fehmiyi öldürmüştür.

Aylardanberi Ağırceza mahkemesinde duruşmasına devam edilen bu dava dün hitama ermiş ve karar tefhim edilmiştir.

Sezainin suçu, gerek kendi itirafları ve gerek şahidlerin ifadeleriyle sabit olduğundan Türk ceza kanununun 448-inci maddesi mucibince 18 sene ağır hapsine, ancak hâdisede tahrik mevcut olduğundan bunun üçte biri tenzil edilerek on iki sene hapsine, fakat suç işlediği tarihte on sekiz yaşını ikmal etmemiş olduğundan bu cezanın dörtte üçünün indirilerek, 3 sene ağır hapse konmasına karar verilmiştir.

Metresini elinden alan adamı öldüren Fettah mahkûm oldu

Çatalcaya bağlı İstranca köyünde oturan kömürücü Şaban oğlu Fettah, aynı köyden Ayşe isminde bir kadınla beraber yaşamakta iken bir müddet sonra Ayşe, Fettahı terk ederek Sabri isimli bir delikanlı ile yaşamağa başlamıştır. Sevgilisini elinden aldığından dolayı kalbinde Sabriye karşı derin bir iğbirar besliyen Fettah, bir gün sokakta Sabri ile karşılaştıkları sırada tabancasını çekerek rakibini vurmuş ve öldürmüştür.

Uzun müddettenberi Ağırceza mahkemesinde devam edilen bu katil davası, dün neticelenmiş ve karar tefhim edilmiştir.

Bundan evvelki celselerden birisinde Maznun vekili, sokakta karşılaştıkları zaman Sabrinin Fettaha küfrederek üzerine sopa ile hücum edip onu dövmeğe başladığını, Fettahın da nefsinin müdafaa uğrunda tabancasını çekmek ve ateş etmek mecburiyetinde kaldığını söylemişti. Vekilin bu müdafaaı kabule şayan görülmemiştir. Aynı

zamanda gene maznun vekilinin Ayşenin, Fettahın nikâhlı karısı olduğu hakkındaki iddiası üzerine mahkem tarafından yapılan tedkikat neticesinde, bunların karı koca olduklarına dair resmî bir kayda tesadüf edilememiştir. Hülâsa:

Hâdiseye hakkında dinlenen şahidlerin ifadelerine nazaran Fettahın Sabriyi kasden öldürdüğü sabit olmuştur. Bu itibarla katil Fettahın bu suçu Türk ceza kanununun 448 inci maddesine uygun görüldüğünden 18 sene ağır hapsine, yalnız hâdisede hafif tahrik eseri görüldüğünden, bu cezanın üçte biri tenzil edilerek 12 sene ağır hapse konulmasına ve müebbeden âmme hizmetlerinden mahrum bırakılmasına ekseriyetle karar verilmiştir.

İhtilâs ve zimmetine para geçiren vergi memuru mahkûm oldu

İhtilâs ve zimmetine para geçirmek suçlarından dolayı mevkufen muhakemesi yapılmakta olan, Bakırköy kazası av vergileri sabık memuru Feyzinin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Duruşma snunda Feyzinin 1018 liranın 305 lirasını ihtilâs ettiği ve 713 lirayı da zimmetine geçirdiği sabit olarak gerek ihtilâs ve gerekse zimmet suçlarından dolayı 6 sene 2 ay 20 gün ağır hapsine, müebbeden âmme hizmetinden mahrumiyetini ve 1018 liranın kendisine ödettirilmesine ve ihtilâs suretile yediği 308 liranın bir mislinin de ayrıca ağır para cezası olarak alınmasına karar verilmiştir.

Şehir işleri:

Nafia Vekâleti Eminönü meydanının bir an evvel açılmasını istedi

Eminönü meydanının cumhuriyet bayramına kadar açılması mukarrerdi. İstimlâk muamelelerinin güçlüğü yüzünden meydanın açılması işi uzamaktadır. Nafia Vekâleti istimlâk işlerinin bir an evvel ikmal edilmesini belediyeden istemiştir. Yıkılan Valide hanı ile Balık hane arasındaki binaların istimlâk muamelelerinin tamamlanmıştır. Buradaki binalar sekiz yüz bin liraya satın alınmış, satış bedeli Nafia Vekâleti tarafından belediye hesabına bankaya yatırılmıştır. Yenicami kemeri ile Malûlgazi tayyare bayiine kadar tramvay caddesindeki binaların sahiplerine, on gün içinde yerlerini terketmeleri bildirilmiştir. İstimlâk muameleleri tamamlanan binaların aybaşıdan itibaren yıkılmasına başlanacaktır.

Otomobil plâkaları iki ay sonra değişecek

Otomobil ve otobüslerin yıllık muayenelerine ayın on beşinden itibaren başlanacağını yazmıştık. Muayene esnasında plâkalarda yeni şekilde hazırlananlarla değiştirilecekti. Damga matbaası ancak bin kadar plâkayı hazırlayabilmiştir. İstanbul için üç bin plâkaya ihtiyaç olduğundan yeni plâkalar iki ay sonra takılacaktır.

Tiyatrodaki oyun

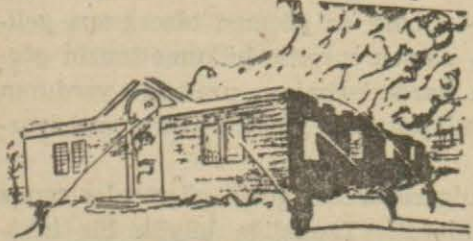
Bunları biliyor mu idiniz?

Dünyanın en yaşlı adamı

Dünyanın en yaşlı adamının Mısırlı bir hoca olduğu iddia ediliyor. Bu adamın ismi Şeyh Rıfâ'dır. 164 yaşında olduğu ve Napolyonu Mısırdaki görüşü iddiasında dır.

Şarapla söndürülen yangın

Amerikanın Los Angeles şehrinde bir

Fıçı şeklinde yapılmış bir çeşme

Fransanın Kombrand kasabasında, tıpkı bir fıçı şeklinde bir çeşme vardır. Bu çeşme, günde dört litre şarap deviren Kaponi adlı bir şahsın hatırasını teyid için yapılmıştır. Bu adam, seksen iki sene mütemadiyen her gün dört litre şarap içerek yaşamış ve 100 yaşında ölmüştür.

yangın olmuş, itfaiye efradı su bulamadıkları için en yakın şarap deposundan doldurdıkları tulumlarla bu yangını söndürmüşlerdir.

GÖNÜLİSLERİ

Bir müşterek Mektubdan Çıkan ders

«İzmit M. F.» ve «İzmit Neriman» imzalarıyla mektub yazan iki okuyucum, mektublarını aynı zarfa koymuşlar, bana göndermişler. Ben de her ikisine aynı yerde cevap veriyorum:

— M. F. yirmi dört yaşında imiş, on sekiz yaşında iken bir gençle tanışmış, iki sene sevişmişler fakat erkek şimdi başkasıyla evleniyormuş. Genç kız:

— Ben artık kimseyi sevemem, ölmeliyim! diyor.

Hayır kızım, hayır öyle kolay kolay ölmeyi göze alma, daha çok yaşa.. yaşarsan, seversin ve meşud olursun. Yalnız bir daha mektub yazarken rakamlara iyi dikkat et. On sekiz yaşında sevişmiye başladığına ve iki sene seviştinize, yeni

ayrıldığına göre senin şimdi yirmi yaşında olman lâzım değil mi, halbuki sen yirmi dört diyorsun.. benim bildiğim kadınlar yaşlarını büyültmezler küçültürler.

Nerimana gelince, o kocasından ayrılmış, birini seviyormuş, o da onu seviyor görünüyormuş. Fakat Neriman kendine karşı gösterilen sevginin ciddi olup olmadığını bilmiyor.

Nerimana cevabım da şu: Ben gönül işlerinden biraz anlarım amma falcı değilim.

Senin kim olduğunu, eski kocanın nasıl bir adam olduğunu, sevgilinin ne olduğunu, sana karşı nasıl hareket ettiğini bilmeden bir şey söyleyemem. Nasıl ki gene falcı olduğum için (M. F.) mi senin mektublarını yazıyor, sen mi onun mektublarını yazıyorsun? Onu da anlıyamadım.

TEYZE

Sizin için

Nişanlılar konuşular:

— Bütün tanıdıklarımıza; benim fevkalâde güzel, fevkalâde zeki olduğumu söylüyor-muşsunuz.
— Fena mı ediyorum?

— Benim için değil, fakat sizin hesabınıza üzülyorum. Geçende biri sizden bahsederken, onun da ne olduğunu öğrendik, yalancının biriymiş dedi de...

— Evimin resmini yapacağımızı evelden söyleseydiniz..
— Neye?
— Hiç olmazsa kapıyı boyatır, pencereleri temizletirdim.

Niçin?

Bayan yüzüne, saçlarına losyon sürüyordu. Hizmetçi gördü:

— Bayan niçin o kadar fazla koku sürünüyorsunuz?
— Sana ne!
— Bana ne olur mu? Bay sizin sürdüğünüz, koku yüzünden pişirdiğim güzel yemeklerin kokusunu alamıyor.

Satın aldım

Meşhur avcı anlatıyordu:

— Bu tavşanı görür görmez, hiç tereddüd etmedim. Derhal hazırladım.
— E sonra?
— Bunu evime götürürüm, dedim..

— Tetiği çektin vurdun mu?
— Hayır, cüzdanımı çıkardım, satın aldım.

Tatlı, acı

— Kocanla aranız nasıl?

— Çok iyi; her akşam eve geliyor, karşıma geçiyor, saatlerce bana tatlı bakıyor.
— O zamanlarda sen ne yapıyorsun?

— Ben de ona tatlı pişiririm.

— Hepsi bu kadar mı?

Kadın düşündü:

— Hayır, bazan evde canım sıkılır, kocam eve gelince yüzüne acı acı bakarım.
— O zamanlarda o ne yapar?
— Hemen sokağa gider, bana acıba-lem kurabiyesi alır, getirir.

— Mesleğiniz nedir?
— Lekeciyim.
— Kızıma sürdüğünüz lekeyi de temizlemek mecburiyetinde olduğunuzu görür mü?

— Ben görmeyeli kocam çok değişmiş!
— Çok değil, senin gördüğün kocamdan sonra iki koca daha değiştirdim.

GÜLERİM

Biri kızıp söylense,
Hemen kah kah gülerim!..
Haklı haksız ne iş;
Yine vallah gülerim!..

Yok ki derdim ağlayım,
Hiç durmadan gülerim!..
Su değilim çağlayım,
Ben her zaman gülerim..

Hayatta her şey gülünç,
Ben onlara gülerim!..
Düşünüp durmak ta güç;
Yoğa vara gülerim.

Acep his yok mu sende?..
Sakin deme gülerim!..
Zaman olur ki ben de
Hep kendime gülerim!..

— Geçen hafta tanıştığım, sarışın kadını bana unutturdunuz..
— Öyle mi, demek ki siyah saç bana daha çok yaraşıyor.

Karakolda

— Sen bu bayın altın saatini çalmışsın!
— Ben saat falan çalmadım, hem o saat altın değildi.

Şehirli — Bu vantilatörü ineklerinin sıcağından müteessir olmamaları için yaptırmanız değil mi?

Sun'i

Misafir erkek, ev sahibi kadının çiçeklerine baktı:

— Ne güzel çiçekler, dedi, renkleri sizin saçlarınızın, yüzünüzün, dudaklarınızın rengine benziyor.

Ev sahibi kadın da çiçeklere baktı:

— Öyle diyorsunuz ama bunların hepisi sun'i çiçek!

— Dedim ya, aynen sizin saçlarınızın, yüzünüzün, dudaklarınızın rengi?

— İki defa evlendim, her ikisinde de mes'ud olmadım.. birinci kocam beni bıraktı, gitti..
— Ya ikinci?
— Maatteessüf o kaldı.

Nezaket

Çirkinlikte bir eşi bulunmayan kadın söyledi:

— Aşk mektubu almıyan kadın dünyada yokmuş, fakat ben hiç almadım.

Naziklikte bir eşi bulunmayan erkek te söyledi:
— Müteessir olmayınız bayan, postalarda hiç intizam yok ki!

Plajda

— Bayan..
— Ne var?
— Biz gazinoya gideceğiz, fakat çok düşünüyorum.
— Neye düşünüyorsunuz?
— Köpeğim için.
— Onu bırakacağınız kimse yok mu?
— Hayır, alıp götüreceğim ama acıba şortunu mu giydireyim, pijamasını mı, yoksa mantosunu mu?

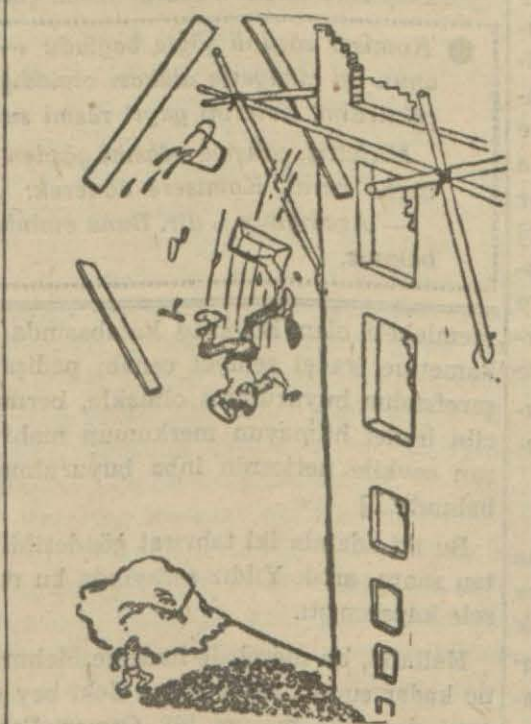
Hırsızın cevabı

Hırsız; oda oda dolaşiyor, yükte hafif, pa

hada ağır ne bulursa hepsini torbasına dolduruyordu. Fakat birdenbire iş değişti. Bulduğu odanın kapısı açıldı. Bir tabancanın namlusunu gördü:

— Davranma!
— Sen kimsin?
— Ev sahibi, eve korkmadan girdin ha!

— Haydi ben korkmadım, diyelim, siz zengin bir adam olduğunuz halde bu yaz günü sayfiyeye gitmeyip şehirdeki evinizde oturmaktan utanmadınız ha!..

— Abdal abdal yüzüme bakacağına, o taşları oradan kaldır da bir yerim acımasın!

Balkan Röportajları

YAZAN ERÇUMEND EKREM TALU

Sinaya yolunda

Romanyada «bahşiş» bir âfet halini almıştır. Rumen dostlarımdan biri bu bahse dair konuşurken bana «evet amma bahşiş türkçe bir kelimedir. Biz onu sizden aldık» dedi. Kemali ciddiyetle cevap verdim: «Hakkınız var, fakat bizde yeni rejimdenberi barınamıyan bahşiş anlaşılıyor ki kaçıp size iltica etmiş..»

Bükreşin boğucu sıcağından fena halde bunaldığım bir gün, bana:

— Burada ne oturuyorsunuz? Sinaya gidin.. dediler.

Doğdum doğalı adım ve medhini işitiğim bu yere şimdiye kadar gitmek nasip olmamıştı.

— Sâhi! dedim. Hazır fırsat elime geçmişken, bir kaç gün için, çoluğumu çocuğumu alıp da şu Sinayaya gideyim.

Ben tam kararımı verince her kafadan bir ses çıkmaya başladı. Bu muhtelif reyleri şöylece hülâsa edebilirdim: Eğer başımı dinlendirmek istiyorsam bana Sinaya gelmez. Orası çok monden, fazla gürültülü ve etiketli yerdir. Halbuki biraz ötesinde, Predeal vardır ki hem daha havadar, hem de daha âsudedir. Lâkin buraya da en çok veremliler ve vereme istidadı olanlar gider. Bu sebeble, çoluğu, çocuğu götürmek caiz değildir. Gene Sinaya en eyesidir. Maamafih, ne o, ne de bu! Daha ileride, Braşova denilen şehre gitmek hepsinden iyisidir. Zira bu bir şehirdir amma.. dağ, orman yanı başındadır. Aynı zamanda insan sıkılmaz da. Gezecek yerleri, zengin mağazaları, muzikli kahveleri, temiz bir oteli ve bilhassa nisbi ucuzluğu Braşovu her bakımdan müraccah kılar!

Baktım ki işin içinden çıkamıyacağım. Seyahatim Nasraddin hocanın evine benziyecek. Esasen kararım da verilmiş; çoluk çocuğa tebliğ edilmiş. Onlara kendimi mütereddid, kararsız, dönecek bir insan olarak tanıtmak istemem.

— Haftaya Sinayadayız! Önce ben oraya kadar bir uzanayım da, vaziyeti malî bakımdan bir kere iskandil edeyim.. dedim.

Romanyada trenler çok kalabalıktır. Ahali mütemadiyen kumıldar; hareket halindedir. Her saat, muhtelif istikametlere kalkan katarlarda yer bulabilmek için, Bükreşin bir çok noktalarındaki seyahat âcentalarına veyahud ki devlet demiryolları bürolarına epey önceden başvurmak ve yerini peylemek lâzımdır. Bir kişilik tren bileti üç paraçadır. Bir biletle seyri âdi, bir biletle ekspres farkı, bir biletle de yer kirası olarak alırsınız. Dört, beş kişilik bir kafile oldunuz mu, elinizde bu suretle bir iskambil kâğıdı destesi kadar zengin bir biletle koleksiyonu toplanır. Bunların hepsini bir arada birleştirmiş olsalar olmaz mı idi, diye düşündüm. Olmuyor zahir! Sonra, gidis bileti dönüş için de muteberdir. Lâkin o kadar ziyeti var ki! Bilfarz döneceğiniz vakit, biletinizi istasyon şefine götürüp vize ettirmeye mecbursunuz. Bu vize meccanî değildir. Biletin arkasına bedeli epeyce tutan bir sürü pul yapıştırırlar. Zaten Romanyada pula tâbi olmıyan şey yok gibidir. Lokantada, kahvede, otele, mağazalarda hesap puslalarına mutlaka pul ilsk edilir. Herhangi bir yerde edeceğiniz masrafı peşin tahmin etmek imkânsızdır. Hele otellerde ve lokantada, kahve gibi yerlerde.. Otelde, meselâ, faturaya resmen ilâve edilen bahşiş yüzde on değil, on beştir. Bununla beraber, siz oteli terkederken kâpının dîbine avuçlarını size doğru uzatan bir alay iskatçı birikir. Lokantada ve kahvelerde, gene resmen hesaba dahil edilen yüzde on beşten maada bahşiş vermek mecburiyet halindedir. Haydi, buna bir şey denmesin. Fakat garsonla iş bitti sanıp da, kalkıp gitmeye davranırken masanızın başında yerden bitme, ekseriya yüzünü bile o dakikaya kadar görmemiş olduğunuz biri dikilir: Pikolo! Yaniya, sizin anlıyacağınız, garsonun çömez.. o da, sizin mürüvvetinizden beklediği bir kaç le'yi almadan oradan uzaklaşmaz.

Eskidenberi hakkında muhabbet beslediğim ve bu defa daha yakından görüp tanıdığım Romanyada «bahşiş» bir

Sinaya yolunda Prahova vadisi

âfet halini almıştır. Yerlisi, yabancıtı bundan bizardır. Ve bahşişin menedildiği gün, Rumen milleti dünya nazarında muhakkak ki çok kazanacaktır.

Bir gün, Rumen dostlarımdan birile bu bahse dair konuşuyorduk Muhatabım:

— Evet, ama.. dedi.. bahşiş Türkçe bir kelimedir. Biz onu sizden aldık.

O bana, belki de istemiyerek, çanak tutmuştu. Ben, kemali ciddiyetle:

— Hakkınız var, dedim. Fakat bizde, yeni rejimden beri barınamıyan bahşiş, anlaşılıyor ki kaçıp size iltica etmiş. Onu siz de hudud haricine çıkarmış olsaydınız, millî itibarınıza herhalde hizmet etmiş olurdu.

Pazar sabahı, elimizde bir deste bilette, kızım ve ben, eksprese binerek Sinayaya keşfe gittik.

Kompartimanlar tıklım tıklım dolu idi. Vagonların üzerini kızdıran güneş, içerisini katran kazanına döndürmüştü. Oturduğumuz yerde âdetâ beynimizin kaynamak istidadını gösterdiği hissediyorduk. Yol arkadaşlarımızın hepsi de biraz serinlemenin, ferahlamanın çarelerini arıyordu. Erkekler ceketlerini, yakalıklarını çıkardılar. Kadınlar göğüslerini, bağlarını birer parça daha açtılar, ellerindeki yelpazelerle, fırın ağzından çıkan buharı andıran havayı ihtizaz ettirmeğe çalışarak teselli aradılar.

Ben kendimi vagon restorana attım. Gelsin su! Romanyanın maden suları hem bol, hem çeşidli, hem leziz hem de ucuz. Bir şişe sözüm ona Taşdelen pahasına size buz gibi bir şişe Borviz açıyorlar. Hem de vagon restoranda!

Takib ettiğimiz yol, Romanyanın öbür taraflarındaki kadar feyizli ve cazip değil. Sebebi biraz sonra anlaşıldı: Petrol arazisine giriyoruz.

Ploesti.. Pitești.. adlarını taşıyan istasyonlara yaklaştıkça, uzakta, yakında, telsiz direklerini andıran yüksek demir kuleler göze çarpıyor. Bunlar petrol kuyularıdır. Garlarda, sıralanmış sarnıç vagonları, kafile halinde, bu kıymetli cevherle doldurulmayı bekliyorlar.

Petrol, Romanyanın bitmez tükenmez servet membaıdır. Yalnız Ploesti'deki tasfiye fabrikalarında 2600 işçi çalışır ve günde 500 vagon doldurulup dahile ve harice sevkedilir.

(Devamı 10 ncu sayfada)

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 3

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Genç yaverin üzerinde toplanan şüpheler

Zeki Beyin babası hünkâr çavuşlarındandı.

İlk kısımların hulâsası

Bir sabah erkenden, Yıldız sarayında Osman paşanın dairesini temizleyen hademeler, oradaki merdiven basamaklarının üzerinde bir mektub buldular. Bu mektubu oraya kimin bıraktığı belli değildi. Hademeler bu mektubu paşaya verip vermekte tereddüt ettiler. Nihayet, verdiler. Paşa, mektubu açtı. Fakat hayretinden, donakaldı. Bu mektub bir davetname idi. Bu davetnameyi gönderenler, Sultan Hamidi tahttan indireceklerinden bahsederek Osman paşayı Fatih camisindeki içtımaya davet etmişlerdi.

Osman paşa, büyük bir heyecana kapılarak bu davetnameyi derhal Sultan Hamide gönderdi.

Tabii ki Sultan Hamid, korkulu dakikalar geçirdi. Fakat sonra, vaziyeti tahlil etti. Bu mektubun, uydurma bir şey olduğuna hükmetti. Ancak şu var ki; böyle yazılmış bir mektub, saraya nasıl girmişti? Ve Osman paşa gibi en sadık tanınan bir adamın dairesindeki merdivenin basamağına, nasıl yerleştirilmişti?...

Osman paşanın hademeleri taziyk edildiler. Bunlardan birisi işkenceye konuldu. Nihayet Abdülhamidin hususi bendegânından tüfekçi Arif ağa hademeyi işkenceden kurtardı ve kendisine mektubu yaver yüzbaşı Zeki beyin merdivene bırakırken gördüğünü söylemesini tembih etti.

(Roman devam ediyor)

— İnanırım, efendim. İnanırım, ama.. bugün dünya, yarın ahiret... Nasıl yalan söyleyeyim?..

— Fakat bunu söylemezsen, bu azabı çekeceksin... Günlerce, ölüp ölüp dirileceksin.

— Eh.. ne yapayım efendim. Kaderim böyle imiş, der.. alınımın kara yazısını çekerim.

— İnad etme, be Mehmed.. ben sana bir iyilik etmek istiyorum. Seni kurtarmaya çalışıyorum... Ona kolay kolay bir şey olmaz. Olsa olsa, beş on gün gözden düşer. Babası onu kurtarır. Fakat bu iş senin üzerinde kaldıkça, seni kim kurtaracak?

— Vakiâ doğru efendim. Fakat günaha giremem. Onu gördüm diye iftira ederek ahirete kara yüzle gidemem.

— E.. gördüm, deme.

— Ne diyeyim?..

— Acele acele kapıdan biri çıkıyordu. Ona benzettim, de.

— Eh.. bu fena değil... Fakat, şimdiye kadar niçin söylemedin derlerse.

— O, efendimizin sevdiği bir yaverdir. Korktum. Söylemeye cesaret edemedim; dersin.

— Pekâlâ, efendim. Arkadan benzetim, derim. Hiç olmazsa günahı az olur.

Arif ağa, kapıyı açmıştı. Avlu kapısının önünde bekleyen üç tüfekçiye:

— İşte.. herif, bülbül gibi her şeyi söylüyor. Artık, kendisine eziyet etmeyin. Götürün heyete teslim edin.

Diye bağırıyordu.

★

Tahkikatın mecrası, derhal değişmişti. Hademe Mehmedin son ifadesi üzerine, yaveran dairesinde tevkif edilen yüzbaşı Zeki bey, üç paşadan mürekkep ayrı bir heyet huzurunda isticvabdan geçirilmişti. Sualleri, bizzat Abdülhamid tertib etmişti ve isticvabın bütün safahatını, bir paravan arkasından büyük bir dikkatle dinlemişti.

Aynı zamanda, Zeki beyin evinde, inceden inceye taharriyat icra edilmiş; Kur'an kerimden, gündelik gazeteye ve

hattâ üzerinde yazı bulunan bakkal keşe kâğıtlarına varıncıya kadar yazılı ne bulundu ise, bir çuvala doldurularak saraya getirilmişti. Bunlar da heyet huzurunda dikkatli bir tedkikten geçirilmişti.

Vakiâ bunların içinde, Zeki beyin Jön Türklerle münasebetini gösterecek bir delil ve emareye tesadüf edilmemişti. Lâkin, hususi tahkikat arasında; Zeki beyin (sık sık Beyoğluna çıkarak Tokatlıyanda, Mulaftayada oturması), bazan da (şapkalı frenklerle selâmlaşması) hakkında verilen jurnaller heyetin nazarı dikkatini celbetmiş; genç yaverin üzerinde şüpheler husule getirmişti.

Zeki bey, isticvab esnasında son derecede metanet ve soğukkanlılık göstermiş; hattâ o hâdisenin cereyan ettiği gece zarfında sarayda bulunmadığını bile isbat etmişti. Fakat, padişahın evhamına dokunan, rahat ve huzurunu kaçıran bu meseleyi mutlaka bir neticeye bağlamak lâzım geldiğine kanaat getiren heyet; uzun uzadıya düşündükten sonra, kararlarını vermişler.. Abdülhamide takdim ettikleri tahkikat fezlekesinde:

[Mezkûr hezeyannameyi, Osman Paşa kullarının dairesindeki merdiven başına bıraktığına dair yaver Zeki bey kulları hakkında her ne kadar kat'i delil mevcut değil ise de, mumaileyhin hususi ahvaline dair cereyan eden tahkikat (Jön Türkler) denilen erbabi fesad ile alâkadar olduğu zannını vermektedir.]

Demek mecburiyetini hissetmişlerdi. Heyetin bu mübhem mütaleası, Abdülhamidi tatmin etmemişti. O, asıl öğrenmek istediği şeyi, öğrenememişti. Fakat artık bundan fazla da bir şey öğrenmek ihtimali olmadığına kanaat getirmişti.

Ertesi gün, yüzbaşı Zeki bey, ikinci firka kumandanlığına teslim edilmişti. Orada, göğsündeki yaver kordonu çıkarılarak - usulen - (mabeyin müşürriyeti) ne gönderilmişti. Kendisi de kapalı bir araba ile iki (kanun) zabitanın muhafazası altında (Babı Seraskerî) deki (misafirhane) ye götürülerek, (tahrirati) ile beraber (misafirhane ve sevkiyatı askeriye müdürü) miralay Ali beye teslim edilmişti. Ali beye teslim edilen bu tahriratta şu satırlar mevcuddu:

[Süvari Ertuğrul alayına mensub olup yaveranı hazreti şehriyari silki celilinde istihdam edilen yüzbaşı Zeki efendinin, silki celili mezkûrdan affile döndürücü orduyu hümayuna mensub Hamidiye alaylarından birinde istihdamı hususuna iradei seniyei cenabı padişahî şerefsudur buyurulmuş olmakla, bermucibi iradei hümayun, mumaileyhin mahfuzan ve karadan Erzincana sevki, ve esnayı sevkte zinhar firarına meydan verilmeyerek orduyu hümayun müşürriyetine teslimi, ve neticenin de ikinci firka hümayun kumandanlığına bildirilmesi temenni olunur efendim.]

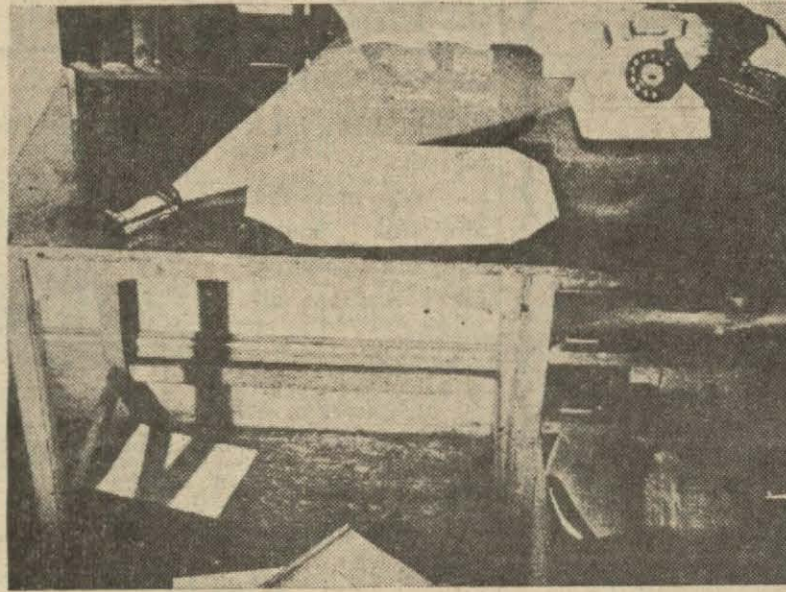
★

Aynı günde (Beşiktaş karakolu) na mensub bir polis komiseri de (hademe Mehmed) i zaptiye nezaretine götürerek (tahrirati) ile bizzat nazara teslim etmişti. Bu tahriratın münderecati da, şu satırlardan ibaretti:

[Mabeyni hümayunu cenabı mülûkâne hademelerinden Mehmed ağanın, kaydı hayat şartile üç yüz kuruş maaşla

1 — Sir Peter, müdafaa nazırıdır. Üç arkadaşıyla birlikte nezaretten çıkmıştır. Nazır, elinde çanta olan zattır. Arkadaşları da sağdan sola doğru Ferli, Hüyum ve Benson'dur.

Sir Peter, uzun zaman danberi, ülkenin müdafaasını temin edecek plânlarla uğraşmaktadır. Bu plâna, başvekiliden maada, bir de nazırın bu üç arkadaşı bilmektedir. Fakat teferruatından haberleri yoktur. İşte bütün bu işlerle uğraşıp didinen Sir Peter, nezaretten çıktuktan bir ay sonra, otomobili ile sayfiyesine gitmiştir. İzinini burada geçirecektir ve bu arada plâna da yeniden meşgul olacaktır.

3 — Vak'a mahalline gelen polis, araştırmalarına başlayarak Sir Peterin çalışma odasına girdiği zaman meşgul birisi ile karşılaştığını meydana çıkarmıştır. Kırılan saat, sonuna kadar kurulu olduğu anlaşılmıştır. Başvekilin acele istediği plânının kabataslak nümunesi de çalınmıştır.

5 — Komiser, polis müdüriyetine giderek müfettişi gördü ve ona:

— Kırılan saat, hâdisenin cereyan ettiği anı gösteriyor. Hizmetçi kadının ifadesine bakılacak olursa, bir gün evvel saat 7,30 da mükemmel işliyormuş. Zira kadın o saatte evden çıkmış.

● Komiser sözünü şöyle bağladı: — Birçok kimseler Ferliyi saat 9 ile 12 arasında otelde ve gazinoda gördükleri için, onun bu cinayetle alâkası olmadığına hükmedebiliriz. Eli-mizde kala kala Hüyum ile Benson kalıyor. Onları sorguya çekirdim. Evlerini gayri resmî surette araştırtım, fakat plâni bulamadık.

Müfettiş, çalışma odasını gözden geçirdi. Bir sual sordu ve bir ipucu eline geçirdi ve bu suretle hâdiseye yepyeni bir vecheye verdi. Komiserine dönerek:

— Aradığımız ... dir. Buna eminim! dedi. Hırsız kimdir?.. Nazırı kim öldürmüştür?.. bulamazsanız (13) üncü sayfaya bakınız.

memleketi olan Boyâbâd kasabasında ikametine iradei seniyei cenabı padişahî şerefsudur buyurulmuş olmakla, bermucibi iradei hümayun merkumun mahfuzan sevkiyle neticenin inba buyurulması babında...]

Bu iki adamla iki tahrirat gönderildikten sonra, artık Yıldız sarayında bu mesele kapanmıştı.

Halbuki, bu meselede hademe Mehmed ne kadar suçsuz ise, yüzbaşı Zeki bey de aynı derecede masum idi. Osman Paşanın dairesindeki merdiven ayağına o kapalı zarfı bırakan, hiç kimsenin aklına gelmiyen garib bir şahsiyetti

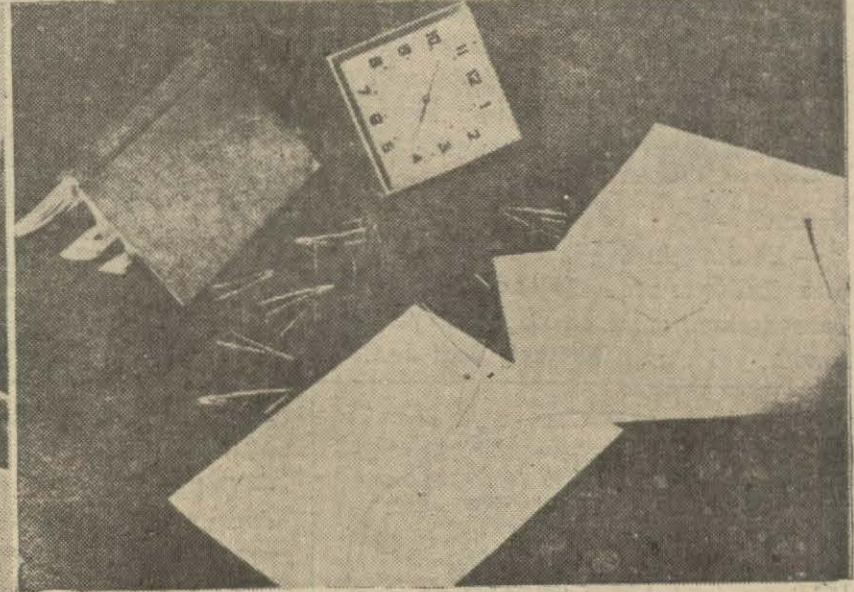
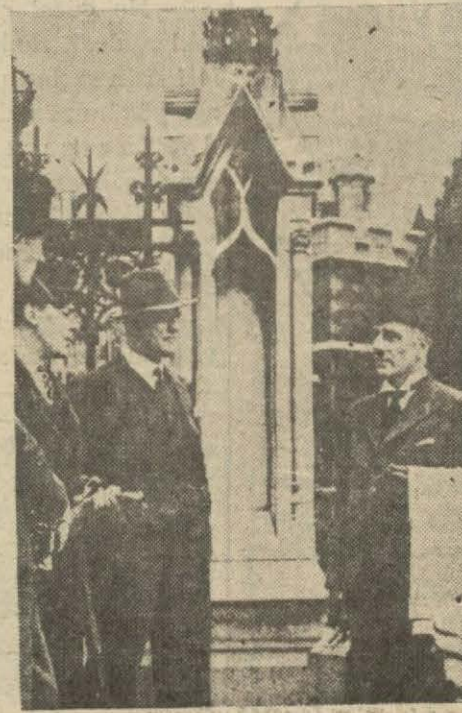
Bu garib şahsiyet kimdi?..

Biz bunu, şöyle izah edeceğiz... O sırada, Mısırda bulunan (Mizancı Murad bey) ile arkadaşları, Abdülhamidi bir telâşa sokmak istemişler; İstanbulda kendilerine gizlice (ajan)lık eden (Zeki bey) e bu yolda bir mektub göndermişlerdi [1].

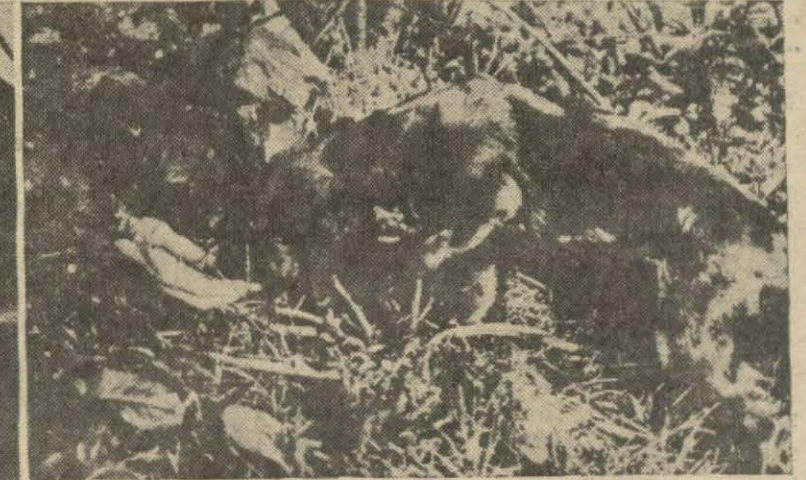
[1] Zeki bey, o tarihte (Dünyu umumiye) memurlarından idi. Kendisini, Murad bey yetiştirmişti. Mevritiyetten sonra da Murad beyle çalışarak muhalifler arasında temayüz etmiş; nihayet müfrit itihadçılardan (Çerkes Ahmed) isminde bir adam tarafından bir gece Bakırköyde Hüban sokasında katledilmiştir.

Son Posta'nın Resimli Zabıta Hikâyesi

Nazırı kim öldürdü?

2 — Ertesi gün cumartesidir. Sir Peterin orta hizmetine bakan kadın saat 6,30 da sayfiyeye geliyor. Nazırın çalışma odası karmakarışıktır. Sir Peter de göğsünde yoktur. Fakat yatağı, içinde yatılmış gibi, bozulmuştur. Yerde kan lekeleri vardır. Döşemede, düştüğü zaman kırıldığı anlaşılan saat 10,20 yi göstermektedir.

4 — Pazar sabahı sayfiyenin civarındaki korulukta dolaşan birisi, köpeğinin kesik kesik havladığını gördü, arşından seğirtmiş, böylelikle Sir Peterin cesedi meydana çıkarılmıştır. Civarda otomobil izlerine de rastlanmıştır. Tahkikat neticesinde Ferli, Hüyum ve Bensonun birer otomobile sahib oldukları ve hâdisenin cereyan ettiği sıralarda her üçünün de otomobillerini kullandıkları anlaşılmıştır.

6 — Bensonun oturduğu ve Peterin sayfiyesinde 10 kilometre ötede bulunan daireye, saat 11,50 de döndüğünü, kapıcısı söyledi.

7 — Hüyuma gelince, saat 11,30 da telefon edildiği zaman, kendisi evde bulunuyordu.

8 — Ferli ise saat 8,30 da bir kız arkadaşıyla otele gitmiş, 12 ye kadar orada kalmış ve kendi ifadesine göre de saat 12,30 da evine dönmüş.

(Arkası var)

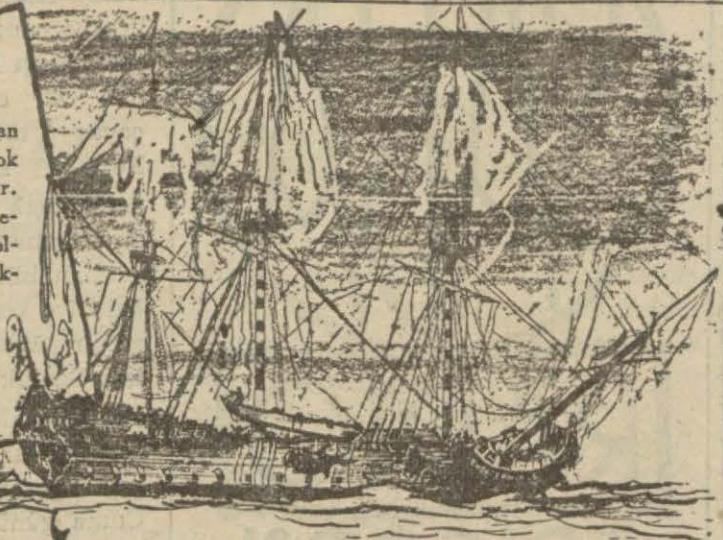
Garib ve inanılmıyacak şeyler

KADIN AMİRAL
-LASKARINA BOUBOULINA

Bu kadın muasır Yunanistan tarihinde kendi parasile bir filo vüende getirmekle meşhurdur. Laskarina Bououlina bu filo ile 1821 - 1825 Türk - Yunan harbine iştirak etmiştir

Tahranda kullanılan bisiklet adedi, birçok ülkelerden fazladır. Zira şehir ova üzerinde kurulmuş olduğundan, halkın ekserisi bisikletle gezer

Güretiler resim çektiirmeğe çok düşkünlüdür. Onun için de Bakıda fotoğrafçıları pek boldur

1766 senelerinde Fransız gemisi ile ceğe tutuşan bu «Müdbiş» isimli gemi, sonunda mağlûb olmuş, galib gelen taraf denizcileri gemiyi atladıkları zaman, kaptan da dahil olmak üzere hepsinin ölmüş bulunduğunu görmüşlerdir. Bilâhare tayfaların garib isimle taşıdıkları anlaşmıştır. Birinci süvariye «Ölüm kaptanı», ikinci ve üçüncü kaptanlara, «Ruh» ve «Hayalet» denildiği meydana çıkmıştır

Çinliler çok eskiden meyvaların suyunu sıkarak kışın içmek için saklardı. Bu suların bir parçası birgün açığa kaldı, kurudu ve katı bir tortu kaldı. İşte bu suretle Çinliler şeker icad etmiş oldular

İtalyadaki bu âbidenin halkalarından birine Şehre gelen bir yabancı, atının yularını bağladı mı, o halkanın üzerinde ismi bulunan âbidenin misafiri olurdu

Yerli değıştı rilen ağaç

Bu ağaç yüz seneliktir ve 25 metre yüksekliğindedir. Yerinden bir kilometre uzağa taşıyıp yeniden dikilmiştir

Tarihî tedkikler

Rus-Japon kavgasının tarihi ve (1904-1905) harbi

Ruslarla Japonlar arasındaki ilk çarpışmalar nasıl başlamıştı?

- 2 -

Ruslar Mançuriyi boşaltacaklarını söylüyorlar, fakat bu sözlerini tutmuyorlardı. Muayyen bir tarih te tayin etmiyorlardı. Diğer taraftan Mançuri demiryolunu yapmak, Por Artür müstahkem bir hale koymak, büyük Okyanus filosunu takviye etmek için hummalı bir surette çalışıyorlardı.

Japonların İngilizlerle ittifak muahdesi yapması bir zafer başlangıcı sayılabildi. Asyanın şarkında ve Avrupalıların tarafından istihfaf edilen bu çalışkan millet, Avrupanın en kuvvetli denizci devletile müsavat esaslarına göre muahede yapmıştı.

Japonya, Kore demiryolunu bitirmek için büyük emekler sarfediyordu. Çünkü ancak bu suretle askerlerini, lazım gelen sür'atle Mançuri hududlarına götürebilecekti.

1903 senesi eylülünde Japonya, Rus imparatorluğuna:

— Artık Mançuriyi boşaltma zamanı geldi.

Dedi, Rusya bir türlü açık bir cevap vermiyordu. Fakat çıkmıyacağı muhakkaktı. Bunun için de karadan ve denizden büyük Okyanus kıyılarını kuvvetlendirmeye çalışıyordu. Mançuriye asker gönderiyorlardı. Baltık filosundan ayrılan harb gemileri 1903 temmuzunda Por Artür'e ulaştılar. Çareviç ve Bayan zırhlıları da onlara iltihak ettiler. Ayrıca bir zırhlı, üç zırhlı kruvazör, bir muhafazalı kruvazör ve on bir torpido muhribi de büyük Okyanusa gitmek üzere Akdenizden geçerek Kızıl denize girdiler.

Vakit kazanmak için yapılan bu hareketler Japonların gözlerinden kaçamazdı. Esasen İngiltere de ona yardım ediyordu.

Japonlar Kore yarımadasına en yakın olan Sasebo limanını tahkim etmişlerdi. Aylardanberi manevra yapan, Almanya ve İngiltereden alınan kuvvetli ve hızlı harb gemileri kuvvetlendirilen Japon donanması bu limanda toplandı. Japon sahillerine tarassud istasyonları yapılmış, mühendisler mekteplerden alınarak donanmaya dağıtılmıştı. Lüzumlu yerlere ve limanlara gerek kömür ve gerek harb levazımı konmuştu.

13 kânunusani 1904 de Japonyanın Petersburg sefiri Rus hariciye nezaretine gitti ve hükümetinin son tekliflerini bildirdi. Buna acele cevap verilmesi lüzumunu da ilâve etti.

Japonlar hazırlıklarını bitirmiş oldukları halde Ruslar siyasi müzakerelerle vakit kazanmağa çabalyorlar; harbe cesaret edemiyorlardı. Bununla beraber umumî vali amiral Aleksiyefe, gerek Por Artür

Amiral Togo

ve gerek Vladivostokun müdafaa haline konulmasını emrettiler İmparatorluğun idarecileri şöyle düşünüyorlardı:

«Japonların Koreye asker çıkarmaları uzun sürer. Donanmamız bu sevkıyatı güçleştirebilir. Bu müddet zarfında Sibirya şimendiferi ile asker taşımak ve Mançuride toplamak mümkün olacaktır.»

Tek hatlı olan Sibirya şimendiferlerinde faaliyet son dereceyi bulmuştu.

Japonlar Rusların bu fikirlerini çoktan sezmişlerdi. İkincikânunun otuzuncu günü olmuş ve Ruslar henüz cevap vermemişlerdi. Japon sefiri Rus hariciye nazırına ne zaman cevap verileceğini sordu. Gene muayyen bir gün gösterilemedi. Şubatın üçüncü günü Por Artürdeki Rus filosu denize açıldı. Şubatın dördüncü günü Japon imparatorunun riyaset ettiği yüksek meclis vaziyeti tedkik etti, Ruslarla münasebatın kesilmesine karar verildi ve Petersburg sefirine de lazım gelen talimat bildirildi. Aynı gün Rus donanması Por Artüre döndü.

Şubatın altıncı günü sabah erkenden katar halinde Japon ticaret gemileri, asker dolu olduğu halde, harb gemilerinin himayesinde Japon adalarından ayrıldı. Japon harb gemilerinden birkaçı yolda Japon Rus ticaret gemisine rastladı ve zaptetti. Bu gemi, Rus - Japon harbinin ilk esiri, harbin başladığına da ilk işaretti. Bununla beraber henüz harb ilân edilmemişti ve siyasi müzakereler devam ediyordu.

Rus harbiye nazırı Koropatkin Mançuriye asker sevkıyatına faaliyetle çalışıyordu. Japonların asker nakliyatını daha serbest yapabilmek için ansızın Rus donanmasına hücum edebileceğini söyledi.

Çar da vaziyeti pek mühim görüyordu. Şubatın sekizinci günü kendi riyasetinde bir meclis topladı. Müzakerelerin sonunda Uzaksark umumî valisi amiral Aleksiyefe şu emri verdi:

— Japonların Koreye asker çıkarmalarına mâni olamayız. Fakat eğer Seulün şimalindeki ilk arz derecesini geçecek olurlarsa hücum ediniz!

Bütün Japon donanmasının himayesi altındaki nakliyeler kafilisi Seulün cenubundaki Şemulpoya geldiler. Rusların Varyag kruvazörile Koreç gambotu orada bulunuyorlardı. Japonlar askerlerini karaya çıkardılar.

Şubatın sekizinci günü akşamı bir Japon filosu Por Artür açıklarına gelmişti. Bunların arasından on torpido muhribi dış limanda yatan Rus gemilerine karşı bir gece hücumu yaptılar. 800 yarıdan yirmi torpil attilar. Vaziyet gayet müsaiddi. Buna rağmen ancak üç tanesi isabet etti; Rusların Çareviç, Retvizan ve Pallada harb gemileri muvakkaten harbedemeyecek surette yaralandılar.

Şubatın dokuzunda Şemulpodaki Rus kruvazörü Varyagla Koreç gambotu nehirden inerek denize açılmak istediler. Japon filosu hücum etti. Asama kruvazörünün ateşi altında ikisi de yanmağa başladı. Varyag yan yatmıştı. Kaçtı ve Ruslar sintine musluklarını açarak kendi kendilerini batırdılar.

Rusların harbin başladığına artık şüpheleri kalmamıştı. Fakat bu tereddüdü onlara epeyce pahalıya mal olmuştu.

Uzaksark filosunu takviye için yola çıkarak Kızıl denize kadar gelen Rus harb gemileri geri dönerek Baltık filosuna iltihak ettiler.

Ruslar donanmalarının en büyük kısmını Por Artürde toplamışlar; Vladivostokta dört zırhlı kruvazörle birkaç torpido bırakmışlardı. Bunların vazifeleri Japon sahillerine ve nakliye gemilerine akınlar yapmak, gemileri batırmak ve sahil fenerleriyle işaret istasyonlarının tahribi suretile heyecan ve korku uyandırmaktı. Şubatın dokuzuncu günü bu kruvazör fırkası Vladivostoktan cenuba doğru sarktı. On ikinci günü küçük bir sahil vapurunu batırdılar ve döndüler. Rusların da ilk harb hareketleri bu oldu.

Japonlar karada sür'atle ilerlediler. Mançuri hududlarındaki asker sayısı üç yüz bini geçmişti. Ruslara karşı çok sayılamazdı. Fakat bu ordu pek iyi terbiye görmüş, manevralarda pişmiş ve bilhassa fedakâr, vatan hisleri yüksek, cesur askerlerden mürekkebd.

Japonların karada yaptığı harbler muvaffakiyetle devam ediyordu.. fakat he-

(Devamı 10. ncu sayfa)

EDEBİYAT

Kendilerini devaynasında gören edibler

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Kuyruğu kesik tilki gibi, kusurunu tabii bir hal telâki eden insanlara her meslekte tesadüf olunur. Fakat yalnız meslek sahasında mı? Manevî sahada da bunların çeşitleri vardır. Bakarsınız, kimi kalbsizdir, başkalarının şefkat duygusile alay eder; kimi hasistir, en tabii masrafını israf diye karşılar; kimi kahvehaneden çıkmaz, yahud poker masasından ayrılmaz, sizin tabiat sevginizi bedeviliğimize verir, ben dağ adamı değilim der. Hâsılı uzatmıyayım, böyleleri kendi biçareliklerini kendilerine fazilet ve bunların eksikliğini, yahud hiç olmayışını başkalarına noksan sayarlar. İşte bu çeşid insanlar, istisnasız hemen her memleket edebiyatçıları arasında da sık sık rastlanan tiplerdendir. Bu yazımda bunlardan birkaç nümune göstereceğim.

İşte, bilmem ne kadar okuyucum var diye öğünen bir romancı! Mevzularını ne kitabdan, ne hayattan alıyor, sadece sinema sinema dolayıp bir sezonda bilmem kaç tane film seyretmektedir ve bunları kafasının içinde karıştırarak hergün size bir roman yazmaktadır. Hele romanları bir gazetede tefrika edilecekse ve eğer heveskârlık mevkiinden çıkarak üstadlık payesine eriştiği için kesim üzerine değil, tefrika üzerine de para alacaksa, okuyucu kadar patronun da işi bitik demektir. Çünkü tefrika adedi yüzlü geçse anlattığı masalların sonu gene güç gelecektir. Fakat böylesi bununla da iktifa etmez. Hakikaten edebî kültürü olan, ne tedkik ettiğini ve ne yazdığını bilen, üstelik eseri üzerinde titiz bir itina ile çalışan bir meslekdaşının da karşısına dikilir, ona ukalâlık eder:

— Bir romanın her sayfası bir vak'a olmalı. Hele gazetyeye tefrika edilecekse!

İşte bir tip daha.. meselâ ressamdır da. Günün birinde kalemi eline alarak edebiyata gireyim demiştir. Âlâ! Girsin! Belki ötede yarım kalan istidadını bu sahada gösterir diyelim. Her ne ise, bu yeni edebiyat dâhisi de bir piyes çıkarttır. Okuduğu dostları, teşvik olsun diye, alkışlarlar. Alkışlarla ama, başlarına da belâyı satın arlar. Çünkü yolda, tramvayda, gazinoda, lokantada artık onun e-linden yakalarını kurtaramazlar. Kaç defa ağzından sayfa sayfa ezbere dinledikleri piyesin mevzuunu, cümlelerini ve birdenbire ortaya çıkan iddiasile yepyeni tekniğini hergün, her saat dinlemek mecburiyetinde kalırlar. Hele bu eser sahneye de konulursa, artık dâhinin ismi, gene kendi iddiasınca, beş kit'aya yayılır. Bütün dünya bu esere hayran kalmıştır. Bilmem kaç dile tercüme edilecektir veya edilmiştir. Maamafih, ne o tercümelere gören vardır, ne de beş kit'anın medhüsena sesini işiten! Maamafih birisi çıkıp derse ki: Üstad! Bana, bu eserinin filân tarafını filân Fransız piyesinde okumuş gibi geliyor, falân sahaneleri de bir Amerikan piyesinin İllustration ilâvelerinde çıkan nüshasında

yazılıdır.» ve işte o zaman size köpürürler, bağırır çağırırlar: Hasedci münnek kimsinizdir, fena arkadaşınızdır, zalim insansınızdır!

İşte bir tip daha.. bu da şairdir. Ahenkli tam bir mısra yapamaz da, kelimeleri kerrat cedveli gibi yukarıdan aşağıya v sağdan sola dibe kadar eğri boğru dizer. Ama başkası bu serbest nazım şeklindeki bir hususiyet, bir ahenk temin edebilmiş, o bunu düşünmez. Çünkü kendisi, onun yarım yaptığını tam yaptığı iddiasındadır. Zaten şiirde kendisini, ah zaman peygamberi gibi bir kuvvet telâki eder. Hayatın tamamen maddeleştigi bir sırda «Şiiri yeniden yaratacak kişiyim!» diye öğünür. Cehaleti kalkana gururu herkesin göğsüne çevrilmiş mızrağıdır.

Bu misaller daha böyle çoğaltılabilir. Fakat lüzum yok. Maksadım, sadece noksanlarını dâhilik nişanesi sayan bu tiplere edebiyat sahasında da rastlandığını hatırlatmaktır. Emil Zola, kendisine müracaat edip akıl danışan genç romancılara «Gazetelerin meraklı havadislerini dikkatle okuyun!» tavsiyesinde bulunmuştu. Bu tavsiye, büyük romancının onlara «Hayata gözlerinizi kapayın!» manasına değildir. Bilâkis, «Olmuş hayat vak'aları üzerinde düşünün ve kendiniz de hayatı görün!» demek istemiştir. İç gururla dolu edebiyatçı ise ekseriya bu nasihatın, bu san'at ve hayat düsturunun dışında yaşar. Hiçbir şeye dikkat etmeden etrafına sadece boş gözlerle bakar ve bir dev aynasında yalnız bir insan görür: Kendisi.

İşte böyle bir cücenin bütün sakat eserlerinde şişirdiği de yalnız bu acınacak gururdur.

Halid Fahri Ozansoy

İzmitte Halkevi Binasının temeli atıldı

İzmit (Hususi) — Bugün İzmitin yeni yapılan rihtiminin en güzel yerinde Halkevi binasının temel atma merasimi vali Hamid Oskayın eli ile yapıldı. Bu münasebetle Halkevlerinin kültür ve içtimaf sahalardaki faaliyeti anıldı, misafirlerle şerbetler ikram edildi, Halk, coşkunu, heyecanlı bir bayram günü yaşadı.

İzmitte bir genç denizde boğuldu

İzmit (Hususi) — Bugün Gölcük kazasında hazin bir boğulma hâdisesi olmuş, bir botla akşam safası yapmak isteyen üç arkadaş suların cereyanına kapılarak sürüklenmişler ve bot devrilmiştir. Etraftan yetişenler kazazedeleri kurtarmaya koşmuşlar ve fakat İsmail Mustafa isimindeki genç feci âkıbetten kurtarılamıyarak boğulmuştur.

Kimdir bu Bayan Belkis?

(Başarafa 1 inci sayfada)
yaşta bir izdivaç? Hayır böyle bir şey olamaz!

Bununla beraber büyük bir servetin üstünde senelerce hüküm sürmüş, dünyanın her tarafını görmüş ve her lezzetini tatmış olan, aslen kıpti, dinen ortodoks, mevkîni âyân azası bu doksanlık milyoner, servetin bir çok vakıflara ve hayır müesseselerine ayırdıktan ve bu suretle bütün insanlara mukadder olan âkıbeti beklemeye hazırlandıktan sonra birdenbire kalbinde yeni bir ateş hissediyor ve gerek burada, gerek Pariste «Türkiyenin güzelliği kraliçesi» diye tanınmış, Belkis isminde bir Türk güzeline âşık oluveriyor. Ben böyle bir Türkiye güzelliği kraliçesi tanımıyorum. Zaten, bir zamandanberi Türkiye bu müsabakalara iştirak etmiyor. Ancak, Paris'ten gelen haberlerden anlaşıldığına göre, şimdi bu Bayan Belkis ile Gallani Fahmi Paşa Pariste evlenmişler, mes'ud - evet mes'ud - bir çift olmuşlar. Hatta, bu Bayan Belkis'in bir de kendisi gibi güzel bir kız kardeşi varmış ve bu da Mısırın büyük şahsiyetlerinden izdivaç teklifleri almış.

Benim anladığıma göre, her halde bu işte bir yalan veya yanlış olacak. Fakat, bu ikinci derecede bir mesele. Gazeteciler bu bayana sormuşlar:

«Yapılan dedikodulara ne dersiniz?»
«Ne diyeceğim, münasebetsizlik! Kocamın yaşı bir kere kendisini, bir de beni alâkadar eder. Kocam, doksan yaşında olmakla elbet sevmek hakkını kaybetmiş olamaz. Her kalb, herkesi sevebilir. Sevmeğe «muktedir» olan bir insan, her yaşta sever. Bana gelince, ben elbet te bir aşk izdivacı yapmadım, bir «sebeb izdivacı» yaptım. Bu da benim bileceğim bir iştir!»

Hakikatte bu sözler doğrudur. Sevmeğe muktedir olsun olmasın, her kalbin sevmek hakkı vardır. Bu sevgiye mukabele nin şekli de yalnız sevileni alâkadar e-

der. Ancak eoloğu buna bakmıyor ve dedikodu yapıyor.

Dedikoduya göre bu Türk kadını Mısır'a gelip gitmiş, Gallani Paşa ile burada tanışmış, tanıştıktan sonra da evlenme teklifi karşısında kalmış ve nihayet son günlerde Pariste evlenmişler. Fakat, dedikodu burada kalıyor. Kimdir bu Bayan Belkis? Kimin nesi, kimin kızı, soy adı? Bunlar malûm değil. Yalnız, herkes şunu anlıyor ki bu Türk kıza bu Mısırın büyük yaşlı maruf adamının kalbini eline almış ve hiç şüphesiz bu kalbe beraber daha bir çok şeylere de hâkim olmuştur.

Bu dedikodu içinde kıskançlık duygusunun oynadığı rol elbet mühimdir. Fakat, kimdir bu Bayan Belkis?

Manisada av hevesi artıyor

Manisa, (Husufi) — Avcılar cemiyeti bu yıl avcılar bayramının büyük bir törenle kutlanması için hazırlıklarına devam etmektedirler. Şehrimizde avcılık sporuna karşı alâka gittikçe artmakta ve o nisbette hevesliler çoğalmaktadır.

Her yıl avcılar tarafından sürek avları tertib edilmektedir. Memleketimizin en zevkli avcılığı hayvan üstünde tavşan avlamaktır. Bu şekil sürek avı çok zevkli olarak yapılmaktadır.

Resim, Manisa avcılarının bir grup göstermektedir.

Mudanyada bir deniz kazası

Bursa (Husufi) — Mudanyada bir deniz kazası olmuştur. İki arkadaş Mudanyadan bir kotra ile denize açılarak Sığı köyü önüne gelmişler, burada kotranın dümeni kırılmış ve batmıştır. Kaza sahile pek yakın bir yerde olduğundan denize dökülen iki arkadaşın birini köyden yetişen Receb adında birisi kurtarmış, yüzmeye bilen diğeri de yüzerek sahile çıkmıştır.

Tarihî tedkikler

(Başarafa 9 ncu sayfada)
nüz Por Artür müstahkem mevkiine ulaşmamışlardı. Por Artürdeki Rus filosu ise esaslı bir iş göremiyordu. Halbuki Japonlar bu limanın ağzını kapamak için üç defa çimento yüklü gemileri batırmak suretile kapamak istemişler, becerememişlerdi. Martın sekizinde amiral Makarof Por Artüre geldi ve kumandayı ele aldı. Bu cesur ve usta denizci, Rusların ümidlerini artırdı. Makarof kısa kısa dışarıya yapıyordu. Japonlar limanın dışarısına torpil döktüler. 13 nisanında Rusların Bayan kruvazör ile torpitolar torpil topluyorlardı. Japon kruvazörlerinin himaye ettiği Japon torpitoları Ruslara mâni olmak için hücumla geçtiler. Makarof yardım için limandan çıktı, fakat karşısında kendisine çok üstün Japon donanmasını görünce geri döndü. O sırada birdenbire müdhîş bir patlayış oldu; arkasından bir patlayış daha duyuldu. Amiral gemisi olan Petro Pavlofsk Japonların döktükleri torpillere çarpmıştı. Gemiden ancak seksen kişi kurtuldu. Amiral de ölenler arasında idi. Diğer bir zirhlî da torpile çarparak yaralandı ve Ruslar derin bir matem içinde limana döndüler. 14 mayısta bir Rus torpil gemisi, sisli bir havada, Japonların her zaman gezdikleri yol üzerine torpillere döktü. Ertesi gün Japonların üç zirhlîsü, bir muhrib ve bir torpitosu ile bir gemisi bu torpillere çarparak battı.

Harb başladığı zaman Rusların donanmaları 7 zirhlî, 3 zirhlî kruvazör, 6 büyük kruvazör, 36 tane de hafif kruvazörle gambot, muhrib, torpito ve mayın gemisinden ibaretti. Buna mukabil Japonların donanmalarında 14 zirhlî ve zirhlî kruvazör, 27 hafif kruvazör, 19 muhrib, 11 gambot, 80 kadar irilî ufaklı torpito ve birçok muavin gemiler bulunuyordu. Ağustos'a kadar Ruslar bir zirhlî, 3 kru-

vazör, dört muhrib ve 3 küçük gemi kaybetmişlerdi. Japonların ziyatı ikişer tane zirhlî, zirhlî kruvazör, küçük gemi ve torpito muhribinden ibaretti. İki taraf arasında henüz büyük bir fark yoktu. Fakat 26 haziranda Japon kara ordusu Rus siperlerini zaptetmiş, bir ay sonra gelen takviye kâatının da iştirak ettiği bir hücum neticesinde düşmanı geri sürmüş, Por Artür müstahkem mevkiine kapanmağa mecbur etmişti. Ağustosun yedisinde müstahkem mevkiie hücumla geçen Japonlar kırk sekiz saat içinde iki mühim tepeyi ele geçirmişler; oralara koydukları toplarla limandaki Rus gemilerini bombardımana başlamışlardı.

Kadircan Kafıl
(Arkası var)

Balkan röportajları

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

Geçen bir yıl içerisinde, Romanyanın petrol istihsal eden Prahova, Bakau, Buzau ve Dambovitza bölgeleri sekiz buçuk milyar litre petrol çıkarmışlardır. Ve gene bir sene içinde umumî petrol istihsali, bütün Romanyada 8.500.000 tonu bulmuş ve bu sayede memlekete, dışarıdan 6.993.485.000 lei (bir lei, takriben bir kuruştur) girmiştir.

Petrol bölgesi bitmiş.. katarımız, dünyanın en güzel vadilerinden biri olan meşhur Prahova vadisine girmiştir. Şimdi, aralarından çağıl çağıl sular, şelâleler akan yüksek dağların kuytu ormanların arasından geçiyorduk. Boğucu sıcak biraz itidal kesbetmişti. Masamızın üzerinde su şişeleri seyreliyordu.

Nihayet, uzaktan Sinaya göründü. Ercümend Ekrem Talı

RADIO EDISSON
Müessesesi
Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

ANNELEER

Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçınlatan sebeplerden birisi de aşı aralarının ter ve saireden pişerek, kızarak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildleri ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

Dr. İhsan Sami
İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbani, koltuk alı çıbani, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Divanyolu No. 113

EGE TİYATROSU
Nureddin Genç ve arkadaşları
Bu akşam Beykozda
DONANMA GECESİ
Sabriye Tokses
Azerî sazı

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu
Bu gece
(Heybelide)
Yarın gece
(Bebek) bahçesinde
SÜT KARDEŞLER

İlan Tarifemiz
Tek sütun santimî

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:
İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Gayrimenkul Satış İlanı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Bay Hasan Hüsameddinin Sandığımızdan 18987 hesap numarasıyla aldığı (90) lira borcuna karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu ödemediğinden dolayı hakkında yapılan takip üzeri ne 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin 40 cı maddesine göre satılması icab eden Eyüpte Kasım - çavuş mahallesinin Balıkcı bakkal sokağında eski 10, yeni 12 No. lu maabahçe ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 20 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aiddir. Arttırma şartnamesi 10/8/938 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 7/10/938 tarihine müsadif Cuma günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartile 25/10/938 tarihine müsadif Salı günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Hakları tapu sicilleri sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleri sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 937/542 dosya numarasile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (5310)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden: Tesviyeci ve tornacı alınacaktır.

Kırıkkalede bulunan bir fabrikamız için 300 tornacı ile 50 tesviyeci alınacaktır. İsteklilerin Ankara, Zeytinburnu ve İzmir Silâh Fabrikalarımıza müracaatları. «5054»

KAPALI ZARFLA EKİLTME İLÂNI

Zonguldak Amele Birliğinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Zonguldakta amelebirliği hastane binasının su ve elektrik tesisatını havi üçüncü katı ile çatı arası inşaatıdır.
2 — Keşif bedeli 42922 lira 09 kuruştur.
3 — İlk teminatı: 3219 liradır.
4 — Eksiltme müddeti: 1/8/938 tarihinden itibaren 15 gündür.
5 — Eksiltme 16/8/938 Salı günü saat 16 da Zonguldakta amelebirliği salonunda birlik faal heyeti tarafından yapılacaktır.
6 — Talibler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi ve bu işe aid diğer bütün evrakı 15 lira bedel mukabilinde Zonguldakta amelebirliğinden İstanbulda İktisad Vekâleti maden irtibat memurluğundan ve Ankarada İktisad Vekâleti madenler umum müdürlüğü muamelât bürosundan tedarik edebilirler. «5102»

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen Pey akçesi Sementi, Mahallesi Sokağı No, Cinsi kıymeti L. K. L. K.

141 48 10 63 Üsküdar'da Kepeçdede Toptaşı caddesi 133-1 Arsa Yukarıda cinsi ve mevki gösterilen yer satılmak üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 22/8/938 Pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (5178)

Rahatını, kesesini sevenlere tavsiye

KUŞTÜYÜ kullanınız.

Bir liraya kumaş ile kuştüyü yastıklar

Yorgan, şilte ve yastıklarda mühim tenzilât yapıldı. Kuştüyü kumaşlarının en iyisi ve her rengi bulunur. Fiatlar çok ucuzdur.

Adres: İstanbul Çakmakçılar yokuşu Kuştüyü Fabrikası Tel: 23027- Satış yerlerimiz: Ankara, Beyoğlunda Yerli Mağlar Pazarı.

MES'UD OLMUŞTUK

Çeviren : Hatice Hatib

— Kocan...
— Hayır anne, rica ederim bana ondan bahsetme.
İhtiyar madam Blanchard kızının elini tutarak:
— Yavrum, dedi. On beş senelik bir izdivaç hayatı öyle kolaylıkla silinemez...
Suzanne elini annesinin avuçlarına bırakmıştı amma, onun bu okşayışı kendisini sinirlendiriyordu. Madam Blanchard şişman, kırmızı yüzlü, beyaz saçlı yaşlı bir kadındı. Kızına müteheyyic bir çehre göstermeğe gayret ediyordu, fakat Suzanne şöyle düşünüyordu:
— Yazı, çocuklarla beraber köşkünde geçireceğimi düşünüyorum... Onu alâkadâr eden yalnız bu cihettir... Evinde rahat-sız olacak... Tarzı hayatı değişecek... Yoksa beni düşünmüyor... Beni sevmez değil ama, anıyamıyor.. zaten beni anlamadı.

★
Madam Blanchard sesini alçaltarak:
— Suzanne diyordu, ben eminim ki kocan eve avdet etmeğe, barışmağa muhakkak razıdır!
Suzanne başını şiddetle kaldırarak:
— Hayır!.. Biz artık bir araya geleme-yiz! dedi.
— Düşün Suzanne, çocuklarınız var... Birbirinizi sevmiş iki insansınız... Ne de olsa on beş senelik müşterek bir hayat bu!...
— Evet, on beş senelik bir didişme... Kavga... İhanet... On beş senelik bir bedbahtlık! Sen de biliyorsun anne... Şimdiye kadar bekledimse bu çocukların büyümesi içindi... Artık Jennin on dört yaşında, Hubert te on üç... Şimdi artık bitti... Her şey bitti... Bana artık ondan bahsetme. Liste hazır olup ta eşyaları evden çıkardığım zaman apartmanı kiraya vereceğim ve çocuklarla gideceğim. Eğer beni yanına kabul edersen ne âlâ... Aksi takdirde bir şey düşünmeyeceğim ve yerleşeceğim...
— Suzanne çocukluk ediyorsun!
Suzanne cevap vermedi. Kaşları çatılmış, dudakları kısılmıştı.
— Listeyi hazırlamak için sana yardım edeyim mi?
— Hayır anne, teşekkür ederim.

— Her şeyi satacak mısın?
— Muhakkak... Bu eski şeylerden nefret ediyorum.
— Dörtte biri derecesinde bile fiat bulamıyacaksınız!
— Biliyorum anne, biliyorum.
Madam Blanchard yerinden kalkarak:
— Pekâlâ kızım dedi. Şimdilik Allaha ısmarladık. Sizi yemeğe bekliyorum.
Ve Suzanne'i yalnız bırakarak gitti. Çocuklar henüz avdet etmemişti. Genç kadın, bu birkaç saniyelik yalnızlıktan memnundu. Şimdiye kadar şu işleri ihmal etmişti, fakat artık temmuz ayında idiler. Çocukların hava tebdiline ihtiyacı vardı! Ev yerinden kalkmış, eşyalarla karmakarışık idi. Suzanne bu son haftaları bir dostunun evinde geçirmişti. Şimdi bu evde metruk bir ev hali vardı. Suzanne kendi kendine:
— Listeye başlamalı!
Diye söylendi.

★
Elinde bir kâğıd ve kalemlle odada doluşarak yeniden eşyaları gözden geçirdi. Bütün bu eşyalardan kurtularak, kendisini maziye rapteden bu şeylerden uzaklaşmakla kocasının bir nevi intikam alabileceğini zannediyordu. Ondandır başka türlü intikam almak ihtimali yoktu. O daha güzel ve genç bir adamdı. Eğlencesine düşkün bir çapkın erkek için yalnız geçecek bir hayat bir işkence değil, serbestlik ismini verdiği bir saadet demekti. Bütün maziye kendi başına yaşadığı için ona bu maziye hatırlatacak her şeyden uzaklaşması lâzımdı.
Genç kadın asabiyetle etrafına bakınırdı:
— Bu eşyalar arasında ne kadar gözyaşı döküldü... Ne gürültü, ne kavgalar oldu... diye düşündü. İşte şu kanapenin üstünde Andréyi, beyhude bekliyerek ne çok geceler geçirdim. Hatta son defa da...
Bu son kavganın bütün teferruatını birer birer hatırlıyordu... Sarfettikleri her kelime zihninde canlanıyordu. İşte o akşam ayrılmağa karar vermişlerdi. Herhalde buna çok iyi etmişlerdi... Beraber yaşamakta ısrar etmek bir budalalıktan başka bir şey değildi.
Birden kapının zili çalındı. Bu çalış-

tarzından kapıyı çalan insanın kızı olduğunu anlamıştı. Genç kız içeri girerek:
— Anne dedi. Daha listeyi bitirmedin mi? Dur ben sana yardım edeyim! Bu iş çok hoşuma gidiyor!
— Nasıl? Bu iş hoşuna mı gidiyor? Doğduğun gündənberi gördüğün bu eşyalardan ayrılmak hoşuna gidiyor ha!
Genç kız neşe ile başını sallıyarak:
— Tabii ya! dedi. Bu kadar çok gördüğüm için onlardan bıkmıştım!..
Jennine ile Hubert yalnız eşyaların satılacağını ve yeniden bir yere yerleşeceklerini zannediyorlardı. Onların ayrılacaklarını daha sonra öğreneceklerdi.

★
— İşte iki kırmızı koltuk kaydediyorum. Anne bu koltuklardan birinin bir ayağı kırılmış, sonra tamir edilmiş...
— Evet baban...
Ve Suzanne birdenbire sustu. Şimdi düşünüyordu: Bundan beş altı sene evvelidi... Birden André hiddetlenmişti... Kendisi de öyle... André hiddetle bu zavallı koltuğa dehşetli bir tekme vurup kırmış, ve sonradan bu hareketinden utanmıştı... Sonra beraber buna gülmüşlerdi... Evet o zamanlar daha kavgaları bu suretle biterdi... Bu kavga neden çıkmıştı?... Hatırlıyandı.
Birden daha yakın zamanlarda olan kavgalarını hatırladı ve kalbi acılıkla, kinle doldu. Jennine devam ediyordu:
— Akaju küçük bir masa...
— Jennine senin bir şeyden anladığın yok. Bu masa akaju değil ki...
Ve birden hatırladı. Çocuklar daha küçüktü... Sofraya yetişemiyorlardı... Bazı akşamlar André ile yemeklerini salonda ateş başında yiyorlardı... Sonra o lâmbayı söndürür... Yalnız odunların alevleriyle aydınlanan odada alçak sesle konuşurlardı... On sene evvelidi bu!... André bütün bir kış fena bir grip'ten kurtulamamıştı... Suzanne ne kadar üzülmüş, harab olmuştu... Onu iyi etmek için o zaman yapamıyacağı bir fedakârlık yoktu.
★
— İki kütüphane... Kitaplar...
— Yok.. yok. Kitapları bırak.
(Devamı 13 ncü sayfada)

Konya Vilâyetinden:

Açık eksiltme ilânı

- 1 — Yapılacak işler:
a) 1500 lira keşif bedelli Ereğlid e Alan arkın tamiri.
b) 3000 lira keşif bedelli Karaman da İbrala deresi.
c) 3500 lira keşif bedelli Akşehir de Koçaş ve Eğrigöz suları üzerinde yeniden açılacak kanal güzergâhının tesbit ve proje ve evrakı keşfiyesinin tanzimi işlerdir.
- 2 — Bu işler 22 Ağustos Pazartesi günü saat 11 de eksiltme konulmuştur.
- 3 — Mektubla evvelce müracaat eden taliblere bu işlere aid şartname ve krokiler gönderilmiştir. Yeniden şartname ve krokileri görmek isteyenler ihale gününe kadar Vilâyet Su İşleri bürosuna tahiren veya bizzat müracaat edebilirler.
- 4 — Bu işler ayrı ayrı veya hepsi bir arada ihale edilebilir.
- 5 — İsteklilerin ihale gün ve saatinde Konya Vilâyeti Daimî Encümenine % 7,5 teminat ve serbest, diploma mühendis olduklarına dair vesaikleriyle müracaat etmeleri ilân olunur. (4602)

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarımızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Istanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mikdarı Metre	Cinsi	Tahmin bedeli L. K.	İlk teminatı L. K.
14.000.000	Boz renk makara ipliği	5320. 00	399. 00

- 1 — Cinsi, mikdarı, tutarı, ve ilk teminatı yukarıda yazılı 13.000.000 metresi dikiş ve 1.000.000 metresi elişi olmak üzere ceman 14.000.000 metre boz renkte makara ipliği İstanbul Gedikpaşa Jandarma satın alma komisyonunca 22 Ağustos 938 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf eksiltmesile satın alınacaktır.
- 2 — Şartname evsaf ve şekil nümunesi hergün komisyonunda görülebilir veya alınırlır.
- 3 — İsteklilerin şartnamesine ve 2490 sayılı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını eksiltme günü nihayet saat 10 a kadar adı geçen komisyona vermeleri. (5185)

Bir Tecrübe kâfidir! BASUR MEMELERİNİ REKTA PATİ

İLE TEDAVİ EDİNİZ!

İşin içyüzünü şöyle bir anlayım dedim; işte beni o sebebe karşında görüyorsun.

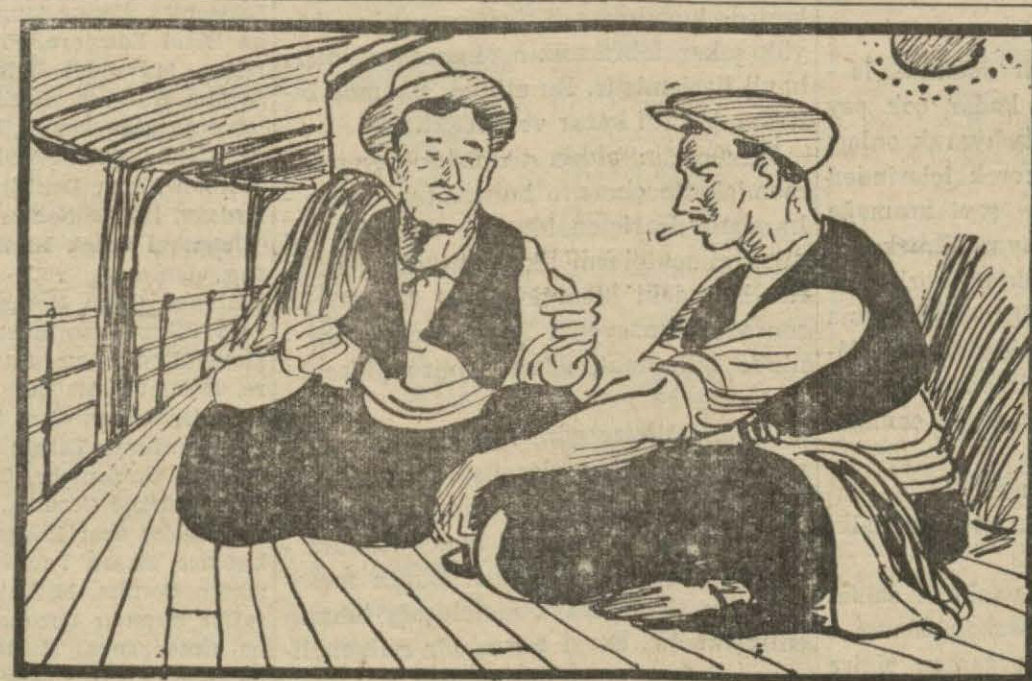
Torik Necmi, bu kırk yıllık arkadaşının yüzüne, içine biraz da saygı karışan bir nazarla, afal afal bakıyordu.
— Yahu, be Şerafeddin dedi; miras yemeğe gidiyorsun da, ne için lüküs bilet alıp, oradaki uzun sandalyaların üzerine kandil çöreği gibi kurulmadın?
— Ayıyı henüz vurmadık ki postunu satmıya kalkışayım. Güverte vapur parasını, tütcü Gaffardan güç belâ, faizle borç aldım. Romanyadan elim boş dönecek olursam işim dumandı!
Bu izah Toriğe makul göründü. Cebinden, bir paket köylü sigarası çıkarıp, Şerafeddine uzattı:
— Öyle ise, yak bakalım bir tane!
Bu sefer, isticvab nöbeti ötekine gelmişti. Sordu:
— Ya, sen böyle nereye gidiyorsun? Meşhedi Caferle gezdiğin yerleri bir daha mı arzuladın?
Torik, derin derin içini çekti.
— Haniya öyle bir yolculuk? Rahmetlinin adını anıp da derdimi tazeleme nafile. O seyahatleri ben bir daha yapamam; geçmiş ola! Senin anlıyacağın, bu sefer, bizim babalıkla beraber gidiyoruz.
— Gurabî efendi ile mi?
— Evet. Malûm ya, herife piyango vurdu. O da, hastalık mehana ederek pirelerini dökmiye Avrupaya gidiyor.
— Yalnız mı?
— Hayır. Keratanın evlâdı, eski zaman Babîâlî paşaları gibi maiyetsiz yola çıkamaz. Çubukçusu, çantacısı, havruçusu, hepsi beraber. Koca karyı bilem götürüyoruz. Mübareği görme: Apokurya maskarası gibi bir kıyafet..

SON POSTANIN EDEBİ ROMANI

GURABİ EFENDİ AVRUPADA

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

iskarpinler.. üstü - ne tüy dikilmiş, hâşâ huzurdan, mayıs yığını gibi bir şap - ka.. ip incecik, papâzi çoraplar, yüz, surat şafi köpeği mosturası.. bir de kaknem ermeni var; Bay Takvor Kaş Er.. Kaş Er herifin soyadı. Haniya, Beyoğlunda bastonlu bir köse Haçık vardı. Bilirsin. Peşi sıra, büyük Zibayı, küçük Zibayı, Timoni, Derviş sokaklarını, Pire Mehmedî, Yenicarşığı az mı doluştı idik? İşte bu köse Haçığın bir eşi de bizim bu Takvor ahbar.. herifi, Avrupanın çıkıcığını biliyormuş diye peşimize taktik götürüyoruz. Ben burada, hangi halat kan - galının üstünde geceliyeceğimi düşünürken, o koca dasnihink mevkide safa sürüyor. Anla, dünya ne hale geldi?

Güvertede bağdaş kurup yarenliğe devam ettiler

dermişti. Tatlı tatlı sohbet ediyorlardı. Şerafeddin, Toriğin, daha babasının sağlığında Aksarayda oturlarken, kapı bitişik komşuları aktar Tatar Şakir ağanın oğlu idi. Necmi ile ikisi, beraberce, Yeşil tulumbadaki mahalle mektebine gitmişlerdi. İlkbaharda Lânga bostanlarında gene birlikte kapanca kurup kuş tutmuşlar, Yenikapıda denize girip yüzme öğrenmişler, gelip geçen kibar cenazelerini Topkapı dışarısındaki mezarlığa kadar teşyi ederek iskat almışlardı.
Şimdi bu günleri anarak, o tatlı çocukluk hatıralarile vakit geçiriyorlardı.
— Ekmekçi Arnavudu hatırlar mı -

— Nasıl hatırlamam tınyatyatayı, Necmi ağabeyciğim? Beygirinin kuyruğundan kıl koparır, babamın dükkânından arakladığım iğneleri de ucuna takar, Sandıkburnuna horoz bina avlamağa giderdik..
— Ulan, sahi bel Herif seni bir defasında enselediydi de, boş küfenin içine soktuğu gibi kolda aldı idik soluğu.
— Allah rahmet eylesin, zaptiye mülâzimi Memiş ağa da ne iyi adamdı! O gün hiç unutmam: «Bir damla çocuktan ne alıp veremiyorsun?» diyecek Arnavuda beteldi idi, Ya, Yenikapıdaki sandalcı ihtiyar Toma?. Az mı dalına basardık. Haniya, bir akşam sandalı indirdi idik de, açıldı idik. Meğerleyim kürekleri karada unutmuşuz, az kalsın Hayırsız adayı boyluyorduk.
— Hey gidi zaman, hey!!
Gece basmış, vapur Boğazdan çıkmıştı. Karadeniz oynak bir aşifte gibi hafiften cilveleniyordu. Denize yüzü olmanın güverte yolcuları, rasgele yere serilmişler, kimi bir halat tomarnı, kimisi kendi bavulunu, kimi de yol arkadaşının ayaklarını yastık edinmiş.

Bir aralık, Torik davrandı:
— Yahu! dedi; acaba bizim moruk ne halde? Herif, ömründe korkudan ka yığa bile binmemiştir. Şimdi bu vapurun içerisinde, deniz bir parçacık daha arttı mı, boyuna tavustüyü çıkarır.
— Ya analığım?
— Onun boynu altında kalsın!
— Aranız pek iyi değil galiba?
— Yook.. onunla hiç bir vazgeçti - mimiz yok ama, bu sefer bizimle beraber gelmesi hoşuma gitmiyor.
— Neden? Canı yok mu? O da biraz dünya görsün.
— Be bilader! Karının kafası kafa değil: Tuz kabağı. Deve merkebe ayak uydurur da, o bir türlü zamaneye ayak uyduramadı, gitti. Başma şapkayı giydirinceye kadar imanımız gevredi. Karaca Ahmed sultana kefarete mum adadı da, öyle giydi, nihayet.
— Bizim enişte de öyle değil mi ya? Kasketinin katı yerini hâlâ öne getiremedi. Namazda secdeye engel oluyor - muş sözde. Bu çeşid heriflerle karıların bu zamanda yer yüzünde yaşama hakları yok ama, ne edersin?
Torikle Şerafeddin daldıkları sohbet arasında, denizin gittikçe kabarmakta, zifiri karanlıkta gökyüzündeki bulutların birbiri üzerine durmadan yağ - makta olduğunun farkına varamıyorlardı.
Çeyrek asırdan ziyade İstanbuldan Köstenceye, Köstenceden de İstanbula mekik dokuyan köhne teknenin Karadenizle olan eski aşinalığına rağmen, dağ gibi omurgasına yüklenen dalgal ar, her vuruşta gemiyi sarsıyor, inletiyorlardı.
Bir aralık, daha kesif bir su kütleli olanca hızı ile vapura çarptı, baş denize gömüldü; kıç havaya kalktı; güvertenin üstünde uyuyan ve oturan üçüncü mevki yolcularını, dağılan sular tepeden tırnağa kadar ıslattı.

A Z R A İ L

Yazan: Vedat Ürfi

Prens Nazım Âbâd haykırıyor

— Hayır, Prens!... İstersen gebert beni!.. Yerimden kıvılcıktanmıyacağım!.. Bunu işitmiyor bile. Devam ediyor: — Hangi insan elini kana bulatırmak ister!.. Hangi vicdan, bütün bir varlığın yalnız kanla ve ölüm mâtemiyle tanışmasına razı olur?.. Hangi kafa, hürriyet denilen hakkın ebediyen eimden alındığına şahid olur da çıldırmasın? Ben de bir insandım!... Bende de kaib ve merhamet denilen şey vardı elbet. Karınca ezdiğimiz gün, bir hüznün tanrıydım. Ama sonradan... İnsanlar öldürdüm, her günümü kan içinde geçirdim de titremedim.. Memnun muydum?.. Hayır!... Zevk mi duyuyordum?.. Mümkün mü idi ki!... İçin için kan ağlıyordum da gene yapıyordum, katlanıyordum bütün bu zulüm hayatına... Çünkü... hürriyet hakkından mahrumdum.. bir esirdim. Bana pranga takanın emrinden dışarı çıkamazdım. Kaç defa bu prangayı kırmak istedim ve müdhiş bir ric'at ile karşılaştım. Bir esir. Zavalı bir köle!... Buyum ben!... Ansızın ayağa fırlıyor, kollarını yakıyor:

— Ne diye buraya geldin?... Buraya gelen diri çıkmaz!... Ama, bu yerlerden ilk diri çıkacak insan sen ol!... Bu kanlı eller, titremeden seni son kapının eşiğine doğru götürsün. Yalnız bir şart: Bana hiçbir şey sorma. Buraya kadınlık gururun seni sürüklemiş, gördün göreceğini!... Bir şey sormadan bu mezarlardan uzaklaş ki o kadınlık gururun parçalanmadan dönsün!... — Hayır, Nâzım Abâd!... — Git diyorum sana!... — Gidemem!... Daha şiddetle haykırıyor: — Hâlâ mı nefret etmiyorsun ben-den?... — Nefret ediyorum!... — Kahrısın... Kadınlık gururun parçalanır!... — Parçalansın!... — Belki gebertebilirim seni!... — Gebert!... Yeniden çıldırıyor gibi. Boğuk bir sesle: — Gell... diye haykırıyor. Bir hamlede ileri doğru gidiyor ve beni de beraberinde sürüküyor. — Ben ölüyüm diyorum sana!... Sen de mi karışmak istiyorsun?...

— Belki!... Mırıldanıyor, söyleniyor, kollarını tutan el bir volkan kadar kaynıyor. Teşrih salonunun sonlarına varıyor. Büyük bir kapı. İki yanında, ince tellerle ayakta durdurulmuş birer insan iskeleti!... Bir tekme vuruyor, kapının kanatları açılıyor. Geniş ve muazzam mermer bir merdivenin önünde yiz. Tam yukarısında güneş huzmeleri saçtığı hissini veren yıldız bir duvar var. Bakarken göz kamaşıyor. Bu yıldız duvarın üzerinde Fir'avunlara aid muhteşem bir kabartma: Elindeki topuz gelenin kafasına vurmak isteyen bir Mısırlı.

Prens Nâzım Abâd haykırıyor: — İşte her şey orada!... Bütün varlığım o yerde gömülü!... Bir çığırım, doğru!.. Beni o çıldırttı!... Nefesleri inliyor, gözleri kıvılcımlar fırlıyor, yeniden bambaşka bir insan kesildi gibi. — Gell...

Konuşmuyor, gürlüyor. Onu sürükleyen kuvvet, artık kendisi değil, sürükleniyor sanki. Her sözü korku verici bir köpükten yanan dudakları arasından fırlıyor!... Merdivenleri çıkmıyoruz, âdeta aşıyoruz. Elimi bir kısıp gibi tutan koldaki damarların kanlarının kaynadığını hissediyorum. Her mermer, onun ini ntileri aksettikçe titriyor. Son basamağa varır varmaz ansızın duruyor. Ateş saçan gözleri dönüyor, yarı kamburlaşmış vücudunun bana doğru eğildiğini görüyorum. İtham eden boğuk ve acı bir sesle haykırıyor: — İşte... Nâzım Abâdın bütün srrı!.. İşte anlıyamadıkları muammanır!.. Ahahtarı!... Yoksa sen de mi hâlâ anlı-

yamadın?... Anlıyamadın mı hâlâ?... Bak!...

Ansızın kolumu bırakıyor, yana doğru koşuyor ve bir düğmeye basıyor. Müdhiş bir tarraka. Başdöndürücü bir duman. Yalnız duvar ikiye bölünüyor ve yok oluveriyor!... Bir feryad koparıyor. geriliyorum. Sanki yeryüzü göçtü ve biz göklerin esrarengiz âlemlerinde kaldık. Prens Nâzım Abâd, yıkıldığı yerde kıvrılıyor. Taş kesilen gözlerim, karşıdaki tabloya dehşetle dikili kalıyor!...

Bu bir salon değil, göklerin bir ihtişam köşesi!... Bu bir dünya değil, binbir dünya!... Bu bir saray değil, bir tarih!... Ve... bu, yaşadığımız âlem değil, ilâhların mâbedi!... Bakılamıyor, göz kamaşıyor. Bir güneş mukabil binbir güneş bu sonsuz âleme ışık serpmeye memur. Mısır tarihinin bütün ihtişamı, gömüldüğü mezarlardan kaçmış ve müebbed yaşamak üzere bu yerde toplanmış. Yanda altın sütunlar. Her sütundan göz kamaştırıcı renk renk güneşler sızıyor!...

Muazzam salonun her sütununun di-

bine altın birer tabut, yarı ayakta durur şekilde yaslanmış. Her tabutun içinde birer kız mumyası yatıyor. Esrarengiz ışıklar, bu bembeyaz vücudları loş tüllere sarıyor.

Fir'avun saltanatlarının ebediyen sönmemeğe and içmiş güzelleri.. ileriye doğru dikilmiş sabit nazarlarda hâlâ bir kaç bin yıl öncenin gururu var. Devirler bu vücudlardan hiç bir şey çalamamış...

Tam orta yerde, muazzam altın bir merdiven.. basamaklar, yüksek bir tahtın yanına yaklaşınca iki yana kol sahyor. Muhteşem bir tahtın göz kamaştırıcı sedirini sarıyor.. bunun iki yanındaki buhurdanların salıverdiği tütümler sanki dört yana, baş döndürücü en bulunmaz rayihaları serpmeye memur.. muhteşem salonun etrafındaki sütunlar dibine yarı yaslanmış muma tabutlarının her birisinden süzülen birer şule, bu sedirin üzerindeki bir yüze doğru aksediyor ve birleşiyor.

(Arkası var)

Hikâye: Mes'ud olmuştuk

(Baş tarafı 12 nci sayfada)

Bu kitabların ekserisini André ile beraber, daha evlenmeden almışlardı. Büyük zevkle kütüphanelerini süslemek için kitabcıdan kitabcıya, antikacıdan antikacıya koşmuşlardı. 1922 de idi. O zaman ne güçlükte apartıman bulunurdu... Onlar bu geniş fakat biraz karanlık ve soğuk apartımanı buldukları zaman ne kadar çok sevinmişlerdi.

— Anneçğim, devam edeyim mi?

Suzanne başını eğdi, ve elinin altındaki kitabları parmaklarının ucile okşadı. A-caba bu kütüphane kimin eline geçecek, bu eski kanapeyi kim satın alacak, bu lâmbayı kim yakacaktır?.. Bu lâmbayı Venedikte almışlardı... İtalya seyahatleri... Eski oteller... Yabancı memleketlerde hissedilen o tatlı ve yepyeni heyecanlar... Şimdi bütün bu hisler Suzanne'in kalbinde uyuyor, sanki henüz oralarından ayrılmış gibi yüreği titriyordu.

★

Birden:

— Fakat biz de mes'ud olmuştuk... diye düşündü. Ne güzel geçmiş zamanlarımız oldu...

On beş senelik bir cehennem hayatından sonra nasıl oluyor da geçmiş günler içinde mes'ud oldukları kısa anların hatırası zihninde canlanabiliyordu? Bu kabil mi idi? Evet işte bu hatıraların hepsi uyanmıştı. Bu hatıralar ona yakınlaşıyor, ona sokuluyor:

— Bizi unuttun mu? diyorlardı. Bak.. bu tebessüm.. bu okşayış.. bu bakış sana bir şey demiyor mu?... Genç günlerinizin bu çilgin kakhahalarını hatırladın mı? Sonra bu kederli ve gözyaşlı sahneleri takib eden barışmalar... Anlaşıktan sonra hissedilen o rahat ve sakin dakikalar... Her şeye rağmen André sana avdet ederdi. Anlaşıp, barışardınız... O her zaman sana avdet ederdi... Ve sen bilirdin ki her zaman o gene sana avdet edecektir. Suzanne gene sen istesen... İstiyecek olsan...

Suzanne asabiyetle mırıldandı:

— Fakat istemiyorum!

Gözlerinin yandığını hissediyordu.

Jennine'e:

— Birak artık dedi. Git odana hazırlan! Hubert gelir gelmez büyük annene gideceğiz. Yemeği orada yiyeceğiz.

Jennine onu dinlemeden birden kakhaha ile gülmeğe başladı:

— Anneçğim.. diyordu. Az kaldı şu gülünç duvar saatini unutacaktım... Ne acaib saat bu! Ne çirkin şey! Artık onu görmemek ne büyük bir saadet!

— Hiç te çirkin bir saat değil! Sen ne anlarsın ki!... Modern birşey değil ama çirkin de değil... Onu babanla aldığımız zaman...

Suzanne güçlükle konuşuyordu. Du-

dakları titriyordu. Boğazında birikmiş hicriklikler vardı. Bu eski duvar saatini André de hiç sevmemişti. Bunu bir gün Suzanne bir dükkân camedânında görüp her nedense beğenmiş almıştı, annesi, kardeşi ve dostları onunla alay etmişlerdi. Yalnız André onu teselli etmek için:

— Canım hiç te öyle çirkin değil!

Demişti.

Jennine müteessir ve şaşkınlıkla annesinin gözyaşlarıyla ıslanmış yüzüne bakıyordu:

— Oh anneçğim ne oldu? Affet... Seni incitmek istemedim...

— Beni incitmedin kızım!

Gözlerini silerken kendini yalnız, artık yapayalnız hissediyordu. Çocukları kendinden ne kadar uzaktı! Onu hiç anlamıyorlardı... André de hayatından gitikten sonra artık maziye hatırladıkça hiçbir kimseye:

— Şu günü hatırlıyor musun?

Diyemiyecekti! Birden telefon çaldı.

Telefondaki annesi idi:

— Suzanne, diyordu. Biliyorum gene hiddetleneceksin ama... Beni dinle... André burada... Sana bir şey söylemek istiyor... Rica ederim bir dakika... Kapanma telefonu...

— Neye yarar anne... Neye yarar... Sen de biliyorsun bundan sonra... anlamamız... kabil değildir... Kabil değil!...

Fakat gözyaşları arasında bu sözleri tekrar ederken André bildiği o hafif ve mütevekkil tebessümle gülümsüyor ve şimdiden onu bir defa daha affedeceğini hissediyordu.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Kupa kızı

Yazan: İsmet Hulusi

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Pertev), Alemdarda: (Eşref Neşet), Beyazıda: (Asador), Samatyada: (Erofilos), Eminönünde: (Mehmed Kâzım), Eyübdede: (Hikmet Atlamaz), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Asaf), Karagümrükte: (Fuad), Küçükpazarda: (Hulusi), Bakırköyünde: (Hilâl)

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenışehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad): Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar: (İskelebaşı), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Büyük - Üçler), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 61

Devlet kapısında eli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Sinob idadi mektebinin inşası için avuç dolusu para harcanıp bir türlü bir netice alınmadığı halde, komisyon âzasının üçü kendilerine birer ev yaptırmışlerdi!

Tahrirat müdürünün sözünü kestim:

— Evet, öyle söylemiştim ve öyledir de. Fakat Sinobu babalarından kalma bir çiftlik, Sinobluları da o çiftliğin ameleli gibi sayarak bu yolda hareket ve devlet ve belediye emvalini ihtilâs için vesileler icad edenleri değil!

— 29 —

HOKKABAZ KUTULARI GİBİ BİRBİRİ İÇİNE GİRMİŞ İRTİKÂB VESİLELERİ

Sinoba varduktan iki gün sonra kale kapılarında (Meydankapı) denilen kapı ile onun üstündeki burc, muhafazası elzem âsârı atikadan oldukları halde burcun yıkılması ve kapının da yıkılması mukarrer bulunmuş olduğunu büyük bir esef ve hayretle gördüm, ameliyatı derhal durdurdum. Bu tahriride aid sebebi tedkike koyuldum. Zavalı burc ve kapiya cidden yürek yakan bir iftira ile başlayan bu meselenin hatırı ve hayale gelmez irtikâb ağlarının düğümlerinden biri olduğunu anladım.

Pek işlek bir mevkide bulunan bu kapı ve burcun güya tamir kabul etmez bir derecede harabiye yüz tuttuklarından günün birinde ansızın yıkılıp büyük bir faciaya sebep olacakları ileri sürülmüş. Mutasarrıf, keyfiyeti Tophane müşirliğine doğrudan doğruya arz etmiş. İstihkâm işlerine yarıyan taşların istihkâm memurluğuna teslim edilmesi şartla tehlikenin izalesine iradei seniye ile muvafakat olunmuş.

O zaman kaleler ve teferruâtı padişahın müsaadesi alınmaksızın yıkılmazdı.

Mutasarrıfın, mercii olan vilâyeti bırakarak Tophane müşirine müracaat etmesi, daha bir buçuk sene evvel o burcun altından müteaddid defalar geçen vali paşanın, mahallen en küçük bir harabik eseri bulunmadığını bilmesinden ileri geliyordu. Abdurrahman paşa bu yalana bittabi inanmıyacağı. Nitekim, kendi kendine yıkılarak birçok insanların ezilmesine, ölmesine sebebiyet vereceği iddia olunan burc, kazma ile yıktırılmıyarak nihayet barut kuvvetine müracaat edilmiş! Atılan lâğımlardan fırlayan taşlar, sursu bitişik ve iptidai mekteplerine aid bir ezane ile birkaç dükkânı ve sur içinde bulunan umumî hapishane hastanesi ile galiba bir de petrol deposunu kısmen ve tamamen tahrir eylemiş!

Sapasâğlam bir kapının ve burcun niçin yıkılmasına kalkışıldığı birdenbire halli zor bir bilmece gibi görünür. Bunun anahtarı şudur: Vali paşa, asırlardanberi devam eden kale zindanları işkencelerine artık bir nihayet vermek maksadıyla büyük bir hapishane binası yaptırmaya teşebbüs etmiş ve ilk temel taşı da bizzat müşarüniyleh tarafından konmuştu!

İş bir müteahhide ihale edilmişti. Keşifnamesine, kasaba haricindeki uzak ocaklardan getirilecek taşlar için tabii yüksek fiat konmuştu. Müteahhide uyusulmuş, ona bedava taş bulmak için zavalı burca ve kapiya tehlikeli bir derecede harabik isnad etmeyi mutasarrıf düşünmüştü! Nitekim, muvafak omak yolunu da bulmuş!

Mühendis raporlarına nazaran, kale surlarının diğer kapılarından ikisi hakikaten az, çok tehlikeli oldukları halde, bunların bile ne taminine ve ne de yıktırılmalarına fennî bir lüzum gösterilmemişti.

İnşaatına başlanmış olan hapisaneyi,

birinci katının taş kısmı yapılmış bir halde buldum. Duvarın bir yerinde, duruşları dikkatimi celbeden on iki taş altından, üstünden bastonumun ucile kurcaladım. Yerlerinden oynadılar. Bunları çektim, çıkardım. Duvarın içinden burcun molozları yani küçük taşlar, çakıllar akmağa başladılar.

Duvarların bahçelerde, bağlarda görüldüğü veehile kuru bir halde, yani harsız yapıldıkları tahakkuk etti. Bunların, şartnamesi mucibince harçla yapılmak üzere hemen yıktırılmasını emrettim.

Tedkik ettiğim mukavele evrakı meydanaındaki kefaletnamenin imzasız olduğunu hayretle gördüm. Kefili arattım, bir köye gitmiş. Derhal getirttim ve imzasını aldım.

Bu hâdiselerden otuz sene, yani nemrud Mustafa paşa divaniharbinden vecahan mahkûm olduğum idamdan kurtulduktan sonra İstanbuldan Ankaraya firar ederken Karadenizde büyük bir fırtınaya tutulduk. Vapur İneboluya uğramadı, Sinob limanına iltica etti. Orada iki gün kaldık. Benim gibi mahkûm olduğu haksız idamdan kurtardığım kapının hâlâ sapaşağlam olduğunu gördüm. Mevkilerini, şahsî menfaatlerine âlet eden insanlara bir kere daha lânet ettim!

— 30 —

İRTİKÂB KOLEKSİYONUNDAN PARÇALAR

Sinobda kısa bir müddet içinde icad ve fiilen tatbik edilen irtikâplar, muccip olacakları ibret ve itiba bakımından, uzun uzun anlatılmıya değer. Fakat okuyucularımı sinirlendirmemek için bunlar hakkında hülâsaten birer misal vermeği muvafık buldum.

İdadî mektebi

Temeli gene vali Abdurrahman paşa tarafından konulmak suretile yaptırılan idadî mektebi, keşfi mucibince verilen tahsisatla bitirilmeyerek iki defa para ilâve edildiği halde üstü bile örtülemediği idi.

Halbuki mektebin inşasına memur edilen komisyon azasından üçünün mükemmel birer ev yaptırdıkları anlaşılmıştı!

(Arkası var)

Resimli zabıta hikâyemizin hal şekli

Saat kasten kırılması, ve polisi şaşırtmak, cinayetin işlendiği saati ortadan kaldırmak için, yelkovan ile akrebin yerleri oynatılmıştı. Müfettiş, 5 numaralı resimdeki, elektrik fenerini gördü. Ve hizmetçinin cumartesi sabah saat 6,30 da facia yerine gelmesi anında fenerin daha hâlâ yanmakta olduğunu tesbit etti.

(3 numaralı resimdeki masada duran ziya hüzesine bakınız. Bir de 5 numaralı resme dikkat ediniz.)

Bilindiği gibi, bu nevi elektrik fenerleri, dört saat dayanırlar. Müfettiş, cinayetin cumartesi sabahına doğru saat iki ile 6,30 arasında yapıldığını anladı. Benson ile Hüyam'ın mesele ile alakası olmadığı tesbit edildiğinden katilin Ferli olduğu meydana çıktı. Ve plân da döşemenin altından çıkarıldı. İstelik otomobilin oturacak yerinde bulunan bir kan lekesi, kendisini idam sehпасına sürükledi.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Hariçten memlekete idhal edilecek birinci parti küp ve kristal şekerini vermeğe talib olanların teklifleri, 25 Ağustos Perşembe günü saat onda Bahçekapıda Taşhan 42 numarada kabul edilecektir. Şartnamesi yukarıki adresten alınabilir.

Varda Adasındaki Hayalet

Xazan: Sapper

ürkeceye çeviren: Hasnun Üsküklü

Küçük adanın korkunç hortlağı

Otomobilinin akselâtörüne basmak suretile biraz daha sür'atle kamyonu geçtikten sonra birkaç yüz metre ilerde durdu. Kamyon yaklaşıyordu. İşaret vererek onu da durdurttu, şoförüne:

— Benzinimiz kalmadı, dedi. Bizi Helverton'a kadar götürürsen sana iki lira var.

Adam kabul etti ve Drummond şoförün yanına oturarak konuşmaya başladı. Evvelâ havadan, sudan, yağmurdan bahsediyordu. Derken ziraate geçti, bunu müteakib cinli perili evlere geçti. Nihayet:

— Sizin muhitte de var mı? diye sordu:

— Olmaz olur mu? Hikâyesi epeyce uzun ve eskidir. Ben babamdan dinlemiştim. Ona da dedem anlatmış. Fakat burada mevzuubahs olan cinden periden ziyade bir hortlaktır. Adam İspanyolmuş. Yüzlerce sene evvel bu civardan geçerken gemisi karaya oturmuş. Kaptan olmak sıfatile bu İspanyol tehlikeyi görünce şeytani imdadına çağırılmış, görüyorsunuz ya haddizatında fena bir adammış. Fakat geminin diğer zabıt ve mürettebatı Allahtan merhamet niyaz ederlerken kaptanlarının şeytani çağırıldığını işitince o derece kızışmış ki adamı tuttukları gibi denize fırlatmışlar. Adam dalga arasında kaybolmuş. Buna mukabil, gerek gemi, gerek mürettebatı kurtarılmış. Aradan birkaç gün geçtikten sonra da dalga kaptanın cesedini sahile atmış, bulup gömmüşler.. küçük adaya.. yalnız adam ruhunu şeytana sattığı için mezarında duramıyor, ara sıra Hooting civarında, hattâ küçük adanın tepesinde çıkıp dolaştığı görülüyor. Unutmadan söyleyeyim: Onu görmek meş'um sayılır, ölüme delâlet eder.

Drummond merak eder göründü:

— Çok enteresan, acaba hortlak son günlerde de görülmüş mü?

— Vallahi efendim, son aylarda bu hortlak daha sık görünmeye başlamış, hattâ memleketle sırf onu görmek için gelenler varmış.

Drummond sükûnetle bir daha sordu:

— Peki bu hortlak nasıl bir şeymiş?

— Zayıf bir insan hayali, zemin üzerinde âdeta kayar gibi yürüyor ve birdenbire kayboluyormuş. Bu taraf halkı umumiyet itibarile hortlaktan korkuyor, yalnız İtan Panderbi isminde bir zat müstesna.. bu adam gidip hortlağı tutmak için bahse girişmiş, fakat ne dersiniz efendim, adamı deniz kenarında boğulmuş, daha doğrusu yanmış olarak bulmazlar mı? Maamafih ben bütün bu işlere şaşmıyorum, mademki kaptan Varda ruhunu şeytana satmıştı, ortada aklın almayacağı bir şey yoktur.

Drummond sesi titriyerek:

— Kaptan ne.. dediniz? diye sordu.

— Don Mikel Varda, Kaptan Varda, dedim. Mezar taşı da Hooting'dedir. Zaten görüldüğü zaman da mezarından çıkıyor..

— Peki demin bahsettiğiniz adanın adı nedir?

— O da Varda efendim, hayatını anlattığım İspanyolun ismine izafeten anılıyor. Fakat doğrusunu söylemek lâzımsa tam bir ada değildir, sahilden 80 metre kadar açıkta sivrilmiş bir kayadan ibaret.. hayal de bazan bu kayanın tepesinde görülüyor.

Kamyon «Şen Balıkçı» hanının önünde durdu.

Helverton'un bütün erkek halkı hanın bar kısmında toplanmış gibiydi. Konuşuyorlardı, fakat üç yabancıyı içeri girdiğini görünce sustular.

Drummond bu çekinme eserini görünce şoföre hitab ederek:

— Çorç siz de geliniz, birlikte bir kah içelim, dedi.

O zaman hanın sahibi Drummond'a doğru ilerliyerek sordu:

— Baylar, memleketimize yeni mi geliyorsunuz?

— Evet, ama, olup biteni de işittik.

— Doğrusu fena mesele..

Drummond sordu:

— Siz hortlağı şahsan gördünüz mü?

— Hayır, görmek arzusunda da değilim.

— Köşk Stangeron isminde birininmiş diyorlar!

— Evet, bir sene evvel satın aldı. O zamana gelinceye kadar uzun müddet boş kalmıştı.

— Peki bu adam ne söylüyor hortlak hakkında?

— Bilmiyoruz ki.. kendisi köşkünden hiç çıkmaz.

— Varda adası meskûn mudur?

— Ne gezer? Üzerinde martıdan başka bir şey yoktur. Vaktile hırsız ya-tağı imiş diyorlar ama onu da bilen yok.

— Peki bu hortlak ilk defa olarak ne zaman görüldü?

— Takriben bir iki ay evvel «Âşıklar Yolunda».. fakat artık bu yola ayak basmak isteyen hiç kimseyi göremezsiniz..

— Haksız değildirler. Her ne ise şu bitişik odada bizim için biraz peynir ile bira hazırlayınız. Otomobilimiz yolda kaldı, hanın karşısında bir garaj gördüm, söyleyiniz, gidip getiriversinler.. işte bir lira..

— Hay hay efendim.. gece için belki birer odaya ihtiyacınız olacaktır?

— Evet, tabii. Hazırlatıveriniz!

Üç arkadaş küçük bir yemek odasına yerleştikleri zaman Algi sordu:

— Hughes bu hortlak hikâyesine ne dersiniz?

(Arkası var)

Vapurda unutulmuş çocuk

8 sene evvel dayısının vapurda unuttuğu küçük Zekiye'yi annesi bularak almak istedi

Dün İstanbul Emniyet Müdürlüğüne müracaat eden, Balatta Ayanpaşa caddesinde 14 numaralı evde mukim Meryem isminde bir kadın, çok garib bir iddiada bulunmuştur:

Meryem, bundan dokuz sene evvel Rizede bulunduğu sırada o zaman iki yaşında olan kızı Zekiye'yi ağabeyisi Ömerle İstanbul'a, annesinin yanına göndermiştir. Ömer, vapur Galata rıhtımına yanaşınca küçük yeğenini vapurda unutmuş ve çıkıp gitmiştir. Biraz sonra aklı başına gelen Ömer zabıtaya müracaat etmiş ve çocuk bir hayli araştırılmış ise de bulmak mümkün olamamıştır. Birkaç sene sonra Meryem de İstanbul'a gelmiş ve çocuğunu aramağa başlamıştır. Nihayet evvelki gün bir iş için Feriköyüne giden Meryem, sokakta kızına tesadüf etmiş ve onu alıp götürmek istemiştir. Zekiye'nin yanında bulunduğu Feriköyünde frıncı Maksudun karısı Zeynep, çocuğunu annesine vermemiş ve Meryem de doğruca Emniyet Müdürlüğüne gelerek kızının kendisine ismesini istemiştir. Zabıta tarafından Zeynep ile küçük Zekiye müdüriyete getirilmiş ve ifadeleri alınmıştır. Zeynep ifadesinde şöyle söylemektedir:

« Bu çocuk hakikaten benim çocuğum değil, evlâdı manevimdir. Fakat bunun ismi, ben aldığım zaman Zekiye değil, Bahriye idi ve hâlâ da Bahriye diye çağırılmaktadır. Bundan yedi, sekiz sene evvel vapurla Rizeden geliyordum. Samsun iskelesine uğradığımız sırada bir kadının kucağında Bahriye'yi gördüm. Kadının çocuğuna bakamadığından şikâyet ediyor ve bir hayır sahibi bulursa çocuğu bakılmak üzere ona vereceğini söylüyordu. Ben de bana verir misin dedim. Razı oldu. Vapur kaptanı ve mürettebatının yanında bir sene tanzim ettik ve yirmi lira mukabilinde Bahriye'yi aldım ve o zamandanberi yanımda bulunuyor» demektedir.

Meryem, çocuk pek küçük iken karnın sol tarafında büyük bir çiban çıktığını ve o çibanın behemehal şimdiki izleri bulunacağını beyan etmesi üzerine çocuğun karnı açılarak bakılmış ise de böyle bir ize tesadüf edilmemiştir. Bunun üzerine çocuk gene Zeynep'e teslim edilmiş ve tahkikat evrakı müddeumumiliğe gönderilmiştir. Bu kadınlardan hangisinin iddiasının doğru olduğu ancak yapılacak muhakeme neticesinde anlaşılacaktır.

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

11 Ağustos 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Plâkla Türk musikisi. 14.50: Havadis. 15.05: Plâkla Türk musikisi. 15.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Muhtelif parçalar: Plâk. 19.15: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinden naklen. Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Hava raporu. 20.43: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra. 21.30: Safiye Tokay ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Orkestra konseri: Novotniden naklen: Kemal Akel idaresinde. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı.

ANKARA

11 Ağustos 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI:
14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:
18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Handan). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Radyofonik temsil (Gençler Grubu tarafından). 21: Keman solo: (Necib Yakub Aşkın). Piyanoda: Prof. George Markovitz. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki program ve istiklal marşı.

İzmit hapisanesinden iki mahkûm kaçtı
İzmit hapisanesinden iki mahkûm kaçmış ve kısa bir zaman sonra yakalanmışlardır.

İzmitte Çingenelelerin sünnet düğünleri
İzmitte Çingenelelerin sünnet düğünleri hararetle devam etmektedir. Yeniden bir Çingene üç gün üç gece düğün yapmıştır.

nın sol tarafında büyük bir çiban çıktığını ve o çibanın behemehal şimdiki izleri bulunacağını beyan etmesi üzerine çocuğun karnı açılarak bakılmış ise de böyle bir ize tesadüf edilmemiştir. Bunun üzerine çocuk gene Zeynep'e teslim edilmiş ve tahkikat evrakı müddeumumiliğe gönderilmiştir. Bu kadınlardan hangisinin iddiasının doğru olduğu ancak yapılacak muhakeme neticesinde anlaşılacaktır.

İstanbul Belediyesi İlanları

Dünkü nüshamızda senelik muhammen kirası 15 lira olan Şehreminde Ereğli sokağında Büyüksaray meydanındaki 42 M. M. arsanın ilk teminatı 1 lira 13 kuruş olacak yerde 1 lira 15 kuruş olarak gösterilmiş olduğundan keyfiyet tashih olunur.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Sirkeçide istasyon hududu dahilindeki 32 numaralı kârgir mağaza bir sene müddetle ve pazarlıkla 20/8/938 Cumartesi günü saat 11 de Sirkeçide 9 işletme binasında kiraya verilecektir. Bir senelik muhammen bedeli 1320 liradır. Taahhütlerin % 15 nisbetinde pey akçeleriyle komisyona müracaatları lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. «511»

Tayyare piyangosu

25inci tertib piyanonun 4 üncü keşidesi bugün baş keşide de kazanan numaralar şunlardır:

50,000 lira kazanan
4353

Sonları (53) rakamları ile biten bütün numaralar onda bir itibarile ikinci lira amorti alacaklardır.

12,000 lira kazanan
21043

1,000 lira kazananlar
29879

500 lira kazananlar
191 7628 6532 36632 23045 34049
39255 9010 11617 38033 25500

200 lira kazananlar
19632 34613 12031 36976 10780 32763
16751 30156 2531 14081 10385 30089
8024 32733

100 lira kazananlar
17329 38541 20280 33091 4951 6592
19308 7906 29812 16287 2757 30457
36568 19358 29281 23037 25461 1485
26307 1426

50 lira kazananlar
36137 36603 14857 34780 10838 29850
37648 29133 7248 4688 15832 33351
14924 8533 32055 23532 36728 37734
35521 1128 2794 7304 35720 15067
30425 38814 25503 39647 18662 16073
34654 16577 24335 16265 20425 16567
27650 10410 4990 1251 6487 24913
32301 16732 13037

30 lira kazananlar
18323 27054 5837 27530 37008 32926
10474 30346 708 36892 36693 34693

6780	14496	17514	35133	28596
9685	35926	30831	26744	6594
20090	15880	10427	9240	37998
30304	30669	5082	1126	17436
11521	10576	34594	34257	9295
19445	26595	18029	13834	8212
38453	10726	16011	746	35369
30841	35324	10942	10209	5370
6873	2674	21483	22848	1313
13745	37193	7514	5579	8319
23592	16975	10403	6201	3805
19825	35969	10151	28204	36043
10296	33067	7905	33691	30070
36786	149	13160	1039	28833
12157	33823	34267	6059	2930
22963	23318	36341	27198	8655

Bu keşide «50000» liralık büyük ramiye isabet eden talihlilerden başkara caddesinde Bay İhsan, diğ Hafik kazasında bakkal Abdulla gündür.

Bir doktorun günlük notlarından

Fennî surette gün Bangosu nasıl Yapılır?

Birinci günde beş dakika yalnız larına güneş banyosu yapmalıdır. günü on dakika diz kapaklarına yapmalıdır. Üçüncü günü oyuk yer yani çatı kemiklerine kadar. Dördüncü günü on beş dakika göbeğine kadar. Beşinci gün yirmi dakika kadar merkeze kadar, altıncı günü boynuna kadar saat yapmalıdır. Bu banyo yarım fazlaya çıkmamalıdır. Eğer kemi hastalık varsa o vakit hastalık nahiyeye tedricen artırarak bir kadar çıkılabilir. Kalb üzerine banyosu yapmağa sıra gelince, üstüne ıslak bez konarak güneş yapılır. Hiç bir zaman başa güneş gelmemelidir. Bundan başka hergün güneş banyosunun ısrarı ön tarafın rısı arka tarafına yapılmalıdır. Banyosu için daha bir çok usuller bunların en iyisini yarın anlatacağım.

Cevap isteyen okuyucularımızın pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Sovyetlerle Japonlar arasında mütareke

Hududda muhasamata nihayet verildi, müzakereler devam ediyor, vaziyet Tokyoda sevinç uyandırıyor

Moskova 11 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Dün 10 ağustos 1938 de Japon büyükelçisi Şigemitsu yeniden Sovyetler Birliği hariciye halk komiseri Litvinof'u ziyaret etmiştir.

Yapılan fikir taatisinden sonra, hariciye halk komiseri, Sovyet hükümeti namına, aşağıdaki teklifte bulunmuştur:

1 — Japon ve Sovyet kıt'aları, 11 ağustosta mahalli saatle saat 12 de her türlü askeri harekâta nihayet verdirler. Sovyetler Birliği ve Japonya hükümetleri, bu hususta derhal emirler ita edeceklerdir.

2 — Sovyet ve Japon kıt'aları, 10 ağustosta mahalli saatle gece yarısı işgal etmekte oldukları hatlar üzerinde dururlar.

3 — Hududun münazaalı mntakasının yeniden tahdidi için iki Sovyet mümessilinden, iki Japon - Mançu mümessilinden ve iki tarafın anlaşması ile üçüncü bir devlet vatandaşlarından seçilecek bir hâkemen mürekkep bir muhtelit komisyon teşkil olunur.

4 — Hudud komisyonu, Rusyanın ve Çinin selâhiyetli mümessillerinin imzalarını muhtevi muahedeleri ve haritaları esas alarak çalışır.

Japon büyük elçisi Şigemitsu, teklifin ilk iki maddesini tamamilen kabul etmiş, yalnız üçüncü maddede hâkemen meslesini reddetmiştir.

Hariciye halk komiseri Litvinof komisyonda bitaraf bir hakemin bulunması

keyfiyetinin tahdidi işinde anlaşılabilmesi için en müessir garanti edilecek kaydeylemiş, fakat elçinin ihtiraz kayıtları üzerine kem meselesinde ısrar etmemiştir suretle üçüncü madde de halledilmiştir.

Tahdid komisyonunun faaliyet saskları hakkında ise anlaşma başlamıştır. Şigemitsu, komisyonun işinde, bu ana kadar Sovyet hükümeti tedvil edilmiş olan ve bu Sovyet hükümetinin meçhul olduğu diğer vesikaları da aynı zamanda olarak alması teklif etmiştir. Her beraber, Şigemitsu, bu noktayı metine bildirmeye ve en çabuk munda cevap getirmeye vadetmiştir.

Tokyo 11 (A.A.) — Muhasamata için Litvinof ile Şigemitsu arasındaki anlaşma, borsanın açılışı sırasında duyulmuş ve ekser esham ü bir yükselme tevlid etmiştir. Borsam ve tahvilât, 2 ilâ 5 puvan kaftır. Yükselme devam etmektedir.

Tokyo 11 (A.A.) — Resmen bildiğine göre, Litvinof, Şigemitsu'nun raz kayıtlarını kabul etmiştir. Hariciye halk komiseri ile Japon büyükelçisi Moskova'da yeniden buluşma mütarekenin kat'i metnini tesbit edeceklerdir.

Tokyo 11 (A.A.) — Harbiye muhasamata nihayet verilmesi derhal vermek üzere Moskova'da telgrafları beklemektedir. Gazete hasematın bugün öğle üzeri tahmini keçini kuvvetle tahmin etmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

6 - Ağustos - 1938 Vaziyeti

AKTİF		PASİF	
		Lira	Lira
Kasa :			15.000.000,00
Altın: Safi kilogram	17.156.410	24.131.862,62	
BANKNOT		13.706.919,00	
UFAKLİK		1.279.183,16	
Dahildeki Muhabirler :		39.117.964,78	8.712.234,11
Türk İhrası		281.292,69	
Hariçteki Muhabirler :			
Altın: Safi kilogram	9.054.614	12.736.038,33	
Altına tahvill kabil serbest dövizler		4.610,55	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		9.805.757,91	
Hazine Tahvilleri :			
Deruhte edil, evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,00	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikân hazine tarafından vâki tediyat		15.057.949,00	
Senedat Cüzdanı :			
HAZİNE BONOLARI		3.700.000,00	
TİCARİ SENEDAT		54.446.313,07	
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :			
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)			
A - (diyenin karşılığı Esham ve Tahvilât itibari kıymetle)		39.450.228,48	
B - Serbest esham ve tahvilât		6.905.055,86	
Avanslar :			
Hazineye kısa vadeli avans		3.904.500,00	
Altın ve Döviz üzerine		80.109,56	
Tahvilât üzerine		9.051.764,32	
Hissedarlar :			
Muhtelif :		12.104.365,19	
Yekûn		339.778.614,74	339.778.614,74

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

DENİZBANK

İstanbul Şubesi Müdürlüğünden:
Denizyolları Karaköy Acenteliği taşındı

Galatadaki Denizbank Denizyolları Acenteliği tamirat dolayısıyla Denizbank Galata rihtımı üzerinde İstanbul şubesine muvakkaten taşınmıştır. Yolcu ve Eşya bileti almak üzere Denizbank İstanbul Şubesi gişelerine müracaat edilmesi ilân olunur.

Avrupa ve Amerika'ya talebe gönderiliyor Maden tedkik ve arama enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

I - Avrupa ve Amerika'ya tahsile gönderilmek üzere müsabaka ile 20 talebe seçilecektir.
Bunlardan 12 si maden işleri veya maden endüstrileri ile alakadar muhtelif ihtisasları elde etmek üzere mühendisliği ve 8 i de jeolojik ilimleri tahsil edeceklerdir.

II - İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lazımdır:

a - Türk olmak.
b - Madenlerde veya saha üzerinde çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak «Sihhi muayene Ankarada yapılacaktır.»
c - Lâkal Lise veya Kollej mezunu olup, olgunluk vesikasını haiz bulunmak.

d - Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak.

III - Her istekli, mühendislik veya jeolojik mesleklerinden hangisini seçtiğini vereceği istidada açıkça bildirmeye mecburdur. Müsabaka notlarının tasnifi, her iki mesleğin imtihanlarına girilmiş olsa dahi, seçilen mesleğe göre yapılacaktır.

Mühendislik veya jeolojik kaydını taşımayan istidalar kabul edilmeyecektir.

IV - Müsabaka şu derslerden yapılacaktır:

a - Cebir	Her iki meslek için mecburî
b - Hendese	" " " " " "
c - Fizik	" " " " " "
d - Kimya	" " " " " "
e - Ecnebi bir dil	" " " " " "
f - Nazari hesap	Yalnız Mühendislik için mecburî
g - Müsellelat	" " " " " "
h - Mihanik	" " " " " "
i - Jeoloji	Yalnız Jeolojik için mecburî
j - Zooloji	" " " " " "
k - Botanik	" " " " " "

V - Açılacak müsabakada üssü mizanı kazanmış olmakla beraber, gönderilecek talebelerin, ihraz ettikleri derece itibarile, mühendislik için kazananların ilk 12 si ve Jeolojik için de, ilk 8 i arasında bulunmaları şarttır.

Üssü mizanın hesabında, ecnebi lisanın kazandıran numara çift sayılacaktır. Mühendislik müsabakasını kazanan 12 kişiden ilk 8 i, mühendisliğin doğrudan doğruya teknik branşlarında tahsil ettirilecek ve 9 uncu 12 nciye kadar olan 4 kişi de, maden işletmelerile madeni endüstrilerin idari ve ticari vazifelerine hazırlanmak üzere «Ticaret ve Organizasyon mühendisi» olarak yetiştirilecektir.

VI - Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetleri kadar Devlet emrinde mecburi hizmete tâbi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsi etmek üzere bir taahhüdname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

VII - Müsabaka imtihanları Ankarada yapılacaktır.

Tarih ve mühlet şunlardır:

a - M. T. A. Enstitüsüne son müracaat tarihi:	24 Ağustos 1938
b - Sihhi muayene tarihi:	26 Ağustos 1938
c - Müsabaka imtihanları:	29 ve 31 Ağustos 1938

VIII - Taliblerin, nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mektep şahadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 ki'ya fotograf ve dilekçelerini, son müracaat tarihine kadar Ankarada M. T. A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve sihi muayeneleri için de tayin edilmiş olan günde öğleden evvel Bay Hasan apartmanındaki Enstitü merkezinde bulunmaları ilân olunur. (5291)

DIKKAT TASHİH

VII inci maddenin "C,, fıkrası
şu şekilde değiştirilmiştir.

Müsabaka imtihanları:
Mühendislik için 29 ve 31 Ağustos 1938
Jeolojik için 1 ve 2 Eylül 1938
Ecnebi dil için 3 Eylül 1938 dir.

Nafia Vekâletinden:

Yüksek mühendislere:

3077 sayılı kanunun neşrinde evvel 1035 sayılı kanuna göre mühendis veya mimar ünvanile verilmiş olan diplomalarla ruhsatnameler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık ünvanile verilecek ruhsatnameler hükmünde olup 3438 sayılı kanunun neşrinde itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve mimar diploması ve ruhsatnamelerini yeni ünvanlarına göre değiştirmek mecburiyetinde bulduklarından haiz oldukları diploma ve ruhsatnamelerle birlikte Vekâletimize müracaatları ilân olunur. «5147»

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve taze meyvaların usarelerinden istihsal edilmiş tabii bir meyva tuzudur.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilemez
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Antalya Nafia Müdürlüğünden:

1 - Eksiltmeye konulan iş: Elmalı Hükümet konağı inşaatı. Keşif bedeli 22651 lira 23 kuruşluk kısmın inşaatı.

2 - Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

- A - Eksiltme şartnamesi,
- B - Mukavele projesi,
- C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
- D - Hususi, fenni şartnameler,
- E - Keşif cetveli,
- G - Proje.

İstiyenler bu evrakları 10 lira mukabilinde Antalya nafia dairesinden alırlar. Bu evrak bilâbedel dairede görülebilir.

3 - Eksiltme 25/8/938 tarihinde Perşembe günü saat on birde Antalya nafia dairesinde eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1698 lira 85 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmeleri lazımdır. «4953»

Nafia Vekâleti umumî müteahhitlik vesikası.

Ticaret odası vesikası.

Yaptığı işlere aid bonservisler

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma komisyonundan:

1 - 10 tane sandal Bot için satın alınacak 9 kalem penta marka yedek parçaların 13/8/938 cumartesi günü saat 12 de açık eksiltmesi yapılacaktır

2 - Tahmini tutarı 892 lira ilk teminatı 67 liradır.

3 - Şartname evsaf komisyonundadır. Görülebilir.

4 - İsteklilerin ilk teminat makbuzları ve kanuni vesikalarile gün ve saatinde Galata eski ithalat gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. «4886»

Aydın Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılan 15479 lira 44 kuruş keşif bedelli Söke Ortaklar yolunun 14+000-18+000 arasındaki esaslı tamirat işine eksiltme müddeti içinde talib çıkmadığından 29/8/938 Pazartesi günü saat on birde ihalesi yapmak üzere pazarlığa bırakılmıştır. Muvakkat teminat miktarı 1181 lira 20 kuruştur.

Pazarlığa gireceklerin Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ve yaptığı en büyük işin bedeli on iki bin liradan aşağı olmaması, müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birile müşterek teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lazımdır. İsteklilerin 29/8/938 Pazartesi günü saat 11 de Aydın Vilâyeti Daimî Encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. «5029»

Türk Antrasiti

En Dayanaklı yanan ideal kömürdür.

Türk Antrasiti

Izgaralı her sobada ve ocakta yanan en ucuz kömürdür.

Türk Antrasiti

En kuvvetli, en temiz en sürekli kömürdür.

Türk Antrasiti

Kısa Burakma Yazdan AL
Satış Merkezi:

Galata, Yolcu Salonu karşısında
Tahir han, 5 inci kat. Tel: 44915

MÜJDE 15 sene teminatlı
Meşhur Singer saatlerinin
Satışında teshilâta başlandı.
Singer Saat Mağazası
İstanbul - Eminönü

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

YENİ BİR TENZİLÂT

İNHİSARLAR

SOFRA TUZU UCUZLADI

15 AĞUSTOSTAN İTİBAREN

istanbul inhisarlar anbarlarında

PERAKENDE KILOSU 11 KURUŞA

SATILACAKTIR

Sabırsızlıkla beklenen
300 defa çalmakla bozulmayan
ve Almanyada yapılan

POLYDOR

Marka Gramofon plâkları piyasaya çıkmıştır.

ÜRGÜBLÜ REFİK BAŞARAN
8001 | Hacılar Türküsü
Kaysırlı Hacıbey Türküsü

8002 | Tello can (Türkü)
Mehmed bey Türküsü

8033 | Sebeb (Türkü)
Köprüden geçdi gelin
(Türkü)

NEVŞEHİRLİ MUSTAFA

8003 | Elifim çıktı pencereden
(türkü)
Yeşil yaprak (türkü)

ÜRGÜBLÜ ŞEVKET UÇARAVCI

8004 | Ben yarime ne yaptırırım
(Türkü)
Karahisarlı Fatma türküsü

RASİH BEŞER
8005 | Annem beni evlendir
(Türkü)
Aşalım (Türkü)

NEVŞEHİRLİ AŞIK MEHMED
8006 | Geline bak geline (Türkü)
Hayriye Türküsü

BAYAN BELMA
8007 | Nigâhin mestine
(Saba şarkı)
Ben seni sevdim seveli
(Bestinigar şarkı)

BAYAN FAHRİYE ÖZSES
8088 | Seni ben nasıl sevdim
(Hüzzam)
Geçen akşam (Hicaz şarkı)

BAYAN RUHAT İŞİK
8009 | Yeter Allah için olsun
(Kürd Hicazkâr)
Karanlık geceler Hüzzam ş.

BAYAN NERMİN
8010 | Seni ruyada görüp
(Hüzzam şarkı)
Cici bay (Duetto)

BAYAN NEVZAT
8011 | Hele hele Türküsü
Bir inci gibi (Neva gazel)

BAYAN FAİDE YILDIZ
8012 | Ruya gibi (Hüzzam şarkı)
Aylar geçiyor.
(Hüseyin şarkı)

POLYDOR SAZ HEYETİ
8013 | Yeni İzmir zeybeği
Yeni Aydın zeybeği

8014 | Mevlevihane peşrevi
Bahriye çifte tellisi

Türkiye toptan
satış deposu:

VAHE ÜTÜCÜYAN

Istanbul Sultanhamam. Camıbaşı Han
2 ci kat No. 10, Posta kutusu 180

Daima Radyolin

Çünkü o sizin hem dişlerinizi hasta-
lıklardan, hem paranızı yabancılara
gitmekten kurtarmıştır

RADYOLİN

Müstesna bir formülle ve azami
itina ile yapıldığı için yurd-
ecnebi mamulâtının hâkimiyetini
ortadan kaldırmıştır. Kazandığı
bu rağbet sebebiyle elde hiç stok
bulundurmadiğinden da mütema-
diyen taze ihzar olunarak piya-
saya çıkarılır.

Radyolin kullanınız; sade diş-
lerinizi temizlemek, korumak ve
güzelleştirmekle kalmazsınız, ver-
diğiniz para da kendi cebinizde
kalmış olur.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

Venüs Kremi

Terkibindeki hususî mad-
deli hayatiye dolayısıyla cildi
besler, taravetini artırır.
Yeni bir ten yaratır. Venüs
Kremi asri kadın güzelliği-
nin bir tulsımıdır.

Venüs Pudrası

Terkibi altın kremli
24 saat havalandırılmış
fevkalâde ince ve hafif Ve-
nüs pudrası tuvalet gören
bir cilt dünyamın en tara-
vetli güzelliğini ifade eder.

Venüs Allığı

Her cildin rengine göre
çeşidleri mevcuttur. Yüze
sürtüldüğünde cilde fevka-
lâde tabii bir renk verir; te-
ni bozmaz; güzelleştirir.

Venüs Ruju

Son moda ve gayet cazip
renklerle kullananları hay-
rete düşürür. Dudaklarda
24 saat sabit kahr. Şık ve
kibar familyaların kullandıkları
yegâne rujdur.

Venüs KIRPIK Sürmesi

Asla yayılmaz ve gözlere
zarar vermez. Venüs sürme-
sile tuvalet gören kirpikler
büyür ve güzelleşerek kalb-
lere ok gibi saplanır.

Venüs Briyantini

Baştaki kepekleri izale eder.
Saçları parlak tutar. Dökülme-
sine mani olur ve kıvrıkcık ya-
par. Saç meraklıları ve gençle-
rin hayat arkadaşısıdır.

Venüs Limon Çiçeği KOLONYASI

Hususî bir tiptir. 90 derece-
dir. O kadar ki en büyük zevk
ehlini ve müşkülpeşend olmak-
la tanınmış kimseleri bile hay-
ran bırakmaktadır.

Venüs Çam KOLONYASI

Ciğerleri zayıf ve sinirleri bo-
zuk olanların kalbine ferahlık
verir. Ve gönülünü açar. Ada
çamlarının lâtif ve sıhhi koku-
ları VENÜS çam kolonyasınd
mevcuttur.

Bundan sonra kadınlar için
Ayın her günü birbirinden farksızdır

FEMİL
FEMİL
FEMİL
FEMİL
FEMİL

İcad edildikten sonra bir çok tüccar meşak-
katler ortadan kalkmıştır.

Kadınlara (Aylık temizliklerinde) kullandıkları
bez ve pamuk tamponların felâket yuvası ol-
duğunu öğretmiştir.

Ve bağı kullanan her kadın lastik top gibi
çevik ve serbest bir harekete kavuşmuştur.

Bilgili bayanları rahim ve tenastlı hastalıkların-
dan kurtarmıştır.

En ince elbiseler altında ve dar mayolar içinde
bile sezilmeyen gayet ufak, sıhhi, yumuşak,
mikrobsuz, el çantalarında taşınması kolaydır.

Femil ve **BAĞI**

Her eczanede ve büyük mağazalarda bulunur.

Istanbul Gümrük Muhafaza Baş Müdürlüğünden:

Bodrumdaki gümrük muhafaza taburunun 150 lira ücretli sivil hekimlik yeri
açtır. Bu vazifeye istekli olan emekli askerî veya sivil doktorların dilekçe ile
Ankarada Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığına müracaatları. «5255»